

UNIVERSITATEA DE STAT DIN TIRASPOL

Cu titlu de manuscris

C.Z.U.: 515.1(043.3)

JOSU NATALIA

CERCETAREA GRUPOIZILOR TOPOLOGICI CU
UNITĂȚI MULTIPLE

111.04 – GEOMETRIE ȘI TOPOLOGIE

Teză de doctor în științe matematice

Conducător științific:

CHIRIAC Liubomir

doctor habilitat în științe fizico-
matematice, profesor universitar

Consultant științific:

CIOBAN Mitrofan

doctor habilitat în științe fizico-
matematice, profesor universitar,
academician

Autor:

CHIȘINĂU, 2015

© JOSU Natalia, 2015

CUPRINS

ADNOTARE (în română, rusă și engleză)	5
INTRODUCERE	8
1. ANALIZA SITUAȚIEI ÎN DOMENIUL GRUPOIZILOR TOPOLOGICI CU STRUCTURI SUPLIMENTARE	17
1.1. Analiza noțiunilor algebrice de bază	17
1.2. Examinarea rezultatelor și construcțiilor algebrice	21
1.3. Studiul noțiunilor topologice fundamentale	23
1.4. Analiza rezultatelor și construcțiilor topologo-algebrice	30
1.5. Concluzii la Capitolul 1	36
2. STUDIUL GRUPOIZILOR TOPOLOGICI CU DIVIZIUNI ȘI UNITĂȚI MULTIPLE	38
2.1. Conceptul de unitate multiplă. Exemple	39
2.2. Izotopi omogeni	41
2.3. Unele proprietăți ale (n, m) -izotopilor omogeni	42
2.4. Grupoizi topologici primitivi cu diviziuni	46
2.5. AG -grupoizi topologici și quasigrupuri paramediale cu unități multiple . . .	48
2.6. Unele proprietăți topologice ale buclei topologice paramediale de dreapta . .	54
2.7. Conexiunea dintre paramedialitate și asociativitate	56
2.8. Unele proprietăți ale grupoizilor topologici paramediali	58
2.9. Exemple de quasigrupuri paramediale	62
2.10. Concluzii la Capitolul 2	64
3. METODE DE CONSTRUCȚII A UNOR STRUCTURI ALGEBRICE ȘI PROBLEMA OMOMORFISMELOR CONTINUI DESCHISE PENTRU CAZUL n-GRUPOIZILOR TOPOLOGICI CU DIVIZIUNI	66
3.1. Determinarea condițiilor pentru care omomorfismele continui a n -grupoizilor topologici cu diviziuni continui să fie deschise	66
3.2. Produs direct de grupoizi cu unități multiple	69
3.3. Metode de construcție a quasigrupurilor paramediale și nemediale	74
3.4. Metode de construcție a quasigrupurilor mediale și neparamediale	85

3.5. Quasigrupuri topologice paramediale cu măsura Haar	97
3.6. Grupoizi distributivi și paramedialitatea	101
3.7. Unele aplicații ale calculatorului la studierea proprietăților quasigrupurilor neizomorfe finite	103
3.8. Concluzii la Capitolul 3	105
CONCLUZII GENERALE ȘI RECOMANDĂRI	106
GLOSAR	109
BIBLIOGRAFIE	109
DECLARAȚIA PRIVIND ASUMAREA RĂSPUNDERII	125
CV-ul AUTORULUI	126

ADNOTARE

la teza de doctor "**Cercetarea grupoizilor topologici cu unități multiple**", prezentată de către Josu Natalia pentru obținerea titlului de doctor în științe matematice la specialitatea 111.04-Geometrie și Topologie. Teza a fost elaborată la Universitatea de Stat din Tiraspol, Chișinău, anul 2015.

Structura tezei: teza este scrisă în limba română și constă din introducere, 3 capitole, concluzii generale și recomandări, glosar, 177 titluri bibliografice, 110 pagini text de bază. Rezultatele obținute sunt publicate în 35 lucrări științifice.

Cuvinte cheie: grupoid topologic, unitate multiplă, quasigrup topologic, grupoid medial, grupoid paramedial, izotop omogen, buclă topologică de dreapta, produs cartezian special, n -grupoizi topologici cu diviziuni continui.

Domeniul de studiu al tezei: influența structurilor algebrice asupra proprietăților topologice ale grupoizilor topologici cu unități multiple și diviziuni continui.

Scopul și obiectivele lucrării rezidă în: desăvârșirea metodelor de studiere a grupoizilor topologici ce posedă anumite proprietăți algebrice; elaborarea metodelor de cercetare a grupoizilor topologici cu unități multiple; determinarea condițiilor pentru care omomorfismele continui a n -grupoizilor topologici cu diviziuni continui sunt deschise; soluționarea problemei pentru care o submulțime compactă deschisă dintr-o buclă topologică paramedială de dreapta conține o subbuclă compactă deschisă paramedială de dreapta; determinarea condițiilor pentru care (n, m) -izotopul omogen al unui grupoid topologic cu proprietatea algebrică P posedă aceeași proprietate; identificarea condițiilor pentru care pe mulțimea $G \times G$ poate fi definită o operație binară astfel încât noua structură algebrică obținută este quasigrup neasociativ cu proprietăți algebrice speciale.

Noutatea și originalitatea științifică: rezultatele principale sunt noi. Evidențiem următoarele: au fost determinate condițiile pentru ca omomorfismele continui a n -grupoizilor topologici cu diviziuni continui să fie deschise; au fost analizate proprietățile algebrice ale (n, m) -izotopilor omogeni ai grupoizilor topologici; au fost determinate unele proprietăți ale subgrupoidului primitiv cu diviziuni al grupoidului topologic primitiv cu diviziuni; au fost determinate condițiile pentru care o submulțime compactă deschisă dintr-o buclă topologică paramedială de dreapta conține o subbuclă compactă deschisă paramedială de dreapta; au fost determinate condițiile pentru care pe mulțimea $G \times G$ poate fi definită o operație binară astfel încât noua structură algebrică obținută este quasigrup neasociativ cu proprietăți algebrice speciale.

Problema științifică importantă soluționată constă în elaborarea unor metode de cercetare a grupoizilor topologici cu diviziuni, ceea ce a condus la determinarea corelațiilor dintre proprietățile algebrice și topologice ale grupoizilor cu unități multiple și diviziuni continui.

Semnificația teoretică și valoarea aplicativă a lucrării: au fost elaborate concepții, metode și construcții noi care au contribuit la rezolvarea obiectivelor propuse.

Metodologia aplicată, concepțiile și metodele elaborate în lucrare au permis soluționarea unor probleme concrete ori a unor aspecte ale lor formulate de M.M.Cioban și L.L.Chiriac.

Aparatul matematic aplicat a condus la rezolvarea unor probleme ce au conexiune cu algebra topologică.

Implementarea rezultatelor științifice: rezultatele lucrării pot fi implementate în teoria grupoizilor și quasigrupurilor topologice, teoria automatelor, la elaborarea unor cursuri speciale pentru masteranzi și doctoranzi.

177 " " 111.04 - , , 2015 .

, 3 , 110 , 35

oe , $n-$

$G \times G$

$(n,m)-$

$(n,m)-$

$G \times G$

$(n,m)-$

$G \times G$

M. M

SUMMARY

of the thesis ”**Research of topological groupoids with multiple identities**” presented by Josu Natalia for the competition of Ph. Doctor degree in Mathematical Sciences, speciality 111.04-Geometry and Topology. The thesis was elaborated in Chisinau, Tiraspol State University, in 2015.

Thesis structure: the thesis is written in Romanian and contains introduction, 3 chapter, conclusions, glossary, 177 references, 110 pages of basic text. The main result of the thesis was published in 35 scientific works.

Key words: topological groupoid, multiple identities, topological quasigroup, medial groupoid, paramedial groupoid, homogenous isotope, right topological loop, special cartesian product, n -topological groupoid with continuous divisions.

Field of study of the thesis: the influence of the algebraic structures on the topological properties of the topological groupoids with multiple identities and continuous divisions.

Thesis aim and objectives: mastering the studying methods of the topological groupoids with some algebraic properties; elaborating research methods regarding topological groupoids with multiple identities; establishing the conditions for the continuous homomorphisms of the n -topological groupoids with continuous divisions to be open; solving the problem for which one open compact subset from right paramedial topological loop contain one open compact paramedial right subloop; establishing the conditions for which (n, m) -homogenous isotope of topological groupoids with algebraic property P has the same property; determining the conditions for which on the set $G \times G$ can be defining one binary operation such that the new algebraic structure becomes non associative quasigroup with special algebraic properties.

Scientific innovation and originality: there have been determined the conditions for the continuous homomorphisms of the n -topological groupoids with continuous divisions to be open; there have been analyzed the algebraic properties of (n, m) -homogenous isotope of topological groupoids; there have been established some properties of primitive subgroupoid with divisions of topological primitive groupoid with divisions; there have been determined the conditions for which one open compact subset from right paramedial topological loop contain one open compact paramedial right subloop; there have been established for which on the set $G \times G$ can be defining one binary operation such that the new algebraic structure becomes non associative quasigroup with special algebraic properties.

The important scientific problem solved: that was solved consists in the development of several research methods for topological groupoids with divisions, which led to the determination of correlations between the properties of algebraic and topological groupoids with multiple identities and continuous divisions.

The theoretical significance and applicative value of the thesis: there have been elaborated the new concepts, methods and new constructions which contributed to achieving goals and objectives of the research. The basic research of the work are new.

The methodology applied, the concepts and methods developed in work allowed to find the solution of concrete problems or some aspects of the problem formulated by M.M.Choban and L.L.Chiriac. Mathematical tools developed and applied led to solving problems in topological algebras.

The implementation of the scientific results: the results from this work can be used in the theory of topological groupoids and quasigroups, theory of automata and in elaborating optional courses.

INTRODUCERE

Actualitatea temei și importanța problemei abordate. Cercetările în domeniul algebrei topologice au fost inițiate în a doua jumătate a secolului al XIX-lea. Algebra topologică, ca ramură a matematicii moderne, se află la frontiera dintre topologia generală și algebra abstractă. O contribuție semnificativă la dezvoltarea teoriei respective au adus-o renumiții matematicieni S.Lie, D.Hilbert, J.H.Poincaré, F.Klein, É.J.Cartan, G.Boole, A.N.Whitehead, etc.

De exemplu, matematicianul englez A.N.Whitehead, în cartea sa "A Treatise on Universal Algebra", publicată în anul 1898, pentru a introduce noțiunea de algebră universală, mai întâi, formulează noțiunea de operație. În așa mod, aplicația $f : A^n \rightarrow A$ se numește operație n -ară pe A , pentru $n \geq 0$. Astfel, Whitehead definește algebra universală ca un sistem (A, S) , unde A este o mulțime nevidă iar S o familie de operații.

Noțiunea de algebră universală a creat premisele privind constituirea unui punct de vedere comun asupra cercetării și dezvoltării teoriilor mai multor structuri algebrice care erau, în perioada respectivă, în ascensiune: teoria grupurilor, teoria algebrelor booleene, etc.

Teoria grupurilor, considerată cea mai veche ramură a algebrei moderne, își are începutul în lucrările lui J.L.Lagrange, P.Ruffini, É.Galua și N.H.Abel publicate la începutul secolului XIX. Grupurile cercetate de matematicienii respectivi au fost în principal grupuri finite: grupuri de rădăcini ale polinoamelor ori grupuri de permutări.

Interesul pentru grupuri infinite a apărut din topologie și geometrie, fiind stimulate de lucrările lui F.Klein, H.Poincaré și alții.

Terminologia de semigrup, după cum susține L.E.Dickson în 1905 în monografia "On Semigroup and the General Isomorphism Between Infinite Groups", a fost utilizată pentru prima dată de Monsieur l'Abbé J.A. de Séguier în cartea sa "Éléments de la théorie des groupes abstraites", publicată la Paris în anul 1904. Iar O.Y.Schmidt utilizează cu succes semigrupurile în celebra sa lucrare "Abstract Group Theory". Studii consistente pe teoria semigrupurilor se fac în lucrările lui A.K.Suschkewitsch începând cu publicațiile din 1928, în monografiile matematicienilor D.Rees și D.Dubreil publicate în anii 1940 și respectiv 1941.

Teoria semigrupurilor topologice a fost dezvoltată în lucrările [1]–[3].

Paralel cu teoria grupurilor abstracte se dezvoltă și teoria grupurilor topologice. Astfel, L.E.I.Brauer și O.Schreier în lucrările publicate în anii 1909 și respectiv 1926, introduc și dezvoltă noțiunea de grup topologic în sens modern. Ceva mai târziu, în anii 1944-1945,

A.A.Markov introduce noțiunea de grup topologic liber.

Aceste idei inovatoare contribuie enorm la constituirea și dezvoltarea teoriei grupurilor topologice, în mod deosebit, în prima jumătate a secolului XX, datorită lucrărilor lui L.S.Pontryagin [4], A.A.Markov [5], A.D.Alexandrov, A.Weil, C.Chevalley, M.I.Graev [6]–[8], T.Nakayama [9], J. von Neumann, van Kampen, S.H.Kakutani [10], etc. Tot aici pot fi menționate și rezultatele obținute mai recent de matematicienii din Moldova, academicianul V.Arnautov [11], academicianul M.Cioban [12], M.I.Ursu, P.Chircu, etc. În felul acesta teoria grupurilor topologice a stat la temelia algebrelor topologice universale și au direcționat cercetările în acest domeniu.

Ideile generate în cadrul teoriei quasigrupurilor și buclelor, care a început să se dezvolte dinamic începând cu anii 30 ai secolului trecut, au influențat benefic cercetările algebrelor topologice universale. Evidențiem în acest sens lucrările lui R.H.Bruck [13]–[15], H.O.Pflugfelder [16], R.Moufang, V.D.Belousov [17], [18], T.Kepka [19]–[21], A.S.Basarab [22], [23], I.A.Florea [24], A.M.Ceban [25], P.V.Gorincioi [26], G.B.Belyavskaya [27], [28] etc.

O contribuție specială privind dezvoltarea teoriei quasigrupurilor au avut-o și generația matematicienilor formați după anii 70 ai secolului trecut, printre care menționăm F.M.Sokhatsky [29], V.Șcerbacov [30]–[34], A.W.Dudek [35]–[38], V.Izbaș [39], [40], P.Sârbu [41]–[43], V.Ursu [44], [45] etc.

Definim câteva structuri algebrice de bază în termeni de algebră universală. Terminologia de algebră universală va fi simplificată deseori la cea de algebră.

Astfel, un *grupoid* este o algebră universală (G, \circ) cu o singură operație binară ” \circ ”.

Un *semigrup* este o algebră universală (G, \circ) cu o singură operație binară ” \circ ” asociativă.

Un *monoid* este o algebră universală (G, \circ, e) cu o singură operație binară ” \circ ” asociativă, iar e este o operație nulară care satisface $e \circ a = a \circ e = a$ pentru orice $a \in G$.

Un *grup* este o algebră $(G, \circ, ', e)$ unde ” \circ ” este o operație binară asociativă, e este o operație nulară cu proprietatea $e \circ a = a \circ e = a$, iar ” $'$ ” este o operație unară pe mulțimea G , pentru care are loc $a' \circ a = a \circ a' = e$, pentru orice $a \in G$, iar e se numește unitatea grupului.

Grupoidul topologic G este grupoidul echipat cu topologia Hausdorff pentru care aplicația $(a, b) \rightarrow a \circ b$, este continuă.

Grupoidul G se numește *grupoid primitiv cu diviziuni*, dacă există două operații binare $l : G \times G \rightarrow G, r : G \times G \rightarrow G$, astfel încât $l(a, b) \cdot a = b$ și $a \cdot r(a, b) = b$ pentru orice $a, b \in G$.

Astfel, grupoidul primitiv cu diviziuni este algebră universală cu trei operații binare.

Dacă în grupoidul topologic G , diviziunile l și r sunt continui, atunci putem spune că G este *grupoid topologic primitiv cu diviziuni continui*.

Grupoidul (G, \circ) se numește *quasigrup*, dacă fiecare din ecuațiile $a \circ x = b$ și $y \circ a = b$ au soluții unice pentru orice elemente $a, b \in G$. În quasigrupul G diviziunile l și r sunt unice.

Dacă operația multiplicativă din quasigrupul (G, \circ) este continuă, atunci G se numește *quasigrup topologic*.

Dacă în quasigrupul semitopologic G , diviziunile l și r sunt continui, atunci G se numește *quasigrup topologic*.

Considerăm grupoidul $(G, +)$. Pentru fiecare două elemente $a, b \in (G, +)$ și $n \geq 2$ avem:

$$\begin{aligned} 1(a, b, +) &= (a, b, +)1 = a + b, \\ n(a, b, +) &= a + (n - 1)(a, b, +), \\ (a, b, +)n &= (a, b, +)(n - 1) + b \end{aligned}$$

Dacă operația binară $(+)$ este fixată pe mulțimea G , atunci vom folosi notațiile $n(a, b)$ și $(a, b)n$ în loc de $n(a, b, +)$ și $(a, b, +)n$.

Fie $(G, +)$ grupoid, $n \geq 1$ și $m \geq 1$. Elementul e al grupoidului $(G, +)$ se numește (n, m) -zero în G , dacă:

1. $e + e = e$;
2. $n(e, x) = x$, pentru orice $x \in (G, +)$;
3. $(x, e)m = x$, pentru orice $x \in (G, +)$.

Dacă în definiția dată au loc condițiile 1 și 2, vom spune că e se numește (n, ∞) -zero. Dacă se îndeplinesc condițiile 1 și 3, vom spune că e se numește (∞, m) -zero. Clar că e este (n, m) -zero, dacă e este în același timp (n, ∞) și (∞, m) -zero, pentru orice $x \in (G, +)$.

În grupoidul multiplicativ (G, \cdot) elementul e se numește (n, m) -unitate. Noțiunea de (n, m) -unitate (unitate multiplă) a fost introdusă în [46].

Exemplu 1. Fie $(G, +)$ grup comutativ cu elementul zero 0. Considerăm pe G o nouă operație binară: $x \cdot y = y - x$. Atunci (G, \cdot) este un quasigrup medial, unde 0 este $(1, 2)$ -zero.

Exemplu 2. Fie $(G, +)$ grup comutativ cu elementul zero 0. Considerăm pe G o nouă operație binară: $x \cdot y = x - y$. Atunci (G, \cdot) este un quasigrup medial, unde 0 este $(2, 1)$ -zero.

Descrierea situației în domeniul de cercetare și identificarea problemelor de cercetare. Fixăm signatura continuă E și $-1 \leq i \leq 3.5$. Fie J o mulțime de identități. Notăm prin $V(E, i, J)$ clasa E -algebrelor topologice care sunt T_i -spații ce satisfac identitățile J . Academicianul M.Cioban în lucrarea sa "Algebra topologică, probleme", 2006, a formulat

următoarea problemă fundamentală:

Problema 1. De studiat concordanța dintre proprietățile algebrice și topologice ale E -algebrelor topologice G din clasa $V(E, i, J)$.

Problema 1 în sensul ei general este foarte importantă. În această direcție sunt ilustrative următoarele exemple:

1. Fie $R^n, n \geq 1$, spațiu Euclidian n -dimensional și $S^{n-1} = \{x \in R^n : |x| = 1\}$ -sfera unitate. Atunci pe S^m există structuri de grupoid topologic numai pentru $m \in \{0, 1, 3, 7\}$. Acest rezultat important a fost demonstrat de I.M.James în anii 1957-1958.

2. Pe orice spațiu A în raport cu operația binară aditivă $(+)$, cu zero și fără divizori ai lui zero, definită de egalitatea $x + y = y$ există o structură de semigrup topologic cu unitate de dreapta. În situația dată orice element din A va fi unitate de dreapta.

Din acest punct de vedere putem afirma că grupoizi topologici cu anumite identități nu există pentru toate spațiile și identitățile influențează direct asupra proprietăților topologice.

După cum s-a menționat problema principală a algebrei topologice constă în studierea concordanței dintre proprietățile algebrice și topologice ale E -algebrelor topologice G din clasa $V(E, i, J)$. Această problemă are un aspect larg și poate fi soluționată efectiv numai pentru anumite clase de algebre topologice, care se reprezintă prin fixarea operațiilor algebrice și identităților algebrice.

În acest aspect cecetările fundamentale au fost efectuate pentru grupuri topologice, inele și module topologice. Dar această problemă este insuficient cercetată pentru grupoizi topologici. Clasa de grupoizi topologici conține și clasa de grupuri topologice și clasa de quasigrupuri topologice.

Menționăm că clasa de grupoizi topologici este foarte largă. De exemplu, pentru grupoizii topologici nu se poate nimic afirma despre structura lor topologică. Orice spațiu admite structură de semigrup topologic. De exemplu, fie G un spațiu topologic nevid. Operația $x \cdot y = y$ transformă G în semigrup topologic. Pe G poate fi orice topologie. Dacă X este un spațiu topologic, $e \notin X$ și $G = X \cup \{e\}$, atunci operația $x \cdot y = y$ pentru $x, y \in X$ și $e \cdot x = x \cdot e = x$ pentru orice $x \in G$, transformă G în semigrup topologic cu unitate, dacă e este un punct izolat în G . Atunci X este subspațiu deschis și închis în semigrupul topologic.

Cerința de a avea o structură de grupoid topologic cu unitate nu este simplă. De exemplu, pe sfera obișnuită așa structură nu există.

Dacă pe dreapta reală R cu topologia generată de baza $\{(a, +\infty), a \in R\}$ fixăm operația de adunare, atunci obținem un T_0 -grupoid topologic cu diviziuni, care nu este T_1 -spațiu.

Prin urmare sunt necesare anumite restricții asupra grupoizilor pentru a cerceta concordanța dintre proprietățile algebrice și topologice ale acestora. De exemplu, grupoizi cu unități multiple, grupoizi cu diviziuni continui etc.

Astfel, luând în considerație Problema 1 și argumentele expuse mai sus putem formula următoarea problemă de cercetare.

Problemă de cercetare: *Elaborarea unor noi metode de cercetare a grupoizilor topologici cu diviziuni ce vor conduce la determinarea corelațiilor dintre proprietățile algebrice și topologice ale grupoizilor cu unități multiple și diviziuni continui.*

Următoarele probleme sunt conectate la problema de cercetare formulată mai sus.

Problema 2. Fie $(G, +)$ grupoid topologic cu proprietatea algebrică P și e este element (k, p) -zero. În ce condiții (n, m) -izotopul omogen (G, \cdot) , al grupodului topologic $(G, +)$, posedă proprietatea algebrică P ? Care este tipul unității multiple în grupoidul topologic (G, \cdot) ?

Problema 3. Fie H subgrupoid primitiv cu diviziuni al grupoidului topologic primitiv cu diviziuni $(G, +, r, l)$ și $e \in H$. În ce condiții există un astfel de subgrupoid primitiv cu diviziuni Q al grupoidului topologic primitiv cu diviziuni $(G, +, r, l)$ astfel, încât $e \in Q \subseteq H$?

Problema 4. Să se stabilească în ce condiții grupoidul multiplicativ (G, \cdot) este quasigrup paramedial cu $(2, 1)$ -unitate?

Problema 5. Fie (G, \cdot) buclă topologică paramedială de dreapta. În ce condiții o submulțime compactă deschisă P din G conține o subbuclă compactă deschisă paramedială de dreapta $(Q, \circ) \subseteq (G, \cdot)$?

Problema 6. Fie (G, \cdot) este grupoid topologic paramedial. În ce condiții poate fi introdusă pe G o operație binară (\circ) astfel încât (G, \circ) să fie semigrup topologic comutativ cu unitate?

Problema 7. Fie G și G_1 n -grupoizi topologici cu diviziuni continui. În ce condiții orice omomorfism continuu $f : G \rightarrow G_1$ este deschis?

Problema 8. Fie (Q_1, \cdot) grupoid cu n unități multiple $(k_1, l_1), \dots, (k_n, l_n)$ și (Q_2, \circ) grupoid cu t unități multiple $(m_1, r_1), \dots, (m_t, r_t)$. Să se determine tipul unităților multiple din grupoidul produs $Q_1 \times Q_2$.

Problema 9. Fie $(G, +)$ grup comutativ. În ce condiții pe mulțimea $G \times G$ poate fi definită operația binară (\circ) astfel încât:

1. $(G \times G, \circ)$ este quasigrup neasociativ, paramedial și nemedial?
2. $(G \times G, \circ)$ este quasigrup neasociativ, medial și neparamedial?

3. $(G \times G, \circ)$ este quasigrup neasociativ, medial cu unitate de stânga?

Scopul și obiectivele lucrării rezidă în studierea sistemelor topologo-algebrice și aplicațiile lor. În particular:

- desăvârșirea metodelor de studiere a grupoizilor topologici ce posedă anumite proprietăți algebrice;
- elaborarea metodelor de cercetare a grupoizilor topologici cu unități multiple;
- determinarea condițiilor pentru care omomorfismele continui a n -grupoizilor topologici cu diviziuni continui sunt deschise;
- soluționarea problemei pentru care o submulțime compactă deschisă dintr-o buclă topologică paramedială de dreapta conține o subbuclă compactă deschisă paramedială de dreapta;
- determinarea condițiilor pentru care (n, m) -izotopul omogen al unui grupoid topologic cu proprietatea algebrică P posedă aceeași proprietate;
- identificarea condițiilor pentru care pe mulțimea $G \times G$ poate fi definită o operație binară astfel încât noua structură algebrică obținută este quasigrup neasociativ cu proprietăți algebrice speciale.

Noutatea și originalitatea științifică: rezultatele principale sunt noi. Evidențiem următoarele: au fost determinate condițiile pentru ca omomorfismele continui a n -grupoizilor topologici cu diviziuni continui să fie deschise; au fost analizate proprietățile algebrice ale (n, m) -izotopilor omogeni ai grupoizilor topologici; au fost determinate unele proprietăți ale subgrupoidului primitiv cu diviziuni al grupoidului topologic primitiv cu diviziuni; au fost determinate condițiile pentru care o submulțime compactă deschisă dintr-o buclă topologică paramedială de dreapta conține o subbuclă compactă deschisă paramedială de dreapta; au fost determinate condițiile pentru care pe mulțimea $G \times G$ poate fi definită o operație binară astfel încât noua structură algebrică obținută este quasigrup neasociativ cu proprietăți algebrice speciale.

Problema științifică importantă soluționată constă în elaborarea unor metode de cercetare a grupoizilor topologici cu diviziuni, ceea ce a condus la determinarea corelațiilor dintre proprietățile algebrice și topologice ale grupoizilor cu unități multiple și diviziuni continui.

Semnificația teoretică. Au fost elaborate concepții, metode și construcții noi care au contribuit la rezolvarea obiectivelor propuse.

Valoarea aplicativă a lucrării. Metodologia aplicată, concepțiile și metodele elaborate în lucrare au permis soluționarea unor probleme concrete ori a unor aspecte ale lor formulate

de M.M.Cioban și L.L.Chiriac.

Aparatul matematic aplicat a condus la rezolvarea unor probleme ce au conexiune cu algebra topologică.

Rezultatele științifice principale înaintate spre susținere.

- metoda de cercetare a condițiilor pentru care omomorfismele continue a n -grupoizilor topologici cu diviziuni sunt deschise;

- metoda de studiere a proprietăților algebrice ale (n, m) -izotopilor omogeni ai grupoizilor topologici;

- metoda de cercetare a proprietăților subgrupoidului primitiv cu diviziuni al grupoidului topologic primitiv cu diviziuni;

- metoda de determinare a condițiilor pentru care o submulțime compactă deschisă dintr-o buclă topologică paramedială de dreapta conține o subbuclă compactă deschisă paramedială de dreapta;

- metoda de construcție a quasigrupurilor mediale, neasociative și neparamediale;

- metoda de construcție a quasigrupurilor paramediale, neasociative și nemediale.

Implementarea rezultatelor științifice. Rezultatele lucrării pot fi implementate în teoria grupoizilor și quasigrupurilor topologice, teoria automatelor, la elaborarea unor cursuri speciale pentru masteranzi și doctoranzi.

Aprobarea rezultatelor științifice. Rezultatele tezei au fost expuse în cadrul următoarelor foruri științifice:

1. Mathematics and Information Technologies: Research and Education, MITRE, 2015, Chișinău, 2-5 iulie.

2. Proceedings of the Third Conference of Mathematical Society of Moldova IMCS-50, Chișinău, 2014, 19-23 august.

3. The 22th Conference on Applied and Industrial Mathematics, CAIM, 2014, Bacău, România, 18-21 septembrie.

4. The 21th Conference on Applied and Industrial Mathematics, CAIM, 2013, București, 19-22 septembrie.

5. The 20th Conference on Applied and Industrial Mathematics dedicated to Academician Mitrofan M.Cioban, CAIM, 2012, Chișinău, 22-25 august.

6. Mathematics and Information Technologies: Research and Education. Dedicated to the 65th anniversary of the Moldova State University, MITRE, 2011, Chișinău, 22-25 august.

7. The 19th edition of the annual Conference on Applied and Industrial Mathematics,

CAIM, 2011, Iași, 22-25 septembrie.

8. Actual problems of mathematics and informatics. Scientific conference dedicated to the 80th anniversary of the foundation of the Tiraspol State University and of the Faculty of Physics, Mathematics and Information Technologies, Chișinău, 2010, 24-25 septembrie.

9. The 18th Conference on Applied and Industrial Mathematics, CAIM 2010, Iași, România, 14-17 octombrie.

10. Mathematics and Information Technologies: Research and Education, MITRE, 2009, Chișinău, 8-9 octombrie.

11. The 17th Conference on Applied and Industrial Mathematics, CAIM, 2009, Constanța, 17-20 septembrie.

12. Conferința științifică Republicană ”Matematica - probleme actuale cu aplicații”, Chișinău, 2009, 8 aprilie.

13. Mathematics and Information Technologies: Research and Education, MITRE, 2008, Chișinău, 1-4 octombrie.

14. The 16th Conference on Applied and Industrial Mathematics, CAIM, 2008, Oradea, 9-11 octombrie.

15. 6th Congress of Romanian Mathematicians, București, 2007, România, 28 iunie - 4 iulie.

16. The XIVth Conference on Applied and Industrial Mathematics, dedicated to the 60th anniversary of the foundation of the Faculty of Mathematics and Computer Science of Moldova State University, Satellite Conference of ICM, Chișinău, 2006, 17-19 august.

17. Conferința a 2-a a Societății Matematice din RM, consacrată aniversării a 40-cea de la fondarea Institutului de Matematică și Informatică al AȘM, Chișinău, 2004, 17-19 august.

18. Ședința specială a seminarului științific consacrată profesorului Valentin Belousov, Institutul de Matematică și Informatică al Academiei de Științe a Moldovei, Chișinău, 2008-2014.

Sumarul compartimentelor tezei. Teza conține adnotări, introducere, trei capitole, indice al noțiunilor, bibliografia, concluzii generale și recomandări.

În **introducere** se argumentează actualitatea tezei, scopul și obiectivele, problemele de cercetare și se prezintă sinteza conținutului lucrării.

În **primul Capitol - Analiza situației în domeniul grupoizilor topologici cu structuri suplimentare** - se face o analiză a publicațiilor în domeniul cercetării, se efectuează o trecere în revistă a unor elemente introductive din literatura de specialitate, sunt

prezentate rezultate cunoscute care sunt importante în următoarele capitole.

Cel de al **doilea capitol - Studiul grupoizilor topologici cu diviziuni și unități multiple** - debutează cu un paragraf în care se introduce conceptul de unitate multiplă. Acest concept este esențial pentru teza de față. Celelalte două paragrafe sunt consacrate noțiunii de izotop omogen și studierii unor proprietăți a (n, m) -izotopilor omogeni: Teoremele 2.14, 2.15, 2.19. În continuare se cercetează grupoizii topologici primitivi cu diviziuni: Lema 2.23, Teorema 2.25; (n, m) -izotopii omogeni în AG -grupoizii topologici cu unități multiple: Teorema 2.32, Corolarul 2.33; unele proprietăți ale buclei topologice paramediale de dreapta: Lema 2.40, Teorema 2.42; conexiunea dintre paramedialitate și asociativitate: Teoremele 2.51, 2.52; unele proprietăți ale grupoizilor topologici paramediali: Teoremele 2.53, 2.54, 2.55. Rezultatele acestui capitol au fost publicate în [47]–[62].

În al **treilea capitol - Metode de construcții a unor structuri algebrice și problema omomorfismelor continui deschise pentru cazul n -grupoizilor topologici cu diviziuni** - sunt reflectate rezultatele publicate în lucrările: [63]–[81]. Acestea înglobează rezultatele despre omomorfismele continui a n -grupoizilor topologici cu diviziuni continui: Teoremele 3.5, 3.7; produsul direct de grupoizi cu unități multiple: Teoremele 3.9, 3.12; metodele de obținere a quasigrupurilor neasociative mediale și paramediale: Teoremele 3.14, 3.16, 3.18, 3.21; quasigrupuri paramediale cu măsura Haar: Teoremele 3.25, 3.27, 3.28; conexiunea dintre distributivitate și paramedialitate: Teoremele 3.36, 3.37.

În finalul tezei este prezentată o listă de referințe bibliografice, sunt expuse concluziile generale și recomandările, indice al noțiunilor utilizate în lucrare.

Aș dori să mulțumesc în mod deosebit conducătorului științific, domnului L.L.Chiriac, doctor habilitat în științe fizico-matematice, profesor universitar și consultantului științific, domnului M.M.Cioban, academician al Academiei de Științe a Republicii Moldova, doctor habilitat în științe fizico-matematice, profesor universitar pentru răbdarea, îndrumarea și sprijinul constant acordat în elaborarea prezentei teze de doctorat.

De asemenea exprim cele mai sincere mulțumiri profesorilor Facultății Fizică Matematică și Tehnologii Informaționale din cadrul Universității de Stat din Tiraspol pentru contribuția deosebită de-a lungul anilor în formarea mea ca profesor.

1. ANALIZA SITUAȚIEI ÎN DOMENIUL GRUPOIZILOR TOPOLOGICI CU STRUCTURI SUPLIMENTARE

În acest capitol se efectuează o analiză a conceptelor algebrice și topologice fundamentale. Sunt examinate construcțiile algebrico-topologice de bază. Se face o sinteză a situației în domeniul cercetării.

1.1. Analiza noțiunilor algebrice de bază

Mulțimi și aplicații

Dacă A este o mulțime și fiecărui element $\alpha \in A$ i se asociază un obiect x_α , atunci A se numește *mulțime de indici*, iar $B = \{x_\alpha : \alpha \in A\}$ se numește *mulțime indexată*.

O mulțime elementele căreia sunt mulțimi se numește *familie de mulțimi*.

Fie A și B două mulțimi nu neapărat distincte. Mulțimea notată $A \times B$ și definită astfel:

$$A \times B = \{(x, y) | x \in A \text{ și } y \in B\}$$

și se numește *produs cartezian* al mulțimilor A și B . În caz general, dacă n este un număr natural, $n \geq 3$ și A_1, A_2, \dots, A_n sunt mulțimi, nu neapărat distincte, atunci produsul cartezian al acestor mulțimi se notează cu $A_1 \times A_2 \times \dots \times A_n$ sau $\prod A_i, i = \overline{1..n}$ și se definește astfel:

$$A_1 \times A_2 \times \dots \times A_n = \prod A_i = \{(x_1, x_2, \dots, x_n) | x_i \in A_i, \forall i, 1 \leq i \leq n\}$$

Se spune că f este *aplicație, funcție, corespondență funcțională* a mulțimii A în mulțimea B și se notează $f : A \rightarrow B$, dacă fiecărui element $x \in A$ i se asociază un singur element $b = f(x) \in B$.

Fie dată aplicația $f : A \rightarrow B$. Funcția f se numește:

- *surjecție, aplicație pe*, dacă pentru fiecare element $b \in B$ există preimaginea $a \in A$, astfel încât $b = f(a)$;
- *injecție*, dacă pentru orice $x_1, x_2 \in A, x_1 \neq x_2$ rezultă $f(x_1) \neq f(x_2)$;
- *bijecție, aplicație bijectivă, aplicație biunivocă*, dacă f este simultan injecție și surjecție.

Noțiune de grupoid

Numim *operație binară*, *lege de compoziție* pe o mulțime nevidă M orice aplicație de tipul $\varphi : M \times M \rightarrow M$.

Definiția 1.1. O mulțime nevidă G se numește *grupoid* cu operația binară notată prin $\{\cdot\}$, dacă pentru orice pereche ordonată de elemente $(a, b) \in G$, se definește în mod unic produsul $ab \in G$.

Definiția 1.2. Grupoidul (G, \cdot) se numește *AD-grupoid* dacă este satisfăcută legea $a \cdot (bc) = c \cdot (ba)$ pentru orice $a, b, c \in G$.

Definiția 1.3. Grupoidul (G, \cdot) se numește *grupoid Abel-Grassmann* sau *AG-grupoid* dacă elementele lui satisfac legea inversă la stânga, adică $(a \cdot b) \cdot c = (c \cdot b) \cdot a$ pentru orice $a, b, c \in G$.

Definiția 1.4. Grupoidul (G, \cdot) se numește *bicomutativ* dacă este satisfăcută legea $xy \cdot zt = tz \cdot yx$ pentru orice $x, y, z, t \in G$.

Definiția 1.5. Grupoidul (G, \cdot) se numește *grupoid cu diviziuni*, dacă pentru fiecare elemente $a, b \in G$ ecuațiile $ax = b$ și $ya = b$ au soluții, nu necesar unice.

Definiția 1.6. Grupoidul (G, \cdot) se numește *reductibil* sau *cancelativ*, dacă din egalitatea $xy = uv$ rezultă echivalența egalităților $x = u$ și $y = v$.

Definiția 1.7. Grupoidul (G, \cdot) se numește *grupoid primitiv cu diviziuni*, dacă există două operații binare $l : G \times G \rightarrow G$, $r : G \times G \rightarrow G$, astfel încât $l(a, b) \cdot a = b$, $a \cdot r(a, b) = b$ pentru orice $a, b \in G$.

Astfel grupoidul primitiv cu diviziuni este o algebră universală cu trei operații binare.

Definiția 1.8. Grupoidul (N, \circ) se numește *subgrupoid* al grupoidului (G, \cdot) dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

1. $N \subseteq G$;
2. $x \circ y = x \cdot y, \forall x, y \in G$.

Un grupoid (G, \cdot) se numește *finit* dacă mulțimea ce-l formează este finită. În acest caz numărul de elemente se numește *ordinul* grupoidului și se notează $|G|$.

Tabla Cayley a unui grupoid

Tabla Cayley a grupoidului finit (G, \cdot) , numită și *tabla Cayley a operației* (\cdot) , este un tabel cu n linii și n coloane, unde $n = |G|$. Liniiile și coloanele sunt etichetate într-un mod arbitrar fiecare de câte unul dintre cele n elemente ale lui G , astfel încât pentru orice $x, y \in G$, elementul din tabel aflat la intersecția liniei de eticheta x cu coloana de eticheta y să fie elementul $x \cdot y$. Din cele de mai sus se observă că elementele grupoidului G pot fi ordonate în $n!$ moduri distincte, de unde rezultă că tabela Cayley a fiecărui grupoid (G, \cdot) poate fi scrisă în $(n!)^2$ moduri.

Morfisme, izomorfisme și izotopisme de grupoizi

Fie (M, \cdot) și (N, \circ) doi grupoizi. Aplicația $f : M \rightarrow N$ se numește *morfism*, *omomorfism*, *homomorfism* al grupoidului (M, \cdot) în grupoidul (N, \circ) dacă este satisfăcută condiția $f(x \cdot y) = f(x) \circ f(y), \forall x, y \in M$.

Un morfism bijectiv se numește *izomorfism*.

Un morfism (respectiv izomorfism) de tipul $f : M \rightarrow M$ se numește *endomorfism* (*automorfism*) al grupoidului M .

Propoziția 1.9. Fie $(M, *)$, (N, \circ) și (P, \cdot) trei grupoizi. Sunt adevărate următoarele afirmații:

1. Funcția identică $1_M : M \rightarrow M$ este un automorfism al lui $(M, *)$;
2. Dacă $f : M \rightarrow N$ și $g : N \rightarrow P$ sunt morfisme de grupoizi atunci funcția $g \circ f : M \rightarrow P$ de asemenea este un morfism de grupoizi;
3. Dacă $f : M \rightarrow N$ este un izomorfism de grupoizi atunci și funcția inversă $f^{-1} : N \rightarrow M$ de asemenea este un izomorfism.

Propoziția 1.10. Fie $(M, *)$ și (N, \circ) doi grupoizi și aplicația $f : M \rightarrow N$ un morfism surjectiv (în particular un izomorfism). Au loc următoarele afirmații:

1. Dacă operația $(*)$ este comutativă (respectiv asociativă) atunci și operația (\circ) este comutativă (respectiv asociativă);
2. Dacă e este element unitate pentru $(M, *)$ atunci $f(e)$ este element unitate pentru (N, \circ) ;
3. Dacă $a \in M$ și translația la stânga $\gamma_a : M \rightarrow M$ (respectiv translația la dreapta $\delta_a : M \rightarrow M$) definită de a este surjectivă atunci și translația la stânga $\gamma_{f(a)} : N \rightarrow N$ (respectiv translația la dreapta $\delta_{f(a)} : N \rightarrow N$) definită de $f(a)$ este surjectivă.

Fie (M, \cdot) și (N, \circ) doi grupoizi. Se numește *omotopism*, *homotopism* al grupoidului (M, \cdot) în grupoidul (N, \circ) orice triplet ordonat (α, β, γ) care satisface următoarea condiție $\alpha(x) \circ \beta(y) = \gamma(x \cdot y), \forall x, y \in M$.

Tripletul de permutări (α, β, γ) se numește *izotopie*; α -substituție de stânga (permutarea elementelor după coloane); β -substituție de dreapta (permutarea elementelor după linii); γ -substituție principală (permutarea elementelor în interiorul grupoidului). Dacă $\alpha = \beta = \gamma$, atunci izotopismul se transformă în izomorfism. Izotopia de tipul $(T = \alpha, \beta, 1)$ se numește principală. Prin *izotopism* al grupoidului (M, \cdot) pe (N, \circ) se înțelege un omotopism (α, β, γ) în care cele trei componente (α, β, γ) sunt bijecții ale lui M pe N .

Grupoidul (M, \cdot) se numește *izotop* cu (N, \circ) (sau al lui (N, \circ)), și se notează $N = M^T$ sau $N = M^{(\alpha, \beta, \gamma)}$, dacă există măcar un izotopism (α, β, γ) al grupoidului (M, \cdot) pe (N, \circ) .

Quasigrupuri și bucle

Definiția 1.11. Grupoid (Q, \cdot) se numește *quasigrup* dacă pentru orice $a, b \in Q$, fiecare din ecuațiile $a \cdot x = b$ și $y \cdot a = b$ au soluții unice în Q .

Elementul $e \in G$ se numește *unitate* dacă $ex = xe = x$ pentru fiecare $x \in X$.

Definiția 1.12. Quasigrupul (G, \cdot) se numește *medial* dacă este satisfăcută legea $xy \cdot zt = xz \cdot yt$ pentru orice $x, y, z, t \in G$.

Definiția 1.13. Quasigrupul (G, \cdot) se numește *paramedial* dacă este satisfăcută legea $xy \cdot zt = ty \cdot zx$ pentru orice $x, y, z, t \in G$.

Definiția 1.14. Quasigrupul (G, \cdot) se numește *hexagonal* dacă el este idempotent, medial și semisimetric, adică, au loc egalitățile $x \cdot x = x$, $xy \cdot zt = xz \cdot yt$, $x \cdot zx = xz \cdot x = z$ pentru orice $x, y, z, t \in G$.

Quasigrupul cu element neutru se numește *bucă*.

Definiția 1.15. Dacă quasigrupul medial (paramedial) (G, \cdot) conține elementul e astfel încât $e \cdot x = x(x \cdot e = x)$ pentru orice x din G , atunci e se numește *element unitate de stânga (dreapta) în G* și (G, \cdot) se numește *bucă medială (paramedială) de stânga (dreapta)*.

Noțiune de grup

Definiția 1.16. Mulțimea nevidă G împreună cu operația (\cdot) se numește *grup*, dacă pentru orice pereche ordonată de elemente $(a, b) \in G$ sunt satisfăcute axiomele:

A1. *Închiderii.* Oricare ar fi $a, b \in G$ și rezultatul operației $a \cdot b$ de asemenea este din G .

A2. *Asociativității.* Oricare ar fi $a, b, c \in G$ are loc egalitatea $(ab)c = a(bc)$.

A3. *Elementului neutru.* Există un element $(e \in G)$, astfel încât oricare ar fi $a \in G$ are loc $ea = ae = a$.

A4. *Elementului invers.* Oricare ar fi $a \in G$ există astfel de element $b \in G$, astfel încât

$ab = ba = e$, unde e este neutru.

Dacă în plus este satisfăcută și axioma

A5. *Comutativității*. Oricare ar fi $a, b \in G$ are loc egalitatea $ab = ba$, atunci grupul (G, \cdot) se numește grup abelian sau grup comutativ.

Aplicația $f : G_1 \rightarrow G_2$ se numește *monomorfism* dacă omomorfismul aplicației date este injectiv; *epimorfism* dacă aplicația f este surjectivă; *izomorfism* dacă aplicația f este bijectivă.

Rezultate suplimentare la teoria grupurilor pot fi găsite în [82]–[84].

1.2. Examinarea rezultatelor și construcțiilor algebrice

Teoria quasigrupurilor și buclelor începe să se dezvolte la începutul anilor 20-30 ai secolului XX. Pentru prima dată termenul de quasigrup a apărut în lucrarea lui R.Mufang [85] în 1935. În continuare ne vom referi la unele rezultate care țin de quasigrupurile mediale și paramediale. În 1937 A.K.Suschkewitsch definește quasigrupurile mediale (abeliene).

Din clasa quasigrupurilor, izotope clasei grupurilor, prezintă interes *clasa quasigrupurilor liniare*. După V.D.Belousov, quasigrupul (Q, \cdot) se numește liniar peste grupul $(Q, +)$ dacă (Q, \cdot) poate fi reprezentat sub forma

$$xy = \varphi x + q + \psi y$$

unde $\varphi, \psi \in \text{Aut}(Q, +)$, q -un element fixat din Q [86].

Drept caz particular al quasigrupurilor liniare sunt considerate quasigrupurile mediale, adică quasigrupurile ce satisfac legea $(ab \cdot cd) = (ac \cdot bd)$. Conform Teoremei lui Bruck-Toyoda, quasigrupurile mediale sunt liniare peste grupul abelian și automorfismele φ, ψ comutează. Aceste quasigrupuri au fost cercetate de mulți algebraiști cum ar fi: K.Toyoda [87], D.S.Murdoch [88], R.H.Bruck [15], J.Ježec și T.Kepka [19], P.Nemec, T.Kepka [20], [21], V.A.Șcerbacov [31], [89], ele joacă un rol important în teoria quasigrupurilor.

Teorema 1.17. (Teorema Toyoda [17], [16], [87]) Orice quasigrup medial (Q, \cdot) poate fi reprezentat sub forma $x \cdot y = \varphi x + \psi y + a$, pentru orice $x, y \in Q$, unde $(Q, +)$ este grup abelian, φ, ψ sunt automorfisme în $(Q, +)$ astfel încât $\varphi\psi = \psi\varphi$ și a element fixat din Q .

Teorema 1.18. (Teorema Kepka-Němec [20]) Orice quasigrup paramedial (Q, \cdot) poate fi reprezentat sub forma $x \cdot y = \varphi x + \psi y + g$, pentru orice $x, y \in Q$, unde $(Q, +)$ este grup abelian, φ, ψ sunt automorfisme în $(Q, +)$ astfel încât $\varphi\psi = \psi\varphi$ și g element fixat din Q .

Teorema 1.19. ([32], [33]) Orice quasigrup medial finit (Q, \cdot) este izomorf cu produsul direct al quasigrupurilor mediale unipotent-solubile (Q_1, \circ) și $(Q_2, *)$, unde $(Q_2, *)$ este izotop al quasigrupului medial, distributiv $(Q_2, *)$ de tipul $(\varepsilon, \varepsilon, \gamma)$, $\gamma \in \text{Aut}(Q_2, *)$, adică, $(Q, \cdot) \cong (Q_1, \circ) \times (Q_2, *)$.

Teorema 1.20. [31] Antiendomorfismul s al quasigrupului paramedial (Q, \cdot) este permutare identică a mulțimii Q dacă și numai dacă (Q, \cdot) este quasigrup medial, distributiv și comutativ de tipul $x \cdot y = \varphi x + \varphi y$ pentru orice $x, y \in Q$, unde $(Q, +)$ este grup abelian, $\varphi \in \text{Aut}(Q, +)$.

Teorema 1.21. [31] Dacă antiendomorfismul s a quasigrupului paramedial (Q, \cdot) de tipul $x \cdot y = \varphi x + \psi y + g$ este permutare identică a mulțimii Q , atunci

1. aplicația $\varphi + \psi$ este automorfism în $(Q, +)$;
2. quasigrupul (Q, \circ) de tipul $x \circ y = s^{-1}(x \cdot y) = (\varphi + \psi)^{-1}\varphi x + (\varphi + \psi)^{-1}\psi y$ este quasigrup medial, distributiv;
3. aplicația s este antiautomorfism în (Q, \circ) .

În continuare vom defini unele proprietăți ale AG-grupoizilor [3].

Teorema 1.22. ([90], Teorema 2.2) Dacă în AG-grupoidul G există unitate de stânga e , atunci ea este unică.

Teorema 1.23. ([90], Teorema 2.3) Dacă AG-grupoidul G posedă unitate de dreapta e , atunci e este de asemenea și unitate de stânga și deci este unitate în G .

Teorema 1.24. ([90], Teorema 2.4) AG-grupoidul G cu unitate de dreapta e este semigrup comutativ cu unitate.

Teorema 1.25. [91] Dacă G este AG-grupoid cu unitate de stânga e , atunci $a \cdot (bc) = b \cdot (ac)$ pentru orice $a, b, c \in G$.

Definiția 1.26. [92] AG-grupoidul G se numește AG^{**} -grupoid dacă este satisfăcută legea $a \cdot (bc) = b \cdot (ac)$ pentru orice $a, b, c \in G$.

Conform Teoremei 1.25, orice AG-grupoid cu unitate de stânga este AG^{**} -grupoid.

Propoziția 1.27. [92] Dacă G este AG^{**} -grupoid, atunci are loc

$$(ab) \cdot (cd) = (db) \cdot (ca)$$

pentru orice $a, b, c, d \in G$.

T.Kepka [93] a studiat intensiv quasigrupurile mediale. Lucrearea [19] a lui J.Ježec și T.Kepka este dedicată studiului grupoizilor mediali.

În [94] sunt studiați grupoizii paramediali simpli zeropotenți. În [95] T.Kepka demonstrează cum poate fi scufundat un grupoid cancelativ paramedial în quasigrup paramedial.

1.3. Studiul noțiunilor topologice fundamentale

Definiția 1.28. O familie τ de submulțimi ale mulțimii X se numește topologie sau structură topologică pe mulțimea X dacă:

1. $X \in \tau$;
2. $\emptyset \in \tau$;
3. reuniunea unui număr finit sau infinit de mulțimi din τ este o mulțime din τ , adică $\cup\{U_\alpha : \alpha \in A\} \in \tau$ pentru orice familie $\{U_\alpha : \alpha \in A\} \subset \tau$;
4. intersecția unui număr finit de mulțimi din τ este o mulțime din τ , adică $U \cap V \in \tau$ pentru orice familie $U, V \in \tau$.

Perechea (X, τ) se numește spațiu topologic, dacă X este o mulțime și τ este o topologie pe mulțimea X . Elementele din X se numesc *puncte* ale spațiului topologic. Elementele din τ se numesc *mulțimi deschise* ale spațiului topologic. Complementarele mulțimilor deschise se numesc *mulțimi închise*.

Pe orice mulțime X pot fi construite mai multe topologii. Printre acestea există două topologii extreme: $\tau_{max} = \{A : A - \text{submulțime a mulțimii } X\}$ și $\tau_{min} = \{\emptyset, X\}$.

Orice altă topologie τ pe X este intermediară, adică $\tau_{min} \subset \tau \subset \tau_{max}$.

Perechea (X, τ_{min}) este spațiu topologic și se numește *spațiu topologic antidiscret*.

Perechea (X, τ_{max}) este spațiu topologic și se numește *spațiu topologic discret*.

Definiția 1.29. Perechea (E, d) se numește *spațiu metric*, unde E este o mulțime și pentru orice două elemente $x, y \in E$ este dat un număr $d(x, y)$, care satisface condițiile:

1. $d(x, y) = 0$ dacă și numai dacă $x = y$;
2. $d(x, y) = d(y, x)$;
3. $d(x, y) + d(y, z) \geq d(x, z)$.

Numărul $d(x, y)$ se numește *distanța* dintre punctele x și y iar funcția $d : E \times E \rightarrow \mathbb{R}^+$ se numește *metrică* pe mulțimea E .

Mulțimea $U \subset X$ se numește *d-deschisă* sau *deschisă* în spațiul metric (X, d) , dacă, pentru orice punct $x \in U$, există un $\varepsilon > 0$, încât $B(x, \varepsilon) \subset U$.

Totalitatea mulțimilor *d-deschise* se notează prin $\tau(d)$.

Teorema 1.30. Familia $\tau(d)$ este o topologie pe mulțimea X .

Corolarul 1.31. Orice spațiu metric este și spațiu topologic.

Definiția 1.32. Spațiul topologic (X, τ) se numește *spațiu metrizabil*, dacă există o metrică d pe X pentru care $\tau = \tau(d)$.

Baza spațiului topologic

Fie (X, τ) un spațiu topologic. Se numește *vecinătate* a punctului $x \in X$ orice mulțime deschisă ce conține punctul x . Vecinătățile punctului x se notează cu $O_x, V_x, U_x, O_ix, V_ix, U_ix$. Din această definiție rezultă, că submulțimea nevidă $U \subset X$ este vecinătate a fiecărui punct al ei atunci și numai atunci, când această mulțime U este deschisă, adică atunci când $U \in \tau$.

Intersecția tuturor mulțimilor închise X ce conțin mulțimea A , $A \subset X$, se numește *închiderea mulțimii* A și se notează cu $[A]_X$ sau $[A]$.

Orice vecinătate a căruiva punct este o mulțime deschisă ce conține acest punct.

Punctul $x \in X$ se numește *punct izolat* în (X, τ) dacă mulțimea $\{x\}$ este vecinătate a punctului x .

Definiția 1.33. Familia \mathcal{B} de submulțimi deschise ale spațiului topologic (X, τ) se numește *bază a topologiei* τ , dacă pentru fiecare $x \in X$ și orice vecinătate a acestui punct U_x există un element B_x din \mathcal{B} , care satisface condiția: $x \in B_x \subset U_x$.

Teorema 1.34. Familia \mathcal{B} de mulțimi deschise ale spațiului topologic (X, τ) formează o bază a topologiei τ atunci și numai atunci, când fiecare element din τ este o reuniune de elemente din \mathcal{B} .

Definiția 1.35. Sistemul de mulțimi deschise \mathcal{B} formează o bază în punctul $x_0 \in X$, dacă pentru orice vecinătate O_{x_0} a punctului x_0 în X există o mulțime $U \in \mathcal{B}$ astfel încât $x_0 \in U \subset O_{x_0}$.

Dacă în orice punct al spațiului există bază numărabilă, atunci se spune că spațiul satisface *prima axiomă de numărabilitate*.

Teorema 1.36. Orice spațiu metric satisface prima axiomă de numărabilitate.

Prin $|A|$ se notează puterea mulțimii A .

Despre spațiile, topologia cărora posedă bază numărabilă, se spune că satisfac *a doua axiomă de numărabilitate*.

Axiomele de separare

Axioma T_0 : Spațiul topologic (X, τ) se numește *T_0 -spațiu*, dacă pentru orice două puncte diferite $x, y \in X$ există o mulțime deschisă $U \in \tau$ care conține doar unul din punctele x, y .

Axioma T_1 : Spațiul topologic (X, τ) se numește *T_1 -spațiu*, dacă pentru orice două elemente diferite $x, y \in X$ există două mulțimi deschise $U, V \in \tau$ astfel încât $x \in U, y \in V$ și $x \notin V, y \notin U$.

Axioma T_2 : Spațiul topologic (X, τ) se numește T_2 -spațiu sau *spațiu Hausdorff*, dacă pentru orice două elemente diferite $x, y \in X$ există două mulțimi deschise U, V astfel încât $x \in U, y \in V$ și $U \cap V = \emptyset$.

Axioma T_3 : Spațiul topologic (X, τ) se numește T_3 -spațiu, dacă pentru orice punct $x \in X$ și orice mulțime închisă $F \subset X$, astfel încât $x \notin F$, există două mulțimi deschise $U, V \in \tau$ pentru care $x \in U, F \subset V$ și $U \cap V = \emptyset$.

Axioma T_4 : Spațiul topologic X se numește T_4 -spațiu, dacă pentru orice mulțimi închise $F_1, F_2 \subset X$, unde $F_1 \cap F_2 = \emptyset$, există două mulțimi deschise $U, V \in \tau$, astfel încât $F_1 \subset U, F_2 \subset V$ și $U \cap V = \emptyset$.

Spațiul (X, τ) se numește *regulat*, dacă el este T_1 -spațiu și T_3 -spațiu.

Spațiul (X, τ) se numește *normal*, dacă el este T_1 -spațiu și T_4 -spațiu.

Axioma $T_{3\frac{1}{2}}$: Spațiul topologic (X, τ) se numește $T_{3\frac{1}{2}}$ -spațiu sau *spațiu Tihonoff*, sau *spațiu complet regulat*, dacă X este T_1 -spațiu și pentru orice punct $x \in X$ și orice mulțime închisă $F \subset X$, astfel încât $x \notin F$, există o funcție continuă $f : X \rightarrow [0, 1]$, pentru care $f(x) = 0$ și $f(y) = 1$ pentru $y \in F$.

Deci, orice spațiu normal este un spațiu complet regulat. Orice spațiu complet regulat este regulat.

Noțiunea de T_0 -spațiu a fost introdusă de matematicianul A.N.Kolmogorov (1935), T_1 -spațiu de matematicianul maghiar F.Riesz (1907), T_2 -spațiu de matematicianul F.Hausdorff (1914), T_3 -spațiu de L.Vietoris (1921) și noțiunea de T_4 -spațiu de H.Tietze, P.S.Alexandroff, P.S.Urisohn (1923).

Subspații topologice

Fixăm spațiul topologic (X, τ) și submulțimea $Y \subset X$. Atunci pe Y se poate de construit o topologie care se numește *urma topologiei τ* și care se notează $\tau | Y = \{U \cap Y : U \in \tau\}$.

Perechea $(Y, \tau | Y)$ este spațiu topologic și se numește *subspațiu* al spațiului topologic (X, τ) .

Trecerea la subspații ne permite să construim noi spații topologice.

Aderența unei mulțimi

Definiția 1.37. Fie $L \subseteq X$ și $x \in X$. Punctul x se numește *punct de acumulare sau punct de aderență*, sau *i se mai spune punct aderent al mulțimii L* , dacă orice vecinătate V_x a punctului x intersectează mulțimea L .

Vom nota totalitatea punctelor de acumulare prin clL sau $cl_X L$. $cl_X L$ se numește *aderența* mulțimii L sau *închiderea mulțimii* L .

Teorema 1.38. *Aderența mulțimilor satisface următoarele condiții:*

- $cl(\emptyset) = \emptyset$;
- $L \subset clL$;
- $cl(L \cup H) = clL \cup clH$;
- $cl(cl(L)) = clL$.

Dacă $L \subseteq X$ și $cl_X L = X$, atunci L se numește *mulțime densă* în X .

Numărul cardinal $d(X) = \min\{|L| : L \text{ este o mulțime densă în } X\}$ se numește *densitatea spațiului* X .

Aplicații continue

Fie două spații topologice (X, τ) și (Y, τ_1) .

Definiția 1.39. *Aplicația $f : X \rightarrow Y$ se numește continuă în punctul $x_0 \in X$, dacă pentru orice vecinătate $O_{f(x_0)}$ a punctului $f(x_0)$ în Y există o vecinătate O_{x_0} a punctului x_0 în X astfel încât $f(O_{x_0}) \subset O_{f(x_0)}$.*

Dacă aplicația f este continuă în orice punct din X , atunci f se numește aplicație continuă.

Teorema 1.40. *Pentru aplicația $f : X \rightarrow Y$ următoarele afirmații sunt echivalente:*

- f este o aplicație continuă;
- dacă mulțimea F este închisă în Y , mulțimea $f^{-1}(F)$ este închisă în X (preimaginea mulțimii închise este o mulțime închisă);
- dacă mulțimea U este deschisă în Y , mulțimea $f^{-1}(U)$ este deschisă în X (preimaginea mulțimii deschise este o mulțime deschisă);
- $f(cl_X L) \subseteq cl_Y f(L)$ pentru $L \subseteq X$;
- $cl_X f^{-1}(H) \subseteq f^{-1}(cl_Y(H))$ pentru $H \subseteq Y$.

Definiția 1.41. *Fie X și Y spații topologice. Aplicația $f : X \rightarrow Y$ se numește omeomorfism sau homeomorfism, dacă:*

1. f este o aplicație continuă;
2. f este bijectivă;
3. f^{-1} este o aplicație continuă.

În acest caz spațiile topologice X și Y se numesc spații omeomorfe.

Definiția 1.42. *Dacă $f : X \rightarrow Y$ este omeomorfism, atunci f se numește transformare topologică a spațiului topologic X .*

Teorema 1.43. Fie (X, τ) un spațiu topologic și fie $f : X \rightarrow Y$ o aplicație a mulțimii X pe mulțimea Y . Atunci $\tau(Y, f) = \{U \subset Y : f^{-1}(U) \in \tau\}$ este o topologie pe mulțimea Y și aplicația f este continuă.

Teorema 1.44. Topologia $\tau(Y, f)$ construită în Teorema 1.43 se numește factor topologie sau topologie - cât pe mulțimea Y .

Dacă pentru aplicația $f : X \rightarrow Y$ a spațiilor topologice (X, τ) și (Y, τ_1) avem $\tau_1 = \tau(Y, f)$ atunci aplicația f se numește aplicație factor sau aplicație-cât.

Mai multe proprietăți care țin de construcții topologice sunt examinate în [83], [96]–[105].

Spații compacte

Fixăm spațiul topologic (X, τ) .

Definiția 1.45. Se numește acoperire a mulțimii X o familie $\gamma = \{U_\alpha : \alpha \in A\}$ de submulțimi ale mulțimii X pentru care $X = \cup\{U_\alpha : \alpha \in A\}$. Acoperirea γ se numește deschisă, dacă elementele ei U_α sunt mulțimi deschise.

Definiția 1.46. Acoperirea γ_1 a mulțimii X se numește subacoperire a acoperirii γ a aceleiași mulțimi X , dacă $\gamma_1 \subset \gamma$.

Definiția 1.47. Spațiul topologic (X, τ) se numește spațiu compact, dacă orice acoperire deschisă a sa conține o subacoperire finită.

Definiția 1.48. Orice subspațiu închis al unui spațiu compact este un spațiu compact.

Teorema 1.49. Imaginea unui spațiu compact prin orice aplicație continuă este un spațiu compact.

Definiția 1.50. Spațiul topologic X se numește numărabil compact, dacă din orice acoperire numărabilă deschisă a sa se poate extrage o subacoperire finită.

Orice spațiu compact este și numărabil compact.

Definiția 1.51. Spațiul topologic X se numește spațiu pseudocompact, dacă X este complet regulat și fiecare funcție de variabilă reală continuă pe X este mărginită.

Profesorul A.V.Arhangel'skii examinează mai multe proprietăți a spațiilor compacte în lucrările [106], [107].

Spații paracompacte și local compacte

Definiția 1.52. Spațiul topologic (X, τ) se numește paracompact dacă satisface condițiile:

1. (X, τ) este spațiu Hausdorff;
2. Orice acoperire deschisă a spațiului X admite o rafinare deschisă local finită.

Definiția 1.53. Spațiul topologic X se numește spațiu Lindelöf dacă X este regulat și din fiecare acoperire deschisă a spațiului X poate fi extrasă o subacoperire numărabilă.

Clasa spațiilor paracompacte conține spațiile compacte, spațiile metrizable și spațiile Lindelöf.

Definiția 1.54. Spațiul topologic X se numește local compact dacă pentru orice punct $x \in X$ există o vecinătate U astfel încât $[U]$ este subspațiu compact în X .

Orice spațiu local compact este spațiu Tihonov.

Spații conexe

Definiția 1.55. Spațiul topologic (X, τ) se numește conex, dacă nu există două mulțimi deschise și nevide U, V pentru care $X = U \cup V$, iar $U \cap V = \emptyset$.

Definiția 1.56. Mulțimea $A \subset X$ se numește conexă, dacă este subspațiu conex.

Definiția 1.57. Considerăm (X, τ) spațiu topologic. Mulțimea $C(x) = \cup\{A \subset X : x \in A, A \text{ este o mulțime conexă}\}$ se numește componentă conexă a punctului x în spațiul X .

Definiția 1.58. Spațiul X se numește liniar conex, dacă pentru orice două puncte $a, b \in X$ există o aplicație continuă $f : [0, 1] \rightarrow X$ la care $f(0) = a$ și $f(1) = b$.

Orice spațiu liniar conex este conex.

Produsul spațiilor topologice

Fie $\{(X_\alpha, \tau_\alpha) : \alpha \in A\}$ o familie de spații topologice. Pe produsul cartezian $X = \prod\{X_\alpha : \alpha \in A\}$ construim topologia τ generată de baza $\beta = \{\prod\{V_\alpha : \alpha \in A\} : V_\alpha \in \tau_\alpha \text{ și } \beta \in A : V_\beta \neq X_\beta \text{ este o mulțime finită}\}$.

Spațiul (X, τ) se numește produsul spațiilor topologice $\{(X_\alpha, \tau_\alpha) : \alpha \in A\}$. Produsul spațiilor topologice a fost introdus de Tihonov în anul 1930. Produsul unui număr finit de spații topologice a fost cercetat de E.Steinitz (1908) și de M.Fréchet (1910). A.N.Tihonov a demonstrat, că produsul oricărui număr de spații compacte este un spațiu compact.

Teorema 1.59. Produsul a T_i -spații, unde $i = \{0, 1, 2, 3, 3\frac{1}{2}\}$, este un T_i -spațiu.

Remarca 1.60. Produsul a două T_4 -spații nu întotdeauna este T_4 -spațiu.

Noțiune de grup topologic

Definiția 1.61. Grup topologic se numește mulțimea G , înzestrată cu structură de spațiu topologic și structură de grup astfel încât se îndeplinesc următoarele axiome:

1. Operația (\cdot) , adică aplicația $G \times G \rightarrow G : (x, y) \rightarrow xy$ în grupul G este continuă;
2. Aplicația $\psi : G \rightarrow G, \psi(a) = a^{-1}$, este continuă.

În limbajul vecinătăților definim grupul topologic în felul următor:

Definiția 1.62. Grup topologic se numește mulțimea G , înzestrată cu structură de spațiu topologic și structura de grup astfel încât se îndeplinesc următoarele axiome:

1. pentru orice pereche $(a, b) \in G \times G$ și orice vecinătate W a elementului ab vor exista astfel de vecinătăți $U \ni a$, a elementului a și $V \ni b$, a elementului b , astfel încât $UV \subset W$;
2. pentru orice element $a \in G$ și orice vecinătate V a elementului a^{-1} , va exista astfel de vecinătate U a elementului a , astfel încât $U^{-1} \subset V$.

În lucrările [11]–[110] au fost cercetate și obținute rezultate interesante care țin de grupuri topologice, inele topologice și module topologice.

O serie de proprietăți importante despre grupurile topologice au fost stabilite în lucrările [97], [111]–[125].

Proprietăți topologice definite pe structura de grup

Fie $a \in G$ careva element fixat al grupului topologic G .

Aplicația $L_a : G \rightarrow G, L_a(g) = ag, g \in G$ se numește *translație de stânga* a grupului G peste elementul a .

Aplicația $R_a : G \rightarrow G, R_a(g) = ga, g \in G$ se numește *translație de dreapta* a grupului G peste elementul a .

Aplicația $I_a : G \rightarrow G, I_a(g) = aga^{-1}, g \in G$ se numește *automorfism intern* a grupului G peste elementul a .

Notăm $\psi : G \rightarrow G, \psi(a) = a^{-1}$.

Teorema 1.63. Aplicațiile L_a, R_a, I_a, ψ sunt omeomorfisme ale spațiului topologic G .

Grupoid topologic

Definiția 1.64. Dacă grupoidul G este înzestrat cu structură de spațiu topologic și operația multiplicativă $(a, b) \rightarrow a \cdot b$ este continuă, atunci (G, \cdot) se numește grupoid topologic.

Definiția 1.65. Dacă în grupoidul topologic (G, \cdot) , diviziunile primitive l și r sunt continui, atunci vom spune că (G, \cdot) este grupoid topologic primitiv cu diviziuni continui.

Definiția 1.66. Dacă operația multiplicativă din quasigrupul (G, \cdot) este continuă atunci G se numește quasigrup semitopologic.

Definiția 1.67. Dacă în quasigrupul semitopologic (G, \cdot) , diviziunile l și r sunt continui, atunci G se numește quasigrup topologic.

1.4. Analiza rezultatelor și construcțiilor topologo-algebrice

Izotopi omogeni

Definiția 1.68. Fie $(G, +)$ grupoid topologic. Grupoidul (G, \cdot) se numește izotop omogen al grupoidului topologic $(G, +)$ dacă există două automorfisme topologice $\varphi, \psi : (G, +) \rightarrow (G, +)$ astfel încât: $x \cdot y = \varphi(x) + \psi(y)$ pentru orice $x, y \in G$.

Pentru orice aplicație $f : X \rightarrow X$ vom nota $f^1(x) = f(x)$ și $f^{n+1}(x) = f(f^n(x))$ pentru orice $n \geq 1$.

Definiția 1.69. Fie $n, m \leq \infty$. Grupoidul (G, \cdot) se numește (n, m) -izotop omogen al grupoidului topologic $(G, +)$ dacă există două automorfisme topologice $\varphi, \psi : (G, +) \rightarrow (G, +)$ astfel încât:

1. $x \cdot y = \varphi(x) + \psi(y)$ pentru orice $x, y \in G$;
2. $\varphi\psi = \psi\varphi$;
3. Dacă $n < \infty$, atunci $\varphi^n(x) = x$ pentru orice $x \in G$;
4. Dacă $m < \infty$, atunci $\psi^m(x) = x$ pentru orice $x \in G$.

Definiția 1.70. Fie $(G, +)$ grupoid topologic. Grupoidul (G, \cdot) se numește izotop al grupoidului $(G, +)$, dacă există două omeomorfisme topologice $\varphi, \psi : (G, +) \rightarrow (G, +)$ astfel încât $x \cdot y = \varphi(x) + \psi(y)$, pentru orice $x, y \in G$.

Conform Definiției 1.70 putem spune că izotopul (G, \cdot) este generat de omeomorfismele φ, ψ ale grupoidului topologic $(G, +)$. Vom nota izotopul dat prin $(G, \cdot) = g(G, +, \varphi, \psi)$.

Teorema 1.71. Fie $(G, +)$ grupoid topologic, $\varphi, \psi : G \rightarrow G$ două automorfisme și $(G, \cdot) = g(G, +, \varphi, \psi)$. Atunci:

1. $(G, +) = (G, \cdot, \varphi^{-1}, \psi^{-1})$;
2. (G, \cdot) este grupoid topologic;
3. Dacă $(G, +)$ este grupoid reductibil, atunci (G, \cdot) este de asemenea grupoid reductibil;
4. Dacă $(G, +)$ este grupoid cu diviziuni, atunci (G, \cdot) este de asemenea grupoid cu diviziuni;
5. Dacă $(G, +)$ este grupoid topologic primitiv cu diviziuni, atunci (G, \cdot) este de asemenea grupoid topologic primitiv cu diviziuni;
6. Dacă $(G, +)$ este quasigrup topologic, atunci (G, \cdot) este de asemenea quasigrup topologic;
7. Dacă $n, m, p, k \in N$ și (G, \cdot) este un (n, m) -izotop omogen al grupoidului $(G, +)$ și e este (k, p) -zero element în $(G, +)$, atunci e este (mk, np) -unitate în (G, \cdot) .

Teorema 1.72. Fie $(G, \cdot) = g(G, +, \varphi, \psi)$ izotop al grupoidului topologic primitiv $(G, +)$ cu diviziunile $\{r, l\}$, φ, ψ două automorfisme topologice în $(G, +)$, și α este o congruență pe grupoidul $(G, +, l, r)$. Atunci:

1. Dacă (G, \cdot) este izotop omogen, atunci există o mulțime numărabilă de congruențe $\{\beta_n : n \in N\}$ în grupoidul $(G, +)$, conjugată cu α , astfel încât $\alpha \in \{\beta_n : n \in N\}$ și $\beta = \cap \{\beta_n : n \in N\}$ este o congruență comună a grupoizilor $(G, +)$ și (G, \cdot) .
2. Dacă (G, \cdot) este un (n, m) - izotop omogen al grupoidului $(G, +)$, și $n, m < +\infty$, atunci există o mulțime finită de congruențe $\{\beta_i : i \leq n \cdot m\}$ în grupoidul $(G, +)$, conjugată cu α , astfel încât $\beta = \cap \{\beta_i : i \leq n \cdot m\}$ este o congruență comună a grupoizilor $(G, +)$ și (G, \cdot) .

Demonstrație. Fie $Z = \{0, \pm 1, \pm 2, \dots\}$ mulțimea numerelor întregi. Dacă $n = 0$, atunci $\varphi^0(x) = x$ pentru orice $x \in G$. Dacă $n \in Z$ și $n < 0$, atunci $\varphi^n = (\varphi^{-1})^{-n}$. Notăm prin $\{h_n : n \in Z\}$ mulțimea tuturor automorfismelor

$$\{\varphi^{k_1} \circ \psi^{m_1} \circ \varphi^{k_2} \circ \psi^{m_2} \circ \dots \circ \varphi^{k_n} \circ \psi^{m_n} : n \in N\}$$

și

$$\{k_1, m_1, \dots, k_n, m_n \in Z\}.$$

Dacă $\varphi\psi = \psi\varphi$, atunci

$$\{h_n : n \in Z\} = \{\varphi^k \circ \psi^m : k, m \in Z\}.$$

Pentru fiecare $n \in N$ definim congruența $\beta_n(x) = h_n(\alpha(x))$ pentru orice $x \in G$.

Notăm $\beta = \cap \{\beta_k : k \in N\}$. Atunci $\varphi(\beta(x)) = \psi(\beta(x)) = \beta(x)$ pentru fiecare $x \in G$. Prin urmare β este o congruență comună a grupoizilor $(G, +)$ și (G, \cdot) . Presupunem că automorfismele φ and ψ satisfac Definiției 1.69 și (G, \cdot) este (n, m) -izotop în grupoidul $(G, +)$. În acest caz avem

$$\varphi^{k_1} \cdot \psi^{q_1} \cdot \varphi^{k_2} \cdot \psi^{q_2} \cdot \dots \cdot \varphi^{k_n} \cdot \psi^{q_n} = (\varphi^{k_1+\dots+k_n}) \cdot (\psi^{q_1+\dots+q_n})$$

Astfel

$$\{h_k : k \in N\} = \{\varphi^i \cdot \psi^j : i = 1, \dots, n; j = 1, \dots, m\} = \{h_k : k \leq n \cdot m\}$$

și mulțimea $\{\beta_n : n \in N\}$ este finită și conține numai mult de $n \cdot m$ elemente distincte.

Teorema este demonstrată.

Remarca 1.73. Fie α și β două congruențe conjugate în grupoidul topologic G . Atunci:

1. Mulțimile $\alpha(x)$ sunt G_δ -mulțimi dacă și numai dacă mulțimile $\beta(x)$ sunt G_δ -mulțimi în G .
2. Mulțimile $\alpha(x)$ sunt închise în G dacă și numai dacă mulțimile $\beta(x)$ sunt închise în G .
3. Mulțimile $\alpha(x)$ sunt deschise în G dacă și numai dacă mulțimile $\beta(x)$ sunt deschise în G .

Remarca 1.74. Fie $\{\beta_n : n \in N' \subset N\}$ o familie de congruențe în grupoidul topologic G și $\beta = \cap \{\beta_n : n \in N'\}$. Atunci:

1. Dacă mulțimile $\beta_n(x)$ sunt G_δ -mulțimi în G , atunci mulțimile $\beta(x)$ sunt de asemenea G_δ -mulțimi în G .
2. Dacă mulțimea N' este finită și mulțimile $\beta_n(x)$ sunt deschise, atunci mulțimile $\beta(x)$ sunt de asemenea mulțimi deschise în G .

Unele proprietăți a quasigrupurilor omogene au fost examinate în [55], [126] - [129].

Proprietăți generale a quasigrupurilor topologice mediale

Fie (G, \cdot) quasigrup topologic. În baza Teoremei Toyoda [87] există pe G , o operație binară $(+)$, două elemente $0, c \in G$ și două automorfisme topologice $\varphi, \psi : (G, +) \rightarrow (G, +)$ astfel încât $(G, +)$ grup topologic comutativ, 0 este element zero în $(G, +)$ și quasigrupul $(G, \cdot) = g(G, +, \varphi, \psi, 0, c)$ este izotop omogen în $(G, +)$. În particular, $\varphi\psi = \psi\varphi$.

În [27], [28] G.B. Belyavskaya a demonstrat o generalizare a Teoremei Toyoda [87].

Teorema 1.75. *Fie $(G, +)$ quasigrup topologic, $0 \in G, 0 + 0 = 0, \varphi, \psi$ două automorfisme în $(G, +)$ și $(G, \cdot) = (G, +, \varphi, \psi)$. Atunci:*

1. $\{0\}$ este subquasigrup al quasigrupului $(G, +)$ și (G, \cdot) .
2. Dacă $n < +\infty$, atunci 0 este (n, ∞) -unitate în (G, \cdot) dacă și numai dacă $\varphi^n(x) = x$ pentru orice $x \in G$.
3. Dacă $m < +\infty$, atunci 0 este (∞, m) -unitate în (G, \cdot) dacă și numai dacă $\psi^m(x) = x$ pentru orice $x \in G$.
4. Dacă $n, m < +\infty$, atunci 0 este (n, m) -unitate în (G, \cdot) dacă și numai dacă $\varphi^n(x) = \psi^m(x) = x$ pentru orice $x \in G$.

Demonstrație. Fie $n < +\infty$. Dacă $\varphi^n(x) = x$ pentru fiecare $x \in G$, atunci conform Teoremei avem că 0 este $(n, +\infty)$ -unitate în (G, \cdot) .

Fie 0 este (n, ∞) -unitate în (G, \cdot) . Din relația, $\varphi(0) = \psi(0) = 0$ și $x \cdot y = \varphi(x) + \psi(y)$. Atunci $(x, 0)k = \varphi^k(x)$ și $(0, x)k = \psi^k(x)$ pentru orice $k \in \mathbb{N}$. Deoarece $(x, 0)n = x$ obținem că $\varphi^n(x) = x$.

Teorema este demonstrată.

Considerăm pe G relația de echivalență α . Notăm prin G/α mulțimea claselor de echivalență $\alpha(x)$ și $\pi_\alpha : G \rightarrow G/\alpha$ este proiecție naturală. Pe G/α considerăm topologia cât. Aplicația π_α este continuă. Dacă α este o congruență în (G, \cdot) (sau în $(G, +)$), atunci aplicația π_α este deschisă.

Relația de echivalență α din G se numește compactă dacă mulțimile $\alpha(x)$ sunt compacte.

Teorema 1.76. *Fie $(G, +)$ grup topologic comutativ, 0 element zero în $(G, +)$, $c \in G$, φ și ψ două automorfisme topologice în grupul $(G, +)$ și $(G, \cdot) = g(G, +, \varphi, \psi, 0, c)$. Dacă spațiul G conține o submulțime compactă nevidă numărabilă F , atunci pentru orice submulțime*

deschisă U din G care conține elementul 0 există o relație de echivalență compactă α_U pe G astfel încât:

1. $\alpha_U(0) \subseteq U$.
2. α_U este congruență în (G, \cdot) .
3. α_U este congruență în $(G, +)$.
4. Aplicația $\pi_U = \pi_{\alpha_U} : G \rightarrow G/\alpha_U$ este o aplicație deschisă perfectă.
5. Spațiul G/α_U este metrizabil.

Demonstrație. Considerăm că $0 \in F \subseteq U$. Fie $\{U_n : n \in \mathbb{N}\}$ o secvență fixă în submulțimea deschisă G astfel încât pentru orice mulțime deschisă V ce conține F există $n \in \mathbb{N}$ astfel încât $F \subseteq U_n \subseteq V$. Considerăm că $F \subseteq U_n$ și $U_{n+1} \subseteq U_n$ pentru orice $n \in \mathbb{N}$.

Atunci există secvența $\{V_n : n \in \mathbb{N}\}$ în mulțimile deschise din G astfel încât:

- $V_{n+1} + V_{n+1} \subseteq V_n \subseteq U_n$, $cl_G V_{n+1} \subseteq V_n$ și $V_n = -V_n$ pentru orice $n \in \mathbb{N}$,
- $\varphi(V_{n+1}) \cup \psi(V_{n+1}) \subseteq V_n$ pentru orice $n \in \mathbb{N}$.

Fie $H = \bigcap \{V_n : n \in \mathbb{N}\}$. Din relația dată, H este subgrupoid compact și proiecția sa naturală $\pi : G \rightarrow G/H$ este deschisă și perfectă. Fie $\alpha(x) = x + H$ pentru orice $x \in G$. Atunci α este o congruență în $(G, +)$. Presupunem că $x\alpha z$ și $y\alpha v$. Atunci

$$\begin{aligned} x \cdot y &= \varphi(x) + \psi(y) + c, \\ z \cdot v &= \varphi(z) + \psi(v) + c, \\ \varphi(x) - \varphi(z) &\in H, \quad \psi(y) - \psi(v) \in H. \end{aligned}$$

Astfel

$$\begin{aligned} (x \cdot y) - (z \cdot v) &= \\ &= (\varphi(x) + \psi(y)) - (\varphi(z) + \psi(v)) = \\ &= (\varphi(x) - \varphi(z)) + (\psi(y) - \psi(v)) \in H. \end{aligned}$$

Prin urmare α este de asemenea o congruență în (G, \cdot) .

Este clar că spațiul G/H este metrizabil.

Teorema este demonstrată.

Corolarul 1.77. *Quasigrupul topologic medial numărabil de speța 1 este metrizabil.*

Spațiul X se numește paracompact p -spațiu dacă există o aplicație perfectă $g : X \rightarrow Y$ pe un spațiu metrizabil Y [107].

Corolarul 1.78. *Dacă quasigrupul topologic medial conține o submulțime compactă nevidă numărabilă atunci quasigrupul dat este spațiu paracompact p -spațiu și admite un omomorfism deschis perfect pe quasigrupul medial metrizabil.*

Corolarul 1.79. *Quasigrupul medial local compact este paracompact și admite un omomorfism deschis perfect pe quasigrupul medial local compact metrizabil.*

Rezultate interesante, care țin de algebra topologică au fost obținute de academicianul M.Cioban și discipolii săi în [130]-[153].

Unele proprietăți a quasigrupurilor mediale și distributive au fost cercetate în [24], [35], [36], [154]–[160].

În continuare vom examina unele dintre cele mai recente lucrări care se referă la proprietățile grupoizilor topologici cu diviziuni.

Quasigrupul (Q, \cdot) se numește IM -quasigrup dacă sunt satisfăcute relațiile de idempotență $aa = a$ și medialitate $ab \cdot cd = ac \cdot bd$.

În articolul [161] se studiază quasigrupurile pentagonale, care în principiu sunt IM -quasigrupuri cu o proprietate suplimentară. În acest sens s-a demonstrat că pentru orice quasigrup pentagonal (Q, \cdot) există un grup Abelian $(Q, +)$ cu automorfismul φ astfel încât $\varphi^4 - 3\varphi^3 + 4\varphi^2 - 2\varphi + 1 = 0$ și $a \cdot b = a + \varphi(b - a)$ pentru orice $a, b \in Q$.

De asemenea a fost demonstrat că: dacă (Q, \cdot) este quasigrup pentagonal și operația binară $* : Q \times Q \rightarrow Q$ este definită astfel $a * b = b \cdot (ba \cdot a)a$, atunci $(Q, *)$ este quasigrup pentagonal.

În articolul [162] s-a demonstrat că în IP -bucla topologică local compactă, a cărei topologie este indusă de o uniformitate invariantă de stânga, există cel puțin o măsură Haar de stânga. De asemenea s-a arătat existența unei măsuri Haar de dreapta în fiecare IP -buclă topologică local compactă, a cărei topologie este indusă de o uniformitate invariantă de dreapta, care rezultă din existența unei măsuri Haar de stânga regulate, din considerentele că IP -bucla topologică G^* este duală pentru G . Se accentuează faptul că măsura Haar nu este unică deoarece pentru orice măsură Haar m și orice număr pozitiv c produsul $c \cdot m$ este de asemenea o măsură Haar.

În [163] s-a examinat o metodă de decompoziție a grupoidului Abel-Grassmann. În acest context s-a demonstrat că dacă S este un AG^* -grupoid atunci S/ρ este izomorf cu S/σ pentru $n, m \geq 2$, unde ρ, σ sunt relații de congruență. Mai mult ca atât, S/η este o semilatice separativă omomorfică imaginii unui AG -grupoid S cu unitate de stânga unde η

este o relație de congruență.

În [164], autorii Hofmann K.H. și Martin J.R. a fost definit conceptul de buclă topologică de stânga care este o generalizare a noțiunii de buclă topologică.

Bucla topologică de stânga este definită ca o mulțime X cu operația multiplicativă $(x, y) \mapsto xy$ și unitate de dreapta e , adică $xe = x$, pentru orice $x \in X$, astfel încât pentru orice $a, b \in X$, ecuația $ax = b$ are soluție unică pentru x .

Aplicând acest concept au fost studiate unele spații topologice. În particular s-a examinat corelația dintre bucla topologică de stânga și H -spațiu. Pentru spațiile compacte s-a arătat la fel legătura cu structura buclei topologice de stânga.

În lucrarea [165] s-a făcut o trecere în revistă a teoriei quasigrupurilor distributive. Au fost examinate rezultate, obținute de diferiți matematicieni și în diferite perioade de timp, care se referă la izotopia buclelor, reprezentarea liniară a quasigrupurilor, reprezentarea omogenă a quasigrupurilor.

1.5. Concluzii la Capitolul 1

Cercetările în domeniul algebrei topologice au fost inițiate în a doua jumătate a secolului XIX-lea. Algebra topologică, ca ramură a matematicii moderne, se află la frontiera dintre topologia generală și algebra abstractă. Metodele elaborate și rezultatele obținute în acest domeniu de mare interes științific sunt cu succes implementate nu numai în matematica teoretică dar și în matematica aplicată și sisteme informaționale.

După cum s-a menționat problema principală a algebrei topologice constă în studierea concordanței dintre proprietățile algebrice și topologice ale E -algebrelor topologice G din clasa $V(E, i, J)$. Această problemă are un aspect larg și poate fi soluționată efectiv numai pentru anumite clase de algebre topologice, care se reprezintă prin fixarea operațiilor algebrice și identităților algebrice.

În acest aspect cercetările fundamentale au fost efectuate pentru grupuri topologice, inele și module topologice. Dar această problemă este insuficient cercetată pentru grupoizi topologici. Clasa de grupoizi topologici conține și clasa de grupuri topologice și clasa de quasigrupuri topologice.

Un interes științific special îl reprezintă direcțiile de cercetare în teoria grupoizilor topologici care este determinată atât de cercetările structurilor algebrice precum semigrupuri, monoizi, grupuri și quasigrupuri cât și de investigațiile și rezultatele în topologia generală.

Menționăm că clasa de grupoizi topologici este foarte largă. Prin urmare sunt necesare anumite restricții asupra grupoizilor pentru a cerceta concordanța dintre proprietățile algebrice și topologice ale acestora. De exemplu, grupoizi cu unități multiple, grupoizi cu diviziuni continui etc.

Astfel, studierea concordanței dintre proprietățile algebrice și topologice ale grupoidului topologic de un anumit tip este o problemă centrală în teoria sistemelor topologo-algebrice. Aceste aspecte nu au fost studiate în ultimii ani. Din acest punct de vedere este actuală următoare problemă de cercetare.

Problemă de cercetare: *Elaborarea unor noi metode de cercetare a grupoizilor topologici cu diviziuni ce vor conduce la determinarea corelațiilor dintre proprietățile algebrice și topologice ale grupoizilor cu unități multiple și diviziuni continui.*

Pentru a rezolva problema respectiva este necesar efectuarea cercetărilor care țin de:

- elaborarea metodelor de cercetare a condițiilor pentru care omomorfismele continui a n -grupoizilor topologici cu diviziuni sunt deschise;
- elaborarea metodelor de studiere a proprietăților algebrice a (n, m) -izotopilor omogeni ai grupoizilor topologici;
- dezvoltarea metodelor de cercetare a proprietăților subgrupoidului primitiv cu diviziuni al grupoidului topologic primitiv cu diviziuni;
- elaborarea metodelor de determinare a condițiilor pentru care o submulțime compactă deschisă dintr-o buclă topologică paramedială de dreapta conține o subbuclă compactă deschisă paramedială de dreapta;
- elaborarea metodelor de construcție a quasigrupurilor mediale, neasociative și neparamediale;
- elaborarea metodelor de construcție a quasigrupurilor paramediale, neasociative și neparamediale.

2. STUDIUL GRUPOIZILOR TOPOLOGICI CU DIVIZIUNI ȘI UNITĂȚI MULTIPLE

În acest capitol s-au studiat grupoizii topologici care au proprietăți asemănătoare buclelor topologice.

Astfel, s-au examinat unele proprietăți ale izotopilor (n, m) -omogeni ai grupoizilor topologici mediali. De asemenea s-au cercetat grupoizii topologici primitivi cu diviziuni, relația dintre paramedialitate și asociativitate.

În paragraful 2.1 s-a definit noțiunea de unitate multiplă introdusă în [46]. Acest concept a facilitat studiul grupoizilor topologici cu (n, m) -unități. De asemenea au fost descrise un șir de exemple de grupoizi ce conțin (n, m) -unități.

Modul de construcție a quasigrupurilor mediale, cu (n, m) -unități, prin utilizarea izotopiilor în grupurile topologice a fost redat în paragraful 2.2.

Rezultatele indicate în paragraful 2.3 se referă la rezultatele obținute de M.Cioban și L.Chiriac [152] și rezultatele obținute în lucrările [46, 55, 166, 167, 168]. Vom demonstra că, dacă $(G, +)$ este grupoid topologic medial și e este element (k, p) -zero, atunci orice (n, m) -izotop omogen (G, \cdot) al lui $(G, +)$ este medial, cu (mk, np) -unitatea e în (G, \cdot) . Vom prezenta câteva proprietăți interesante a clasei de quasigrupuri (n, m) -omogene.

K.Sigmon, continuând cercetările Profesorului A.D.Wallace, a arătat că ori de câte ori un grupoid topologic medial conține un element idempotent bijectiv, acesta poate fi obținut din careva semigrup topologic comutativ [169].

În paragraful 2.4 au fost cercetați grupoizii topologici primitivi cu diviziuni utilizând următoarea Teoremă de bază:

Teorema A. *Fie $(G, +)$ grupoid topologic, $\varphi, \psi : (G, +) \rightarrow (G, +)$ este omeomorfism și $(G, \cdot) = g(G, +, \varphi, \psi)$. Atunci:*

1. $(G, +) = g(G, \cdot, \varphi^{-1}, \psi^{-1})$;
2. (G, \cdot) este grupoid topologic;
3. Dacă $(G, +)$ este grupoid reductibil, atunci (G, \cdot) este de asemenea grupoid reductibil;
4. Dacă $(G, +)$ este grupoid cu diviziuni, atunci (G, \cdot) este de asemenea grupoid cu diviziuni;
5. Dacă $(G, +)$ este grupoid topologic primitiv cu diviziuni, atunci (G, \cdot) este de asemenea grupoid topologic primitiv cu diviziuni;

6. Dacă $(G, +)$ este quasigrup topologic, atunci (G, \cdot) este de asemenea quasigrup topologic;

7. Dacă $n, m, p, k \in \mathbb{N}$ și (G, \cdot) este (n, m) -izotop omogen al grupoidului $(G, +)$ și e este (k, p) -zero în $(G, +)$, atunci e este (mk, np) -unitate în (G, \cdot) .

Paragraful 2.5 include studiul (n, m) -izotopilor omogeni în AG -grupoizii topologici cu unități multiple și unele proprietăți a quasigrupurilor topologice paramediale. Vom demonstra ca, dacă $(G, +)$ este AG -grupoid topologic și e este $(1, p)$ -zero element, atunci orice $(n, 1)$ -izotop omogen (G, \cdot) al lui $(G, +)$ este AG -grupoid, cu $(1, np)$ -unitatea e în (G, \cdot) .

În paragraful 2.6 se va demonstra că: dacă P este mulțime compactă deschisă cu unitate de dreapta a buclei paramediale de dreapta G , atunci P conține o subbuclă paramedială compactă deschisă cu unitate de dreapta Q . Acest rezultat a fost obținut de către L.S.Pontryagin pentru grupuri topologice în Teorema 16 din [4] și de către L.L.Chiriac pentru quasigrupuri mediale topologice cu unitate de stânga în [170].

Rezultatele din [56, 171] despre conexiunea dintre paramedialitate și asociativitate s-au descris în paragraful 2.7.

Unele proprietăți ale grupoizilor topologici paramediali, [59, 61], au fost scoase în evidență în paragraful 2.8.

În paragraful 2.9 s-a redat modul de obținere a celor două quasigrupuri paramediale, nemediale și neizomorfe.

2.1. Conceptul de unitate multiplă. Exemple

Definiția 2.1. Elementul e se numește idempotent dacă $ee = e$. Dacă aplicațiile $x \rightarrow xe$ și $x \rightarrow ex$ sunt omeomorfisme atunci e mai este numit bijectiv.

Considerăm grupoidul $(G, +)$. Pentru fiecare două elemente $a, b \in (G, +)$ avem:

$$\begin{aligned} 1(a, b, +) &= (a, b, +)1 = a + b, \\ n(a, b, +) &= a + (n - 1)(a, b, +), \\ (a, b, +)n &= (a, b, +)(n - 1) + b \end{aligned}$$

pentru orice $n \geq 2$.

Dacă operația binară $(+)$ este fixată pe mulțimea G , atunci vom folosi notațiile $n(a, b)$ și $(a, b)n$ în loc de $n(a, b, +)$ și $(a, b, +)n$.

Definiția 2.2. Fie $(G, +)$ grupoid, $n \geq 1$ și $m \geq 1$. Elementul e al grupoidului $(G, +)$ se numește (n, m) -zero în G , dacă:

1. $e + e = e$;
2. $n(e, x) = x$, pentru orice $x \in G$;
3. $(x, e)m = x$, pentru orice $x \in G$.

Dacă în definiția 2.2 au loc condițiile 1 și 2, vom spune că e se numește (n, ∞) -zero, dacă se îndeplinesc condițiile 1 și 3, vom spune că e se numește (∞, m) -zero. Clar că e este (n, m) -zero, dacă e este în același timp (n, ∞) și (∞, m) -zero, pentru orice $x \in G$.

Fie (G, \cdot) grupoid multiplicativ. Atunci elementul e se numește (n, m) -unitate. Noțiunea de (n, m) -unitate a fost introdusă de către M. Cioban și L. Chiriac în [46].

Exemplul 2.3. Fie $G = \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9\}$ grupoid. Definim operația binară în felul următor $\{\cdot\}$.

Tabelul 2.1. Exemplu de quasigrup hexagonal necomutativ

(\cdot)	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	1	8	6	2	9	4	3	7	5
2	4	2	9	5	3	7	6	1	8
3	7	5	3	8	6	1	9	4	2
4	6	1	8	4	2	9	5	3	7
5	9	4	2	7	5	3	8	6	1
6	3	7	5	1	8	6	2	9	4
7	8	6	1	9	4	2	7	5	3
8	2	9	4	3	7	5	1	8	6
9	5	3	7	6	1	8	4	2	9

Atunci (G, \cdot) este quasigrup hexagonal necomutativ și fiecare element din (G, \cdot) este $(6, 6)$ -unitate.

Quasigrupurile hexagonale au fost studiate în [172].

Exemplul 2.4. Fie (G, \cdot) grupoid paramedial, $e \in G$ și $ex = x$ pentru orice $x \in G$. Atunci (G, \cdot) este grupoid paramedial și e este $(1, 2)$ -unitate în G . Într-adevăr, dacă $x \in G$, atunci $xe \cdot e = xe \cdot ex = ee \cdot ex = e \cdot ex = e \cdot x = x$.

Exemplul 2.5. Fie (G, \cdot) grupoid paramedial, $e \in G$ și $xe = x$ pentru orice $x \in G$. Atunci (G, \cdot) este grupoid paramedial cu $(2, 1)$ -unitate e în G . Într-adevăr, dacă $x \in G$, atunci $e \cdot ex = ee \cdot ex = xe \cdot ee = xe \cdot e = xe = x$.

2.2. Izotopi omogeni

Definiția 2.6. Fie $(G, +)$ grupoid topologic. Grupoidul (G, \cdot) se numește izotop omogen al grupoidului topologic $(G, +)$ dacă există două automorfisme topologice $\varphi, \psi : (G, +) \rightarrow (G, +)$ astfel încât: $x \cdot y = \varphi(x) + \psi(y)$ pentru orice $x, y \in G$.

Pentru orice aplicație $f : X \rightarrow X$ vom nota $f^1(x) = f(x)$ și $f^{n+1}(x) = f(f^n(x))$ pentru orice $n \geq 1$.

Definiția 2.7. Fie $n, m \leq \infty$. Grupoidul (G, \cdot) se numește (n, m) -izotop omogen al grupoidului topologic $(G, +)$ dacă există două automorfisme topologice $\varphi, \psi : (G, +) \rightarrow (G, +)$ astfel încât:

1. $x \cdot y = \varphi(x) + \psi(y)$ pentru orice $x, y \in G$;
2. $\varphi\psi = \psi\varphi$;
3. Dacă $n < \infty$, atunci $\varphi^n(x) = x$ pentru orice $x \in G$;
4. Dacă $m < \infty$, atunci $\psi^m(x) = x$ pentru orice $x \in G$.

Definiția 2.8. Fie $(G, +)$ grupoid topologic. Grupoidul (G, \cdot) se numește izotop al grupoidului $(G, +)$, dacă există două omeomorfisme topologice $\varphi, \psi : (G, +) \rightarrow (G, +)$ astfel încât $x \cdot y = \varphi(x) + \psi(y)$, pentru orice $x, y \in G$.

Conform condițiilor din Definiția 2.8 putem spune că izotopul (G, \cdot) este generat de omeomorfismele φ, ψ ale grupoidului topologic $(G, +)$. Vom nota izotopul dat prin $(G, \cdot) = g(G, +, \varphi, \psi)$.

Exemplul 2.9. Fie $(G, +)$ grup topologic aditiv, comutativ cu elementul zero.

1. Considerăm relațiile $\varphi(x) = x$, $\psi(x) = -x$ și legea $x \cdot y = x - y$. Atunci $(G, \cdot) = g(G, +, \varphi, \psi)$ este quasigrup topologic medial cu $(2, 1)$ -unitate în (G, \cdot) , care coincide cu elementul zero din $(G, +)$.

2. Considerăm relațiile $\varphi(x) = -x$, $\psi(x) = x$ și legea $x \cdot y = y - x$. Atunci $(G, \cdot) = g(G, +, \varphi, \psi)$ este quasigrup topologic medial cu $(1, 2)$ -unitate în (G, \cdot) , care coincide cu elementul zero din $(G, +)$.

Exemplul 2.10. Notăm cu $Z_p = Z/pZ = \{0, 1, \dots, p-1\}$ grupul ciclic Abelian de ordinul p . Fie grupul comutativ $(G, +) = (Z_7, +)$, egalitățile $\varphi(x) = 3x$, $\psi(x) = 4x$ și legea $x \cdot y = 3x + 4y$. Atunci $(G, \cdot) = g(G, +, \varphi, \psi)$ este quasigrup medial cu $(3, 6)$ -unitate în (G, \cdot) , care coincide cu elementul zero din $(G, +)$.

Exemplul 2.11. Fie grupul comutativ $(G, +) = (Z_5, +)$, $\varphi(x) = 2x$, $\psi(x) = 3x$ și legea $x \cdot y = 2x + 3y$. Atunci $(G, \cdot) = g(G, +, \varphi, \psi)$ este quasigrup medial și elementul 0 din $(G, +)$ este $(4, 4)$ -unitate în (G, \cdot) .

Exemplul 2.12. Fie grupul Abelian $(G, +) = (Z_5, +)$, $\varphi(x) = 4x$, $\psi(x) = 2x$ și legea $x \cdot y = 4x + 2y$. Atunci $(G, \cdot) = g(G, +, \varphi, \psi)$ este quasigrup medial și fiecare element din (G, \cdot) este $(4, 2)$ -unitate în (G, \cdot) .

Exemplul 2.13. Considerăm grupul comutativ $(G, +) = (Z_3, +)$, $\varphi(x) = -x$, $\psi(x) = x$ și $x \cdot y = y - x$. Atunci $(G, \cdot) = g(G, +, \varphi, \psi)$ este quasigrup medial cu $(1, 2)$ -unitate în (G, \cdot) .

2.3. Unele proprietăți ale (n, m) -izotopilor omogeni

În acest paragraf vom soluționa Problema 2 în cazul grupoizilor topologici mediali cu unități multiple.

Teorema 2.14. [59] Dacă $(G, +)$ este grupoid topologic medial, și e este (k, p) -zero element, atunci fiecare (n, m) -izotop omogen (G, \cdot) al grupoidului topologic $(G, +)$, este medial, cu (mk, np) -unitate e în (G, \cdot) și are loc relația $(x \cdot y) + (u \cdot v) = (x + u) \cdot (y + v)$ pentru orice $x, y, u, v \in G$ și $n, m, p, k \in \mathbb{N}$.

Demonstrație. Faptul că fiecare grupoid topologic (G, \cdot) este (n, m) -izotop omogen al grupoidului topologic $(G, +)$, cu e , (nk, mp) -unitate se demonstrează pe baza algoritmului din [152]. Fie (G, \cdot) (n, m) -izotop omogen al grupoidului $(G, +)$ și e este (k, p) -zero în $(G, +)$. Menționăm că $\varphi^r(e) = \psi^r(e) = e$ pentru orice $r \in \mathbb{N}$. Dacă $k < +\infty$, atunci în $(G, +)$ are loc $rk(e, x, +) = x$ pentru orice $x \in G$ și pentru orice $r \in \mathbb{N}$. Fie $m < +\infty$ și $\psi^m(x) = x$ pentru orice $x \in G$. În acest caz $1(e, x, \cdot) = 1(e, \psi(x), +)$ și $r(e, x, \cdot) = r(e, \psi^r(x), +)$ pentru orice $r \geq 1$. Mai mult ca atât,

$$mk(e, x, \cdot) = mk(e, \psi^{mk}(x), +) = mk(e, x, +) = x.$$

Analog obținem că

$$(e, x, \cdot)np = (e, \varphi^{np}(x), +)np = (e, x, +)np = x.$$

În așa mod am arătat că e este (mk, np) -unitate în (G, \cdot) .

Vom demonstra că (n, m) -izotopul omogen (G, \cdot) al grupoidului topologic medial $(G, +)$ este grupoid topologic medial, adică are loc legea $xy \cdot zt = xz \cdot yt$. Într-adevăr

$$\begin{aligned} xy \cdot zt &= \varphi(xy) + \psi(zt) = \varphi(\varphi(x) + \psi(y)) + \psi(\varphi(z) + \psi(t)) = \\ &= [\varphi(\varphi(x)) + \varphi(\psi(y))] + [\psi(\varphi(z)) + \psi(\psi(t))] = \\ &= [\varphi(\varphi(x)) + \psi(\varphi(z))] + [\varphi(\psi(y)) + \psi(\psi(t))] = \\ &= [\varphi(\varphi(x)) + \varphi(\psi(z))] + [\psi(\varphi(y)) + \psi(\psi(t))] = \\ &= \varphi(\varphi(x) + \psi(z)) + \psi(\varphi(y) + \psi(t)) = \varphi(xz) + \psi(yt) = xz \cdot yt \end{aligned}$$

Utilizând [169] vom demonstra că $(x \cdot y) + (u \cdot v) = (x + u) \cdot (y + v)$. Fie $x \cdot y = \varphi(x) + \psi(y)$ și $u \cdot v = \varphi(u) + \psi(v)$. Atunci

$$\begin{aligned} (x \cdot y) + (u \cdot v) &= [\varphi(x) + \psi(y)] + [\varphi(u) + \psi(v)] = \\ &= [\varphi(x) + \varphi(u)] + [\psi(y) + \psi(v)] = \varphi(x + u) + \psi(y + v) = (x + u) \cdot (y + v). \end{aligned}$$

În acest caz obținem $(x \cdot y) + (u \cdot v) = (x + u) \cdot (y + v)$.

Teorema este demonstrată.

Corolarul 2.15. [59] *Dacă $(G, +)$ este grupoid topologic medial, atunci fiecare izotop omogen (G, \cdot) al grupoidului topologic $(G, +)$, unde $\varphi\psi = \psi\varphi$ este medial și are loc relația $(x \cdot y) + (u \cdot v) = (x + u) \cdot (y + v)$.*

Definiția 2.16. *Quasigrupul topologic (G, \cdot) se numește:*

- omogen, dacă (G, \cdot) este izotop omogen al grupului topologic $(G, +)$.
- (n, m) -omogen, dacă (G, \cdot) este (n, m) -izotop omogen al grupului topologic $(G, +)$.

Vom nota prin:

- T clasa quasigrupurilor mediale.
- Q clasa quasigrupurilor omogene.
- $Q(n, m)$ clasa quasigrupurilor (n, m) -omogene.

Considerăm: Clasa $M(n, m) = T \cap Q(n, m)$.

Clasa $M(1, 1)$ coincide cu clasa grupurilor topologice abeliene.

Exemplul 2.17. Fie (G, \cdot) quasigrup medial, $e \in G$ și $ex = x$ și $xx = e$ pentru orice $x \in G$. Atunci $(G, \cdot) \in M(1, 2)$ și (G, \cdot) este quasigrup topologic medial și e este $(1, 2)$ -unitate în (G, \cdot) .

Exemplul 2.18. Fie (G, \cdot) quasigrup medial, $e \in G$ și $xe = x$ și $xx = e$ pentru fiecare $x \in G$. Atunci $(G, \cdot) \in M(2, 1)$ și (G, \cdot) este quasigrup topologic medial și e este $(2, 1)$ -unitate în (G, \cdot) .

Teorema 2.19. [59] Fie $Q(n, m)$ clasa quasigrupurilor (n, m) -omogene. Atunci:

1. Pentru fiecare $G \in Q(n, m)$ există (n, m) -unitate $e \in G$ cu proprietățile:

1.1 $e \cdot e = e$;

1.2 $n(e, x) = x$;

1.3 $(x, e)m = x$;

1.4 $ex \cdot e = e \cdot xe$.

2. Dacă $\varphi(x) = ex$ și $\varphi^n(x) = n(e, x) = x$, atunci $\varphi^{-1}(x) = (n - 1)(e, x)$;

3. Dacă $\varphi^{-1}(x) = (n - 1)(e, x)$ și $\varphi^n(x) = n(e, x) = x$, atunci $(n - 1)(e, ex) = x$;

4. Dacă $\psi(x) = xe$ și $\psi^m(x) = (x, e)m = x$, atunci $\psi^{-1}(x) = (x, e)(m - 1)$;

5. Dacă $\psi^{-1}(x) = (x, e)(m - 1)$ și $\psi^m(x) = (x, e)m = x$, atunci $(xe, e)(m - 1) = x$.

Demonstrație. **1.** Fie $(G, +)$ grup topologic și $\varphi, \psi : G \rightarrow G$ sunt automorfisme topologice ale acestui grup, astfel încât $\varphi^n(x) = \psi^m(x) = x$, $\varphi \cdot \psi = \psi \cdot \varphi$, pentru fiecare $x \in G$ și $(G, \cdot) = g(G, +, \varphi, \psi)$. Fie e - element (n, m) -zero în $(G, +)$. Conform Teoremei 3 din [152], e este (n, m) -unitate în (G, \cdot) . De unde, $e \cdot e = e$, $n(e, x) = x$ și $(x, e)m = x$. Astfel afirmațiile 1.1, 1.2 și 1.3 sunt demonstrate. Ușor observăm că $\varphi(x) = ex$ și $\psi(x) = xe$. Din egalitatea $\varphi\psi = \psi\varphi$ avem $\varphi\psi = \varphi(xe) = e \cdot xe$ și $\psi\varphi = \psi(ex) = ex \cdot e$. Mai mult ca atât $e \cdot xe = ex \cdot e$. Afirmația 1 este demonstrată.

2. Vom arată că: dacă $\varphi(x) = ex$ și $\varphi^n(x) = n(e, x) = x$, atunci $\varphi^{-1}(x) = (n - 1)(e, x)$. Avem $\varphi(x) = ex$. De aici $\varphi(\varphi^{-1}(x)) = e \cdot \varphi^{-1}(x)$. Dar $\varphi(\varphi^{-1}(x)) = x$. Mai mult ca atât $e \cdot \varphi^{-1}(x) = x$. Deoarece $n(e, x) = x$. Atunci

$$e \cdot (\varphi^{-1}(x)) = n(e, x). \quad (2.1)$$

Din definiția unității multiple avem

$$e \cdot (n - 1)(e, x) = n(e, x). \quad (2.2)$$

Din (2.1) și (2.2) obținem $\varphi^{-1}(x) = (n-1)(e, x)$. Afirmatia 2 este demonstrată.

3. Vom demonstra că: dacă $\varphi^{-1}(x) = (n-1)(e, x)$ și $\varphi^n(x) = n(e, x) = x$ atunci $(n-1)(e, ex) = x$. Fie $(n-1)(e, ex) = t$. Atunci

$$e \cdot (n-1)(e, ex) = et. \quad (2.3)$$

Din definiția unității multiple avem

$$e \cdot (n-1) \cdot (e, ex) = n(e, ex) = ex. \quad (2.4)$$

Din (2.3) și (2.4) rezultă $ex = et$ și $t = x$. De aici $(n-1)(e, ex) = x$. Afirmatia 3 este demonstrată.

4. Analog proprietății 2 vom demonstra că: dacă $\psi(x) = xe$ și $\psi^m(x) = (x, e)m$, atunci $\psi^{-1}(x) = (x, e)(m-1)$. Avem $\psi(x) = xe$. De aici $\psi^{-1}(\psi(x)) = \psi^{-1}(x) \cdot e$. Dar $\psi^{-1}(\psi(x)) = x$. Atunci $\psi^{-1}(x) \cdot e = x$. Deoarece $(x, e)m = x$ obținem

$$\psi^{-1}(x) \cdot e = (x, e)m. \quad (2.5)$$

Din definiția unității multiple obținem

$$(x, e)(m-1) = (x, e)m. \quad (2.6)$$

Din (2.5) și (2.6) obținem $\psi^{-1}(x) = (x, e)(m-1)$. Afirmatia 4 este demonstrată.

5. Similar proprietății 3 vom demonstra că: dacă $\psi^{-1}(x) = (x, e)(m-1)$ și $\psi^m(x) = (x, e)m = x$, atunci $(xe, e)(m-1) = x$.

Fie $(xe, e)(m-1) = t$. Atunci

$$(xe, e)(m-1)e = te. \quad (2.7)$$

Din definiția unității multiple avem

$$(xe, e)(m-1)e = (xe, e)m = xe. \quad (2.8)$$

Din (2.7) și (2.8) avem $te = xe$ de unde $t = x$. De aici $(xe, e)(m-1) = x$.

Afirmatia 5 este demonstrată.

Teorema este demonstrată.

Corolarul 2.20. [59] Clasa $Q(n, m)$ de (n, m) -quasigrupuri omogene formează o varietate.

Corolarul 2.21. [59] Clasa $M(n, m)$ de quasigrupi mediale topologice cu (n, m) -unități formează o varietate.

2.4. Grupoizi topologici primitivi cu diviziuni

În acest paragraf vom utiliza următoarea Teoremă de bază din [152].

Teorema A. *Fie $(G, +)$ grupoid topologic, $\varphi, \psi : (G, +) \rightarrow (G, +)$ este omeomorfism și $(G, \cdot) = g(G, +, \varphi, \psi)$. Atunci:*

1. $(G, +) = g(G, \cdot, \varphi^{-1}, \psi^{-1})$;
2. (G, \cdot) este grupoid topologic;
3. Dacă $(G, +)$ este grupoid reductibil, atunci (G, \cdot) este de asemenea grupoid reductibil;
4. Dacă $(G, +)$ este grupoid cu diviziuni, atunci (G, \cdot) este de asemenea grupoid cu diviziuni;
5. Dacă $(G, +)$ este grupoid topologic primitiv cu diviziuni, atunci (G, \cdot) este de asemenea grupoid topologic primitiv cu diviziuni;
6. Dacă $(G, +)$ este quasigrup topologic, atunci (G, \cdot) este de asemenea quasigrup topologic;
7. Dacă $n, m, p, k \in N$ și (G, \cdot) este (n, m) -izotop omogen al grupoidului $(G, +)$ și e este (k, p) -zero în $(G, +)$, atunci e este (mk, np) -unitate în (G, \cdot) .

Considerăm grupoidul topologic $(G, +)$. Dacă α este o operație binară în G , atunci $\alpha(x) = \{y \in G : x\alpha y\}$ pentru fiecare $x \in G$.

Relația de echivalență α din G se numește relație de congruență în $(G, +)$ dacă din $(x\alpha y)$ și $(u\alpha v)$ are loc:

$$(x + y)\alpha (u + v) \text{ pentru orice } x, y, u, v \in G.$$

Dacă $(G, +)$ este grupoid primitiv cu diviziunile l și r , atunci putem considera că relațiile $(l(x, y))\alpha(l(u, v))$ și $(r(x, y))\alpha(r(u, v))$ demonstrează $x\alpha u$ și $y\alpha v$.

Fie grupoidul topologic primitiv $(G, +, r, l)$ cu diviziunile r, l și (k, p) -zero, grupoidul $(G, \cdot) = g(G, +, \varphi, \psi)$ este (n, m) -izotop omogen. Atunci, în baza Teoremei **A**, e este (mk, np) -unitate în grupoidul topologic primitiv (G, \cdot) .

Definiția 2.22. *Subgrupoidul primitiv cu diviziuni H a grupoidului primitiv cu diviziuni $(G, +, r, l)$ se numește subgrupoid normal primitiv cu diviziuni, dacă $e \in H$ și $H = G(\alpha)$ pentru careva congruență α .*

Lema 2.23. [59] Fie α este o relație de congruență în grupoidul topologic primitiv cu diviziuni $(G, +, r, l)$. Atunci există un subgrupoid unic normal primitiv cu diviziunea $G(\alpha)$, care se numește subgrupoid primitiv cu diviziuni definit de congruența α astfel încât $e \in G$.

Mulțimea $G(\alpha) = \alpha(e) = \{y \in G : e\alpha y\}$ este subgrupoid primitiv cu diviziuni.

Lema este demonstrată.

Definiția 2.24. Subgrupoizii primitivi cu diviziuni $(H_1, +, r, l)$ și $(H_2, +, r, l)$ ai grupoidului topologic primitiv cu diviziuni $(G, +, r, l)$ se numesc conjugați, dacă $H_2 = h(H_1)$ pentru careva automorfism topologic $h : G \rightarrow G$.

Mulțimea G_δ este o submulțime a spațiului topologic care este intersecția unui număr numărabil de mulțimi deschise.

Teorema 2.25. [59] Fie H subgrupoid primitiv cu diviziuni al grupoidului topologic cu diviziuni $(G, +, r, l)$ și $e \in H$. Atunci există astfel de subgrupoid primitiv cu diviziuni Q a grupoizilor topologici primitivi cu diviziuni $(G, +, r, l)$ și (G, \cdot, r_1, l_1) pentru care:

1. $e \in Q \subseteq H$.
2. Q este intersecție a unui număr finit de subgrupoizi primitivi cu diviziuni conjugați cu H din $(G, +, r, l)$.
3. Dacă H este mulțime închisă, atunci Q este de asemenea închisă.
4. Dacă H este G_δ mulțime, atunci Q este de asemenea G_δ mulțime.
5. Dacă H este mulțime deschisă, atunci Q este de asemenea deschisă.
6. Dacă H este subgrupoid primitiv normal cu diviziuni, atunci Q este subgrupoid normal primitiv cu diviziuni a lui $(G, +, r, l)$ și (G, \cdot, r_1, l_1) .

Demonstrație. Notăm

$$\{h_p : p \leq n \cdot m\} = \{\varphi^i \circ \psi^j : i \leq n, j \leq m\}, H_p = h_p(H)$$

și $Q = \cap \{H_p : p \leq n \cdot m\}$.

Considerăm că $h_1(x) = x$ pentru fiecare $x \in H$. Fixăm $i \leq n$ și $j \leq n$. Fie $h_p = \varphi^i \circ \psi^j$. Este clar că h_p este automorfism în $(G, +, l, r)$. Astfel $H_p = h_p(H)$ este subgrupoid primitiv cu diviziuni a lui $(G, +, r, l)$ conjugat cu H în $(G, +, r, l)$. Mai mult ca atât Q este subgrupoid primitiv cu diviziuni în $(G, +, r, l)$. Afirmățiile 1-5 sunt demonstrate.

În prima parte am demonstrat că Q este subgrupoid primitiv cu diviziuni în (G, \cdot, r_1, l_1) . Fie $x, y, b \in Q$. Atunci $xy = \varphi(x) + \psi(y)$ și $\varphi(x), \psi(x) \in H_i$ pentru orice i . Astfel $xy \in Q$.

Dacă $ax = b$, atunci $a = l_1(x, b) \in H_i$ pentru fiecare i și $a \in Q$. Similar, dacă $xa = b$, atunci $a = r_1(x, b) \in H_i$ pentru orice i și $a \in Q$. De aici Q este subgrupoid primitiv cu diviziuni în (G, \cdot, r_1, l_1) .

Fie α congruență în $(G, +, r, l)$. Atunci, în baza Lemei 2.23, există un unic subgrupoid normal primitiv cu diviziuni $H = G(\alpha)$ și $e \in H$. Deoarece h_p este automorfism topologic în $(G, +, r, l)$, atunci $H_p = h_p(H)$ este subgrupoid normal primitiv cu diviziuni în $(G, +, r, l)$ conjugat cu subgrupoidul normal primitiv cu diviziuni H . Mai mult ca atât Q este subgrupoid normal primitiv cu diviziuni în $(G, +, r, l)$ și Q este subgrupoid normal primitiv cu diviziuni în (G, \cdot, r_1, l_1) . Afirmăția 6 este demonstrată.

Teorema este demonstrată.

2.5. AG -grupoizi topologici și quasigrupuri paramediale cu unități multiple

În acest paragraf vom studia unele proprietăți ale (n, m) -izotopilor omogeni ai AG -grupoizilor topologici și quasigrupurilor paramediale topologice cu (n, m) -unități. De asemenea vom cerceta unele proprietăți ale grupoizilor paramediali cu unități multiple. Vom exinde afirmațiile cunoscute despre teoria grupurilor topologice, asupra clasei de quasigrupuri topologice (n, m) -omogene.

În paragraful respectiv vom soluționa Problema 2 pentru cazul AG -grupoizilor topologici. La fel se vor stabili condițiile în care grupoidul multiplicativ (G, \cdot) este quasigrup paramedial cu $(2, 1)$ -unitate, (Problema 4).

Exemplul 2.26. Fie $G = \{1, 2, 3, 4, 5\}$. Definim operația binară $\{\cdot\}$ în felul următor.

Tabelul 2.2. Exemplu de AG -quasigrup necommutativ, hexagonal, medial

(\cdot)	1	2	3	4	5
1	1	5	4	3	2
2	3	2	1	5	4
3	5	4	3	2	1
4	2	1	5	4	3
5	4	3	2	1	5

Atunci (G, \cdot) este AG -quasigrup necommutativ, hexagonal, medial și fiecare element din (G, \cdot) este $(2, 4)$ -unitate în G .

Exemplul 2.27. Fie $(R, +)$ grup topologic Abelian a numerelor reale.

1. Dacă $\varphi(x) = 5x$, $\psi(x) = x$ și $x \cdot y = 5x + y$, atunci $(R, \cdot) = g(R, +, \varphi, \psi)$ este quasigrup medial și local compact. În baza Teoremei 7 din [152], pe (R, \cdot) există măsură Haar invariantă la stânga.

2. Dacă $\varphi(x) = 5x$, $\psi(x) = 7x$ și $x \cdot y = 5x + 7y$, atunci $(R, \cdot) = g(R, +, \varphi, \psi)$ este quasigrup medial și local compact. În baza Teoremei 7 din [152] pe (R, \cdot) nu există nici o măsură Haar invariantă la stânga sau la dreapta.

Exemplul 2.28. Notăm prin $Z_p = Z/pZ = \{0, 1, \dots, p-1\}$ grupul ciclic Abelian de ordinul p . Considerăm grupul comutativ $(G, +) = (Z_7, +)$, $\varphi(x) = 3x$, $\psi(x) = 4x$ și $x \cdot y = 3x + 4y$. Atunci $(G, \cdot) = g(G, +, \varphi, \psi)$ este quasigrup medial, paramedial și bicomutativ cu $(3, 6)$ -unitate în (G, \cdot) , care coincide cu elementul zero în $(G, +)$.

Exemplul 2.29. Considerăm grupul comutativ $(G, +) = (Z_5, +)$, $\varphi(x) = 3x$, $\psi(x) = 2x$ și $x \cdot y = 3x + 2y$. Atunci $(G, \cdot) = g(G, +, \varphi, \psi)$ este quasigrup medial, paramedial și bicomutativ și elementul zero din $(G, +)$ este $(4, 4)$ -unitate în (G, \cdot) .

Exemplul 2.30. Considerăm grupul comutativ $(G, +) = (Z_7, +)$, $\varphi(x) = 2x$, $\psi(x) = 5x$ și $x \cdot y = 2x + 5y$. Atunci $(G, \cdot) = g(G, +, \varphi, \psi)$ este quasigrup medial, paramedial și bicomutativ și elementul zero din $(G, +)$ este $(6, 3)$ -unitate în (G, \cdot) .

Exemplul 2.31. Considerăm grupul comutativ $(G, +) = (Z_7, +)$, $\varphi(x) = 3x$, $\psi(x) = 5x$ și $x \cdot y = 3x + 5y$. Atunci $(G, \cdot) = g(G, +, \varphi, \psi)$ este quasigrup medial și hexagonal și fiecare element din (G, \cdot) este $(6, 6)$ -unitate.

Teorema 2.32. [53] Dacă $(G, +)$ este AG-grupoid și $e \in G$ este $(1, p)$ -zero, atunci fiecare $(n, 1)$ -izotop omogen (G, \cdot) al grupoidului topologic $(G, +)$ este AG-grupoid cu $(1, np)$ -unitate e în (G, \cdot) și $a + bc = b \cdot (a + c)$, pentru orice $a, b, c \in G$ și $n, p \in N$.

Demonstrație. Vom demonstra că e este $(1, np)$ -unitate în (G, \cdot) după metoda descrisă în [152]. Fie (G, \cdot) $(n, 1)$ -izotop omogen al grupoidului $(G, +)$ și e este $(1, p)$ -zero element în $(G, +)$. Vom menționa că $\varphi^q(e) = \psi^q(e) = e$ pentru orice $q \in N$. Atunci în $(G, +)$ are loc egalitatea $q \cdot 1(e, x, +) = x$ pentru fiecare $x \in G$ și pentru orice $q \in N$. Deoarece pentru (n, m) -izotopul omogen (G, \cdot) avem $m = 1$, vom obține $\psi(x) = x$ pentru orice $x \in G$. Atunci

$$1(e, x, \cdot) = 1(e, \psi(x), +)$$

și

$$q(e, x, \cdot) = q(e, \psi^q(x), +)$$

pentru fiecare $q \geq 1$. Mai mult ca atât

$$1(e, x, \cdot) = 1(e, \psi(x), +) = 1(e, x, +) = x.$$

Analog obținem că

$$(e, x, \cdot)np = (e, \varphi^{np}(x), +)np = (e, x, +)np = x.$$

Deci, e este $(1, np)$ -unitate în (G, \cdot) . Medialitatea în AG -grupoidul topologic $(G, +)$ rezultă din [46]. Într-adevăr,

$$(x + y) + (z + t) = ((z + t) + y) + x = ((y + t) + z) + x = (x + z) + (y + t).$$

Deoarece e este $(1, p)$ -zero în $(G, +)$, prin urmare e este element zero de stânga și $e + x = x$ pentru orice $x \in (G, +)$. În acest caz pentru fiecare AG -grupoid $(G, +)$ cu $(1, p)$ -zero avem

$$x + (z + t) = (e + x) + (z + t) = (e + z) + (x + t) = z + (x + t).$$

Vom demonstra că $(n, 1)$ -izotopul omogen (G, \cdot) al grupoidului topologic $(G, +)$ este AG -grupoid și $x \cdot (zt) = z \cdot (xt)$. Deoarece (G, \cdot) este $(n, 1)$ -izotop omogen al grupoidului $(G, +)$, atunci $\psi(x) = x$. Deci,

$$\begin{aligned} x \cdot zt &= \varphi(x) + \psi(zt) = \\ &= \varphi(x) + zt = \varphi(x) + (\varphi(z) + \psi(t)) = \varphi(z) + (\varphi(x) + \psi(t)) = \\ &= \varphi(z) + xt = \varphi(z) + \psi(xt) = z \cdot xt. \end{aligned}$$

Mai mult ca atât în grupoidul (G, \cdot) are loc egalitatea $x \cdot zt = z \cdot xt$. Vom arăta că $a + bc = b \cdot (a + c)$. Într-adevăr,

$$\begin{aligned} a + bc &= (ea) + (bc) = (\varphi(e) + \psi(a)) + (\varphi(b) + \psi(c)) = \\ &= (\varphi(e) + \varphi(b)) + (\psi(a) + \psi(c)) = \varphi(e + b) + \psi(a + c) = \\ &= \varphi(b) + \psi(a + c) = b \cdot (a + c). \end{aligned}$$

Teorema este demonstrată.

Astfel, Teorema 2.32 soluționează Problema 2 pentru cazul AG -grupoizilor topologici.

Corolarul 2.33. [53] Dacă $(G, +)$ este AG-grupoid și e este element zero de stânga, atunci orice $(1, 1)$ -izotop omogen (G, \cdot) a grupoidului topologic $(G, +)$ este AG-grupoid cu unitate de stânga e în (G, \cdot) și are loc egalitatea $a + bc = b \cdot (a + c)$, pentru orice $a, b, c \in G$.

Unele proprietăți ale quasigrupurilor paramediale

Teorema 2.34. [53] Dacă (G, \cdot) este grupoid multiplicativ, $e \in G$ și au loc următoarele condiții:

1. $xe = x$ pentru orice $x \in G$;
2. $x^2 = x \cdot x = e$ pentru orice $x \in G$;
3. $xy \cdot z = xz \cdot y$ pentru orice $x, y, z \in G$;
4. pentru orice $a, b \in G$ există un punct unic $y \in G$ astfel încât $ya = b$, atunci e este $(2, 1)$ -unitate în G .

Demonstrație. Fie $x \in G$. Alegem $y \in G$ astfel încât $y \cdot ex = x$. Din condiția 2 a Teoremei date avem că:

$$(y \cdot ex) \cdot x = x \cdot x = e. \quad (2.9)$$

Din condiția 3 a Teoremei

$$(y \cdot ex) \cdot x = yx \cdot ex. \quad (2.10)$$

Astfel, din (2.9) și (2.10) vom obține

$$yx \cdot ex = e. \quad (2.11)$$

Este clar că

$$ex \cdot ex = e. \quad (2.12)$$

Luând în considerație relațiile (2.11) și (2.12) rezultă

$$yx \cdot ex = ex \cdot ex.$$

Deci, $yx = ex$ și $y = e$. Mai mul ca atât $y \cdot (e \cdot x) = e \cdot (ex) = x$ și e este $(2, 1)$ -unitate în G .

Teorema este demonstrată.

Teorema 2.35. [53] Dacă (G, \cdot) grupoid multiplicativ, $e \in G$ și au loc următoarele condiții:

1. $xe = x$ pentru orice $x \in G$;
2. $x^2 = x \cdot x = e$ pentru orice $x \in G$;
3. $x \cdot zt = t \cdot zx$ pentru orice $x, t, z \in G$;
4. pentru orice $a, b \in G$ există un punct unic $y \in G$ astfel încât $ya = b$, atunci e este $(2, 1)$ -unitate în G .

Demonstrație. Fie $x \in G$. Alegem $y \in G$ astfel încât $y \cdot ex = x$. Din condiția 2 a Teoremei date avem că:

$$x \cdot (y \cdot ex) = x \cdot x = e. \quad (2.13)$$

Din condiția 3 a Teoremei obținem

$$x \cdot (y \cdot ex) = ex \cdot yx. \quad (2.14)$$

Astfel, din (2.13) și (2.14) vom obține

$$ex \cdot yx = e. \quad (2.15)$$

Este clar că

$$ex \cdot ex = e. \quad (2.16)$$

Luând în considerație relațiile (2.15) și (2.16) rezultă

$$ex \cdot yx = ex \cdot ex.$$

De unde $yx = ex$ și $y = e$. Mai mult ca atât $e(ex) = y \cdot (e \cdot x) = x$ și e este $(2, 1)$ -unitate în (G, \cdot) .

Teorema este demonstrată.

Remarca 2.36. *Demonstrațiile Teoremelor 2.34 și 2.35 se bazează pe o metodă generală. Profesorul I. Burdujan a observat o cale mai ușoară pentru demonstrația Teoremei 2.35 și anume $e \cdot ex = x \cdot ee = xe = x$, de unde avem că e este $(2, 1)$ -unitate în (G, \cdot) .*

Teorema 2.37. [53] *Dacă (G, \cdot) este grupoid multiplicativ, $e \in G$ și au loc următoarele condiții:*

1. $xe = x$ pentru fiecare $x \in G$;
2. $x^2 = x \cdot x = e$ pentru fiecare $x \in G$;
3. $xy \cdot uv = vy \cdot ux$ pentru orice $x, y, u, v \in G$;
4. dacă $xa = ya$ atunci $x = y$, pentru orice $x, y, a \in G$ atunci (G, \cdot) este quasigrup paramedial și e este $(2, 1)$ -unitate.

Demonstrație. Dacă $x \in G$, atunci

$$e \cdot ex = ee \cdot ex = xe \cdot ee = xe \cdot e = x \cdot e = x. \quad (2.17)$$

Astfel e este $(2, 1)$ -unitate. Considerăm ecuația $xa = b$. Atunci

$$xa \cdot e = b \cdot e$$

$$xa \cdot ee = be$$

$$ea \cdot ex = be$$

$$(ea \cdot ex) \cdot be = be \cdot be$$

Astfel $(ea \cdot ex) \cdot (be) = e$. Conform condiției (3) din Teorema curentă avem

$$(e \cdot ex) \cdot (b \cdot ea) = e. \quad (2.18)$$

Luând în considerație relația (2.17) $e \cdot ex = x$, identitatea (2.18) o scriem în felul următor

$$x \cdot (b \cdot ea) = e. \quad (2.19)$$

Conform condiției (2) din Teorema curentă avem

$$(b \cdot ea) \cdot (b \cdot ea) = e. \quad (2.20)$$

Din (2.19) și (2.20) avem $x = b \cdot ea$. Deoarece $xa = b$, putem verifica că

$$(b \cdot ea) \cdot a = (b \cdot ea) \cdot (ae) = (e \cdot ea) \cdot (ab) = a \cdot ab = ae \cdot ab = be \cdot aa = be \cdot e = b.$$

Astfel, elementul $x = b \cdot ea$ este unica soluție a ecuației $xa = b$.

Acum considerăm ecuația $ay = b$. În acest caz

$$e \cdot b = e \cdot ay = ee \cdot ay = ye \cdot ae = y \cdot a.$$

Astfel $ya = eb$ și conform soluției ecuației $xa = b$

$$y = eb \cdot ea = ab \cdot ee = ab \cdot e = ab.$$

Deci, $y = ab$ este soluție unică pentru ecuația $ay = b$.

Teorema este demonstrată.

Remarca 2.38. *Menționăm faptul că afirmațiile 2.31–2.37 care se referă la obiectele algebrice examinate sunt juste pentru orice topologie.*

Corolarul 2.39. *[53] Dacă (G, \cdot) este quasigrup paramedial cu e $(2, 1)$ -unitate, atunci soluțiile ecuațiilor $xa = b$ și $ay = b$ sunt respectiv $x = b \cdot ea$ și $y = ab$ pentru orice $a, b \in G$.*

Menționăm faptul că Teoremele 2.34, 2.35 și 2.37 soluționează Problema 4.

2.6. Unele proprietăți topologice ale buclei topologice paramediale de dreapta

În acest paragraf se vor stabili condițiile în care o submulțime compactă deschisă conține o subbuclă compactă deschisă paramedială de dreapta, (Problema 5).

În continuare vom examina următoarea leamnă:

Lema 2.40. [53] Fie P submulțime a buclei topologice paramediale de dreapta (G, \cdot) și $e \in P$.

Dacă $P_1 = P \cap eP$, atunci:

1. $eP_1 = P_1$;
2. Dacă P deschisă, atunci P_1 este de asemenea deschisă;
3. Dacă P este închisă, atunci P_1 este de asemenea închisă;
4. Dacă P este compactă, atunci P_1 este de asemenea compactă.

Demonstrație. Aplicația $f : G \rightarrow G$, unde $f(x) = ex$, este omeomorfism și $P_1 = P \cap eP$. Din aceste considerente afirmațiile 2, 3 și 4 sunt adevărate. Pentru fiecare $x \in G$ avem $e \cdot ex = x$. Mai mult ca atât $eP_1 = eP \cap (e \cdot eP) = eP \cap P = P_1$. Acest fapt se poate demonstra utilizând paramedialitatea $eP_1 = eP \cap (e \cdot eP) = eP \cap (ee \cdot eP) = eP \cap (Pe \cdot ee) = eP \cap (Pe) = eP \cap P = P_1$.

Lema este demonstrată.

Propoziția 2.41. [53] Fie (G, \cdot) buclă paramedială de dreapta. Atunci funcția $f : G \rightarrow G$, unde $f(x) = ex$, este aplicație involutivă, adică $f = f^{-1}$.

Demonstrație. Este cunoscut că f este o aplicație reciproc biunivocă. Soluția ecuației $ay = b$ este $y = ab$. Prin urmare $a \cdot ab = b$ pentru fiecare $y \in G$. În particular $e \cdot ex = x$ și $f(f(x)) = x$. Deci, $f = f^{-1}$.

Propoziția este demonstrată.

Urmează demonstrația rezultatului principal:

Teorema 2.42. [53] Fie (G, \cdot) buclă topologică paramedială de dreapta cu unitatea $x^2 = e$. Dacă P este submulțime compactă deschisă astfel încât $e \in P$, atunci P conține o subbuclă compactă deschisă paramedială de dreapta (Q, \cdot) în (G, \cdot) .

Demonstrație. În baza Lemei 2.40 considerăm că $eP = P$. Notăm

$$Q = \{q \in G : qP \cup Pq \subset P\}.$$

Vom demonstra că Q este subbuclă paramedială compactă deschisă de dreapta. În continuare vom arăta că Q este mulțime deschisă. Fie $q \in Q$, un punct fixat și x un punct arbitrar din P . Deoarece $xq \in P$ și P este mulțime deschisă, atunci există astfel de vecinătăți $U_x \ni x$ și $V_x \ni q$, astfel încât $U_x V_x \subset P$. În acest caz avem $P = \bigcup_{i=1}^{\infty} U_{x_i}$. Deoarece mulțimea P este compactă putem extrage un număr finit de submulțimi $U_{x_1}, U_{x_2}, \dots, U_{x_k}$ astfel încât $P = \bigcup_{i=1}^k U_{x_i}$. Notăm $V = \bigcap_{i=1}^k V_{x_i}$. Atunci $PV \subset P$. Considerăm $qx \in P$. În mod analog demonstrăm că există așa vecinătate $W \ni q$ astfel încât $WP \subset P$. Notăm $V \cap W = U$. În acest caz $UP \subset P$ și $PU \subset P$. Prin urmare pentru orice mulțime deschisă $U \ni q$ avem că $U \subset Q$. Rezultă că mulțimea Q este deschisă.

În continuare vom arăta că mulțimea Q este și închisă. Fie că $p \notin Q$. Atunci pentru careva element $q \in P$ vom avea că $pq \notin P$ ori $qp \notin P$. Fie $pq \notin P$. Atunci există așa mulțime deschisă U astfel încât $p \in U$ și $Uq \subset G \setminus P$. În consecință $U \cap Q = \emptyset$ și q nu este punct de limită a mulțimii Q . Rezultă că mulțimea Q este închisă.

Vom arăta că $Q \subset P$. Fie $q \in G$. Atunci $q \in qP \cap Pq$. Deoarece $qP \cup Pq \subset P$, atunci rezultă că $q \in P$. În așa mod $Q \subset P$. Conform condiției Teoremei $eP \cup Pe = P \cup P = P \subset P$. Astfel am arătat că $e \in Q$.

În continuare vom demonstra că Q este buclă paramedială de dreapta. Fixăm $a, b \in Q$. Atunci

$$P \cdot ab = Pe \cdot ab = be \cdot aP = b \cdot aP = b \cdot P \subset P$$

și

$$ab \cdot P = ab \cdot eP = Pb \cdot ea = P \cdot ea = Pe \cdot ea = ae \cdot eP = a \cdot P \subset P.$$

Prin urmare $a, b \in Q$ și Q este subgrupoid în G . Dacă $a, b \in Q$ atunci pentru ecuația $xa = b$ avem soluția $x = b \cdot (ea) \in Q$. Într-adevăr, deoarece $e, a \in Q$ avem $ea \in Q$ și $b \cdot ea \in Q$. Pentru ecuația $ay = b$ avem soluția $y = ab$ care aparține de asemenea mulțimii (Q, \cdot) . Deci, (Q, \cdot) este subbuclă paramedială de dreapta în (G, \cdot) .

Teorema este demonstrată.

Teorema 2.43. [53] Fie (G, \cdot) quasigrup topologic paramedial cu $(2, 1)$ -unitate e și $x^2 = e$ pentru orice $x \in G$. Dacă P este o submulțime compactă deschisă din G astfel încât $e \in P$, atunci P conține un subquasigrup paramedial compact deschis (Q, \cdot) cu $(2, 1)$ -unitate e .

Demonstrație. Demonstrația Teoremei 2.43 se bazează pe demonstrațiile din Teorema 2.35, Lema 2.40 și Teorema 2.37.

Unele remarci asupra quasigrupurilor mediale

Ideile utilizate în demonstrațiile Teoremelor 2.37, 2.42 și Lemei 2.40 pot fi aplicate pentru bucle topologice mediale de dreapta. În acest sens putem menționa următoarele remarci.

Remarca 2.44. [53] Dacă (G, \cdot) este buclă medială de dreapta, atunci aplicația $f : G \rightarrow G$, unde $f(x) = ex$, este automorfism involutiv, adică $f = f^{-1}$ și $f(x \cdot y) = f(x) \cdot f(y)$ pentru orice $x, y \in G$.

Remarca 2.45. [53] Dacă (G, \cdot) este buclă medială de dreapta, $e \in G$ și $x^2 = e$ pentru orice $x \in G$, atunci e este $(2, 1)$ -unitate.

Remarca 2.46. [53] Fie (G, \cdot) buclă medială de dreapta și $x^2 = e$ pentru orice $x \in G$. Operația relativă $x \circ y = ex \cdot ey$ din G satisface următoarele proprietăți:

1. (G, \circ) este quasigrup medial.
2. $e \circ x = x$ pentru orice $x \in G$.
3. $H = \{x \in G : ex = x\}$ este grup comutativ și subbuclă a buclelor (G, \cdot) și (G, \circ) .

Exemplul 2.47. Fie $(G, +)$ grup comutativ cu elementul 0. Definim în G operația " \cdot " în felul următor: $x \cdot y = x - y$ pentru orice $x, y \in G$. Atunci (G, \cdot) este buclă medială de dreapta și elementul 0 din $(G, +)$ este $(2, 1)$ -unitate în (G, \cdot) .

2.7. Conexiunea dintre paramedialitate și asociativitate

Definiția 2.48. Grupoidul topologic (G, \cdot) se numește izotop al grupoidului topologic paramedial (G, \circ) dacă există perechea f, g de omomorfisme în (G, \circ) peste el însuși astfel încât $x \cdot y = f(x) \circ g(y)$ și $ff = gg$ pentru orice $x, y \in G$.

Definiția 2.49. Grupoidul topologic (G, \circ) se numește radical dacă aplicația $s : G \rightarrow G$ definită prin $s(x) = x \circ x$ este omeomorfism.

Dacă (G, \circ) este paramedial și radical atunci s , și prin urmare s^{-1} , este omomorfism în (G, \circ) .

Definiția 2.50. Grupoidul topologic (G, \cdot) , în care operația $\{\cdot\}$ este definită prin $x \cdot y = s^{-1}(x) \circ s^{-1}(y) = s^{-1}(y \circ x)$, se numește izotop radical al lui (G, \circ) .

Izotopul radical (G, \cdot) al lui (G, \circ) este idempotent deoarece

$$x \cdot x = s^{-1}(x \circ x) = s^{-1}(s(x)) = x$$

pentru orice $x \in G$.

În paragraful dat vom examina Problema 6.

Teorema 2.51. [59] *Fie (G, \cdot) grupoid topologic paramedial și e, e_1 și e_2 sunt elemente în G pentru care:*

1. $ee_1 = e_1$ și $e_2e = e_2$;
2. Aplicațiile $x \rightarrow e_1x$ și $x \rightarrow xe_2$ sunt omeomorfisme a lui G peste el însuși;
3. Aplicația $x \rightarrow xe$ este surjectivă.

Dacă există în G operația binară $\{\circ\}$ astfel încât $(e_1x) \circ (ye_2) = yx$, atunci (G, \circ) este semigrup topologic comutativ cu e_1e_2 unitate.

Demonstrație. Deoarece $x \rightarrow e_1x$ și $x \rightarrow xe_2$ sunt omeomorfisme, este clar că operația $\{\circ\}$ este continuă.

Folosind surjectivitatea și faptul că

$$(e_1e_2) \circ (ye_2) = ye_2 \text{ și } (e_1x) \circ (e_1e_2) = e_1x$$

putem spune că e_1e_2 este unitate în (G, \circ) . Observăm că

$$xe_1 \cdot e_2 = xe_1 \cdot e_2e = ee_1 \cdot e_2x = e_1 \cdot e_2x.$$

Se poate observa că

$$\begin{aligned} xe_1 \cdot zt &= (e_1 \cdot zt) \circ (xe_1 \cdot e_2) = (ee_1 \cdot zt) \circ (xe_1 \cdot e_2) = \\ &= (te_1 \cdot ze) \circ (xe_1 \cdot e_2) = [(e_1 \cdot ze) \circ (te_1 \cdot e_2)] \circ (xe_1 \cdot e_2); \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} te_1 \cdot zx &= (e_1 \cdot zx) \circ (te_1 \cdot e_2) = (ee_1 \cdot zx) \circ (te_1 \cdot e_2) = \\ &= (xe_1 \cdot ze) \circ (te_1 \cdot e_2) = [(e_1 \cdot ze) \circ (xe_1 \cdot e_2)] \circ (te_1 \cdot e_2). \end{aligned}$$

Din definiția paramedialității avem:

$$[(e_1 \cdot ze) \circ (te_1 \cdot e_2)] \circ (xe_1 \cdot e_2) = [(e_1 \cdot ze) \circ (xe_1 \cdot e_2)] \circ (te_1 \cdot e_2).$$

Notăm $z = e_2$ și deoarece $e_2e = e_2$ și e_1e_2 este unitate obținem că

$$[e_1e_2 \circ (te_1 \cdot e_2)] \circ (xe_1 \cdot e_2) = [e_1e_2 \circ (xe_1 \cdot e_2)] \circ (te_1 \cdot e_2)$$

și

$$(te_1 \cdot e_2) \circ (xe_1 \cdot e_2) = (xe_1 \cdot e_2) \circ (te_1 \cdot e_2).$$

Deoarece, (G, \circ) este grupoid topologic comutativ atunci asociativitatea rezultă imediat.

Într-adevăr

$$[(te_1 \cdot e_2) \circ (e_1 \cdot ze)] \circ (xe_1 \cdot e_2) = (te_1 \cdot e_2) \circ [(e_1 \cdot ze) \circ (xe_1 \cdot e_2)].$$

Teorema este demonstrată.

Teorema 2.52. [56] Fie (G, \cdot) grupoidul topologic paramedial care satisface condițiilor următoare:

1. Conține elementul idempotent e ;
2. Aplicațiile $x \rightarrow xe$ și $x \rightarrow ex$ sunt omeomorfisme a lui G peste el însuși;
3. În G există operația binară $\{\circ\}$ astfel încât $(ex) \circ (ye) = yx$.

Atunci (G, \circ) este semigrup topologic comutativ ce conține unitatea e . Mai mult ca atât, aplicațiile $x \rightarrow xe$ și $x \rightarrow ex$ sunt antiomomorfisme în (G, \circ) și $xe \cdot e = e \cdot ex$.

Demonstrație. Prima parte a Teoremei 2.52 se demonstrează utilizând Teorema 2.51 cu $e = e_1 = e_2$. Într-adevăr

$$xe \cdot e = xe \cdot ee = ee \cdot ex = e \cdot ex.$$

Deoarece

$$(ex \circ ye) e = yx \cdot e = yx \cdot ee = ex \cdot ey = (e \cdot ey) \circ (ex \cdot e) = (ye \cdot e) \circ (ex \cdot e).$$

obținem că $x \rightarrow xe$ este un antiomomorfism în (G, \circ) . Similar

$$e(ex \circ ye) = e \cdot yx = ee \cdot yx = xe \cdot ye = (e \cdot ye) \circ (xe \cdot e) = (e \cdot ye) \circ (e \cdot ex).$$

Prin urmare, obținem că $x \rightarrow ex$ este un antiomomorfism în (G, \circ) .

Teorema este demonstrată.

2.8. Unele proprietăți ale grupoizilor topologici paramediali

Teorema 2.53. [59] Dacă (G, \circ) este grupoid topologic cu unitatea e și (G, \cdot) este grupoid topologic comutativ, idempotent și are loc relația

$$(x \circ y) \cdot (z \circ t) = (ty) \circ (zx),$$

atunci (G, \circ) este semigrup radical comutativ.

Demonstrație. Dacă definim $t : G \rightarrow G$ prin $t(x) = ex$ atunci t este un antiomomorfism în (G, \circ) . Într-adevăr pentru orice $x, y \in G$ avem

$$t(x \circ y) = e(x \circ y) = (e \circ e)(x \circ y) = (ye) \circ (xe) = (ey) \circ (ex) = t(y) \circ t(x).$$

În particular, avem că

$$t(s(x)) = t(x \circ x) = t(x) \circ t(x) = s(t(x));$$

unde $s : G \rightarrow G$ se definește prin $s(x) = x \circ x$.

De asemenea pentru fiecare $x, y \in G$, și pentru fiecare unitate e din (G, \circ) avem

$$\begin{aligned} xy &= (e \circ x) \cdot (e \circ y) = (e \circ x) \cdot (y \circ e) = (ex) \circ (ye) = \\ &= (ex) \circ (ey) = t(x) \circ t(y) = t(y \circ x). \end{aligned}$$

De aici $t(s(x)) = t(x \circ x) = xx = x$.

Urmează că t este aplicație continuă inversă pentru s astfel încât (G, \circ) este radical.

Deoarece (G, \cdot) este comutativ și $x \circ y = s(xy) = s(yx) = y \circ x$ atunci operația $\{\circ\}$ este comutativă. Deoarece $xy = t(y \circ x)$ și $t = s^{-1}$ atunci (G, \cdot) este izotop radical în (G, \circ) .

Urmează să demonstrăm că $\{\circ\}$ este asociativă.

Deoarece t este bijectivă și

$$\begin{aligned} t[(x \circ y) \circ z] &= z \cdot (x \circ y) = (e \circ z) \cdot (x \circ y) = (yz) \circ (xe) = \\ &= (yz) \circ (ex) = t(z \circ y) \circ t(x) = t(x \circ (z \circ y)) = t(x \circ (y \circ z)). \end{aligned}$$

De unde, concludem că (G, \circ) este semigrup radical comutativ.

Teorema este demonstrată.

Propoziția 2.54. [61] Fie (G, \circ) este grupoid topologic asociativ și comutativ. Dacă există două automorfisme topologice $\varphi, \psi : (G, \circ) \rightarrow (G, \circ)$ astfel încât:

$$1. \ x \cdot y = \varphi(x) \circ \psi(x);$$

$$2. \ \varphi\varphi = \psi\psi,$$

atunci (G, \cdot) este grupoid topologic paramedial.

Demonstrație. La demonstrația propoziției date vom folosi asociativitate și comutativitatea în felul următor: $(ab) \cdot c \stackrel{a}{=} a \cdot (bc) \stackrel{c}{=} a \cdot (cb) \stackrel{a}{=} (ac) \cdot b$. Deci, $(ab) \cdot c = (ac) \cdot b$.

$$\begin{aligned} xy \cdot zt &= \varphi(xy) \circ \psi(zt) = \varphi[\varphi(x) \circ \psi(y)] \circ \psi[\varphi(z) \circ \psi(t)] = \\ &= [\varphi\varphi(x) \circ \varphi\psi(y)] \circ [\psi\varphi(z) \circ \psi\psi(t)] \stackrel{1}{=} [\varphi\varphi(x) \circ (\psi\varphi(z) \circ \psi\psi(t))] \circ \varphi\psi(y) = \\ &= [(\varphi\varphi(x) \circ \psi\varphi(z)) \circ \psi\psi(t)] \circ \varphi\psi(y) = [\psi\psi(t) \circ (\varphi\varphi(x) \circ \psi\varphi(z))] \circ \varphi\psi(y) = \\ &= [\psi\psi(t) \circ \varphi\psi(y)] \cdot [\varphi\varphi(x) \circ \psi\varphi(z)] = [\psi\psi(t) \circ \varphi\psi(y)] \cdot [\psi\varphi(z) \circ \varphi\varphi(x)] \end{aligned}$$

În mod analog demonstrăm că:

$$\begin{aligned} ty \cdot zx &= \varphi(ty) \circ \psi(zx) = \varphi[\varphi(t) \circ \psi(y)] \circ \psi[\varphi(z) \circ \psi(x)] = \\ &= [\varphi\varphi(t) \circ \varphi\psi(y)] \circ [\psi\varphi(z) \circ \psi\psi(x)] \end{aligned}$$

deoarece $\varphi\varphi = \psi\psi$ avem că $xt \cdot zt = ty \cdot zx$.

Propoziția este demonstrată.

Teorema 2.55. [64] *Dacă $(G, +)$ este grupoid topologic paramedial, și $e \in G$ este (k, p) -zero element, atunci fiecare (n, m) -izotop omogen (G, \cdot) al grupoidului topologic $(G, +)$, este paramedial, cu e (mk, np) -unitate în (G, \cdot) pentru orice $n, m, p, k \in N$.*

Demonstrație. Fie e (k, p) -zero element în $(G, +)$ și (G, \cdot) este (n, m) -izotop omogen al grupoidului topologic $(G, +)$. Vom demonstra că e este (mk, np) -unitate în (G, \cdot) . Menționăm că $\varphi^r(e) = \psi^r(e) = e$ pentru orice $r \in N$. Dacă $k < +\infty$, atunci în $(G, +)$ are loc $rk(e, x, +) = x$ pentru orice $x \in G$ și pentru orice $r \in N$. Fie $m < +\infty$ și $\psi^m(x) = x$ pentru orice $x \in G$. În acest caz $1(e, x, \cdot) = 1(e, \psi(x), +)$ și $r(e, x, \cdot) = r(e, \psi^r(x), +)$ pentru orice $r \geq 1$. Mai mult ca atât,

$$mk(e, x, \cdot) = mk(e, \psi^{mk}(x), +) = mk(e, x, +) = x.$$

Analog obținem că

$$(e, x, \cdot)np = (e, \varphi^{np}(x), +)np = (e, x, +)np = x.$$

În așa mod am arătat că e este (mk, np) -unitate în (G, \cdot) .

Vom demonstra că (n, m) -izotopul omogen (G, \cdot) al grupoidului topologic paramedial

$(G, +)$ este grupoid topologic paramedial și $xy \cdot yt = ty \cdot zx$. Într-adevăr,

$$\begin{aligned}
 xy \cdot zt &= \varphi(xy) + \psi(zt) = \varphi(\varphi(x) + \psi(y)) + \psi(\varphi(z) + \psi(t)) = \\
 &= [\varphi(\varphi(x)) + \varphi(\psi(y))] + [\psi(\varphi(z)) + \psi(\psi(t))] = \\
 &= [\psi(\psi(t)) + \varphi(\psi(y))] + [\psi(\varphi(z)) + \varphi(\varphi(x))] = \\
 &= [\varphi(\varphi(t)) + \varphi(\psi(y))] + [\psi(\varphi(z)) + \psi(\psi(x))] = \\
 &= \varphi(\varphi(t) + \psi(y)) + \psi(\varphi(z) + \psi(x)) = \varphi(t \cdot y) + \psi(z \cdot x) = ty \cdot zx.
 \end{aligned}$$

Astfel, (G, \cdot) este grupoid topologic paramedial cu e (mk, np) -unitate.

Teorema este demonstrată.

Propoziția 2.56. [56] Fie (G, \circ) grupoid topologic medial. Dacă există două antiautomorfisme topologice $f, g : (G, \circ) \rightarrow (G, \circ)$ astfel încât: $x \cdot y = f(x) \circ g(x)$ și $fg = gf$ atunci (G, \cdot) este grupoid topologic paramedial.

Demonstrație. Fie $x, y, z, t \in G$. Avem

$$\begin{aligned}
 (xy)(zt) &= f(xy) \circ g(zt) = f[f(y) \cdot g(x)] \circ g[f(t) \cdot g(z)] = \\
 &= [f(f(y)) \circ f(g(x))] \circ [g(f(t)) \circ g(g(z))].
 \end{aligned}$$

Similar

$$\begin{aligned}
 (ty) \cdot (zx) &= f(ty) \circ g(zx) = f[f(y) \cdot g(t)] \circ g[f(x) \cdot g(z)] = \\
 &= [f(f(y)) \circ f(g(t))] \circ [g(f(x)) \circ g(g(z))] = \\
 &= [f(f(y)) \circ g(f(x))] \circ [f(g(t)) \circ g(g(z))].
 \end{aligned}$$

În baza faptului că $fg = gf$ putem afirma că $xy \cdot zt = ty \cdot xz$.

Propoziția este demonstrată.

2.9. Exemple de quasigrupuri paramediale

Vom prezenta exemple de construire a quasigrupurilor paramediale utilizând substituțiile α, β, γ .

Exemplul 2.57. Fie (G, \cdot) un grup Kelly. Definim operația binară (\cdot) în felul următor:

Tabelul 2.3. Grupul Kelly

\cdot	1	2	3	4
1	1	2	3	4
2	2	1	4	3
3	3	4	1	2
4	4	3	2	1

Considerăm substituțiile (α, β, γ) :

Cazul I $\alpha = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 1 & 3 & 2 & 4 \end{pmatrix}, \beta = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 3 & 4 & 2 & 1 \end{pmatrix}, \gamma = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 3 & 4 & 1 & 2 \end{pmatrix}$

<table border="1" style="border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr><td>\cdot</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr> <tr><td>1</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr> <tr><td>2</td><td>2</td><td>1</td><td>4</td><td>3</td></tr> <tr><td>3</td><td>3</td><td>4</td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr><td>4</td><td>4</td><td>3</td><td>2</td><td>1</td></tr> </table>	\cdot	1	2	3	4	1	1	2	3	4	2	2	1	4	3	3	3	4	1	2	4	4	3	2	1	$\vec{\alpha}$	<table border="1" style="border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr><td>\cdot</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr> <tr><td>1</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr> <tr><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>2</td><td>1</td></tr> <tr><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>4</td><td>3</td></tr> <tr><td>4</td><td>4</td><td>3</td><td>2</td><td>1</td></tr> </table>	\cdot	1	2	3	4	1	1	2	3	4	2	3	4	2	1	3	2	1	4	3	4	4	3	2	1	$\vec{\beta}$	<table border="1" style="border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr><td>\cdot</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr> <tr><td>1</td><td>3</td><td>4</td><td>2</td><td>1</td></tr> <tr><td>2</td><td>1</td><td>2</td><td>4</td><td>3</td></tr> <tr><td>3</td><td>4</td><td>3</td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr><td>4</td><td>2</td><td>1</td><td>3</td><td>4</td></tr> </table>	\cdot	1	2	3	4	1	3	4	2	1	2	1	2	4	3	3	4	3	1	2	4	2	1	3	4	$\vec{\gamma}$
\cdot	1	2	3	4																																																																												
1	1	2	3	4																																																																												
2	2	1	4	3																																																																												
3	3	4	1	2																																																																												
4	4	3	2	1																																																																												
\cdot	1	2	3	4																																																																												
1	1	2	3	4																																																																												
2	3	4	2	1																																																																												
3	2	1	4	3																																																																												
4	4	3	2	1																																																																												
\cdot	1	2	3	4																																																																												
1	3	4	2	1																																																																												
2	1	2	4	3																																																																												
3	4	3	1	2																																																																												
4	2	1	3	4																																																																												

Tabelul 2.4. Primul quasigrup paramedial, nemedial

<table border="1" style="border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr><td>\cdot</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr> <tr><td>1</td><td>1</td><td>2</td><td>4</td><td>3</td></tr> <tr><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>2</td><td>1</td></tr> <tr><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>3</td><td>4</td></tr> <tr><td>4</td><td>4</td><td>3</td><td>1</td><td>2</td></tr> </table>	\cdot	1	2	3	4	1	1	2	4	3	2	3	4	2	1	3	2	1	3	4	4	4	3	1	2	$\vec{\gamma}$
\cdot	1	2	3	4																						
1	1	2	4	3																						
2	3	4	2	1																						
3	2	1	3	4																						
4	4	3	1	2																						

Astfel, obținem primul quasigrup paramedial care nu este medial. Într-adevăr $(2 \cdot 3) \cdot (1 \cdot 4) \neq (2 \cdot 1) \cdot (3 \cdot 4)$.

Examinăm substituțiile:

Cazul II $\alpha = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 2 & 3 & 4 & 1 \end{pmatrix}, \beta = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 1 & 2 & 4 & 3 \end{pmatrix}, \gamma = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 1 & 2 & 3 & 4 \end{pmatrix}$

·	1	2	3	4
1	1	2	3	4
2	2	1	4	3
3	3	4	1	2
4	4	3	2	1

 $\xrightarrow{\alpha}$

·	1	2	3	4
1	2	1	4	3
2	3	4	1	2
3	4	3	2	1
4	1	2	3	4

 $\xrightarrow{\beta}$

·	1	2	3	4
1	2	1	3	4
2	3	4	2	1
3	4	3	1	2
4	1	2	4	3

 $\xrightarrow{\gamma}$

Tabelul 2.5. Al doilea quasigrup paramedial, nemedial

·	1	2	3	4
1	2	1	3	4
2	3	4	2	1
3	4	3	1	2
4	1	2	4	3

 $\xrightarrow{\gamma}$

Astfel, am obținut al doilea quasigrup paramedial care nu este medial. Într-adevăr $(1 \cdot 3) \cdot (2 \cdot 4) \neq (1 \cdot 2) \cdot (3 \cdot 4)$.

Conform Teoremei 3.42 putem menționa că există 11 quasigrupuri paramediale, neizomorfe de ordinul 4 și doar două dintre ele sunt paramediale, nemediale, neizomorfe.

Exemplul 2.58. Fie (G, \cdot) un grup abelian. Definim operația binară în felul următor:

Tabelul 2.6. Exemplu de grup abelian utilizat la construcția quasigrupului bicomutativ

·	1	2	3	4
1	1	2	3	4
2	2	3	4	1
3	3	4	1	2
4	4	1	2	3

Considerăm substituțiile (α, β, γ) , unde

$$\alpha = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 4 & 3 & 2 & 4 \end{pmatrix}, \beta = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 4 & 3 & 2 & 1 \end{pmatrix}, \gamma = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 1 & 2 & 4 & 3 \end{pmatrix}$$

·	1	2	3	4
1	1	2	3	4
2	2	3	4	1
3	3	4	1	2
4	4	1	2	3

 $\xrightarrow{\alpha}$

·	1	2	3	4
1	4	1	2	3
2	3	4	1	2
3	2	3	4	1
4	1	2	3	4

 $\xrightarrow{\beta}$

·	1	2	3	4
1	3	2	1	4
2	2	1	4	3
3	1	4	3	2
4	4	3	2	1

 $\xrightarrow{\gamma}$

Tabelul 2.7. Exemplu de quasigrup bicomutativ

	\cdot	1	2	3	4
	1	4	2	1	3
$\vec{\gamma}$	2	2	1	3	4
	3	1	3	4	2
	4	3	4	2	1

Astfel obținem un quasigrup bicomutativ.

Conform Teoremei 3.43 putem afirma că există 11 quasigrupuri neizomorfe bicomutative de ordinul 4.

2.10. Concluzii la Capitolul 2

În acest capitol au fost studiați (n, m) -izotopii omogeni ai grupoizilor topologici cu unități multiple, quasigrupurile paramediale cu unități multiple, proprietățile grupoizilor primitivi cu diviziuni, bucele topologice paramediale de dreapta, conexiunea dintre paramedialitate și asociativitate.

În contextul respectiv punctăm următoarele concluzii:

- a fost dezvoltată metoda de cercetare a (n, m) -izotopilor omogeni ai grupoizilor topologici;
- a fost elaborată metoda de cercetare a subgrupoidului primitiv cu diviziuni al grupoidului topologic primitiv cu diviziuni;
- a fost dezvoltată metoda de cercetare a bucelor topologice paramediale de dreapta.

Utilizând metodele respective au fost obținute următoarele rezultate:

- a fost dezvoltat conceptul de (n, m) -unitate, care a facilitat studierea (n, m) -izotopilor omogeni ai grupoidului topologic care posedă anumite proprietăți algebrice. Au fost determinate condițiile pentru care proprietățile algebrice respective se păstrează la grupoizii (n, m) -omogeni;
- au fost stabilite condițiile pentru care grupoidul multiplicativ (G, \circ) este quasigrup paramedial cu $(2, 1)$ -unitate;
- au fost determinate condițiile pentru care există un subgrupoid primitiv cu diviziuni care păstrează un șir de proprietăți topologice ale grupoidului topologic primitiv cu diviziuni;
- au fost stabilite condițiile pentru care o submulțime compactă deschisă dintr-o buclă topologică paramedială de dreapta conține o subbuclă compactă deschisă paramedială de dreapta;

- au fost determinate condițiile pentru care un grupoid topologic paramedial poate fi "transformat" în semigrup topologic comutativ.

Metodologia de cercetare propusă în Capitolul 2 poate fi utilizată la:

- introducerea conceptului de unitate multiplă pentru n -grupoizi topologici;
- studierea în profunzime a conexiunilor dintre bicomutativitate și asociativitate;
- stabilirea condițiilor pentru care grupoidul multiplicativ (G, \circ) este quasigrup bicomutativ cu un anumit tip de (n, m) -unitate;
- studierea proprietăților clasei de (n, m) -grupoizi topologici paramediali;
- stabilirea condițiilor pentru care o submulțime compactă deschisă dintr-o buclă topologică bicomutativă conține o subbuclă compactă deschisă bicomutativă.

3. METODE DE CONSTRUCȚII A UNOR STRUCTURI ALGEBRICE ȘI PROBLEMA OMOMORFISMELOR CONTINUI DESCHISE PENTRU CAZUL n -GRUPOIZILOR TOPOLOGICI CU DIVIZIUNI

În paragraful 3.1 au fost cercetate condițiile pentru care omomorfismele continui a n -grupoizilor topologici cu diviziuni continui să fie deschise, [74].

În paragraful 3.2 au fost examinate tipul unităților multiple din produsul grupoizilor Q_1 cu n unități multiple și Q_2 cu t unități multiple, [64].

În paragrafele 3.3 și 3.4 au fost descrise metodele de construire a quasigrupurilor mediale, neparamediale și paramediale, nemediale utilizând produse directe speciale ale grupurilor comutative, [81], [75].

Existența măsurii Haar pe quasigrupurile paramediale a fost demonstrată în paragraful 3.5, [64], [76].

În paragraful 3.6 a fost descrisă relația dintre paramedialitate și distributivitate, [77].

În paragraful 3.7 au fost elaborate unele aplicații ale calculatorului la studierea proprietăților quasigrupurilor neizomorfe finite, [78], [79].

3.1. Determinarea condițiilor pentru care omomorfismele continui a n -grupoizilor topologici cu diviziuni continui să fie deschise

În paragraful 3.1 am soluționat Problema 7. În acest context am demonstrat Teoremele 3.5 și 3.7.

Definiția 3.1. Mulțimea nevidă A se numește n -grupoid relativ de operația n -ară notată cu ω , dacă pentru orice elemente ordonate $a_1, \dots, a_n \in A$ este definit un unic element $\omega(a_1, \dots, a_n) \in A$.

Definiția 3.2. n -grupoidul A se numește n -grupoid cu diviziuni ori nD -grupoid, dacă ecuația $\omega(a_1, \dots, a_{i-1}, x, a_{i+1}, \dots, a_n) = b$ are soluții nu necesar unice pentru orice $a_1, \dots, a_n, b \in A$ și $1 \leq i \leq n$.

Dacă în n -grupoidul (A, ω) cu topologie, operația n -ară ω este continuă, atunci A se numește n -grupoid topologic.

Definiția 3.3. Diviziunea în nD -grupoidul G este i -continuă, dacă pentru orice $a_1, a_2, \dots, a_i, \dots, a_n, b \in G$ pentru care $\omega(a_1, a_2, \dots, a_i, \dots, a_n) = b$ și pentru orice vecinătate $O_i \ni a_i$ există vecinătățile $O_1 \ni a_1, O_2 \ni a_2, \dots, O_n \ni a_n, O_b \ni b$, astfel încât pentru orice $a'_1 \in O_1, a'_2 \in O_2, \dots, a'_i \in O_i, b' \in O_b$ există $a'_i \in O_i$ pentru care $\omega(a'_1, \dots, a'_i, \dots, a'_n) = b'$.

Definiția 3.4. Dacă în grupoidul topologic (G, \cdot) diviziunea este i -continuă pentru orice $i = \overline{1, n}$, atunci vom spune că G este n -grupoid cu diviziuni continui.

Aplicația $h : X \rightarrow Y$ a spațiului topologic X pe spațiului topologic Y se numește *aproape deschisă* dacă $Inth(U) \neq \emptyset$ pentru orice submulțime deschisă și nevidă U din X .

Aplicația $f : A \rightarrow B$ a mulțimii A în mulțimea B se numește *aplicație cu preimaginea finită* dacă mulțimea $f^{-1}(y)$ este finită pentru orice $y \in B$.

Teorema 3.5. [74] Fie G și G_1 n -grupoizi topologici cu diviziuni continui, atunci orice omomorfism continuu aproape deschis $h : G \rightarrow G_1$ este deschis.

Demonstrație. Fie $a_1 \in U_1, a_2 \in U_2, \dots, a_n \in U_n$ și mulțimile $U_i, i = \overline{1, n}$ sunt deschise în G . Atunci există un așa punct $c \in G$ și așa mulțimi deschise V_1, V_2, \dots, V_n și W în G astfel încât $a_i \in V_i \subseteq U_i, c \in W$ și $\omega(V_1, V_2, \dots, V_i, \dots, V_n) \subset U$ și pentru orice $x_i \in U_i$ și $y_i \in U$ există $z \in W_i$ astfel încât $\omega(x_1, \dots, z, \dots, x_n) = y_i$. Notăm

$$H_1 = Inth(V_1)$$

$$H_2 = Inth(V_2)$$

.....

$$H_n = Inth(V_n)$$

Fixăm $x'_i \in V_i$ și $y' \in W_i$ pentru care $h(x'_i) \in H_i$ și $\omega(x'_1, \dots, y', \dots, x'_n) = a_i$. Atunci

$$h(\omega(x'_1, \dots, y', \dots, x'_n)) = h(a_i)$$

și

$$h(a_i) = \omega(h(x'_1), \dots, h(y'), \dots, h(x'_n)) \in \omega(H_1, \dots, h(y'), \dots, H_n) \subseteq \omega(h(V_1), \dots, h(y'), \dots, h(V_n)) \subset h(\omega(V_1, \dots, y', \dots, V_n)) \subset h(U_i).$$

Deci, $h(a_i) \in Inth(U_i)$ și mulțimile $h(U_i)$ sunt deschise.

Teorema este demonstrată.

Lema 3.6. Fie $f : X \rightarrow Y$ aplicație continuă deschisă, reciproc biunivocă a spațiului V , care este T_2 - spațiu, peste Spațiul Y cu proprietatea Baire. Dacă mulțimea F este total densă în X atunci $f(F)$ este total densă în Y .

Demonstrație. Fie F mulțime total densă în X și $U = \text{Int}f(F) \neq \emptyset$. Putem spune că $M_n = \{x \in U : y^{-1}(x) = n\}$. Atunci $\cup\{M_i : i \leq n\}$ este mulțime închisă în U pentru fiecare $n \in N$. Subspațiul U posedă proprietatea Baire. Prin urmare $\text{Int}M_k \neq \emptyset$ pentru fiecare $k \in N$. Fixăm $y \in \text{Int}M_k$. Fie $f^{-1}(y) = \{x_1, \dots, x_k\}$. Atunci există astfel de mulțimi deschise O_{x_1}, \dots, O_{x_n} în X în așa fel că sunt îndeplinite următoarele condiții:

1. $x_i \in O_{x_i}$;
2. $O_{x_i} \cap O_{x_j} = \emptyset$;
3. $f(O_{x_i}) \subset \text{Int}M_n$;

Putem spune că $V_y = \cap\{f(O_{x_i}) : i = 1, 2, \dots, n\}$ și $W_{x_i} = O_{x_i} \cap f^{-1}(V_y)$. Atunci aplicația $f|_{W_{x_i}} : W_{x_i} \rightarrow V_y$ este omomorfism pentru orice $i \leq n$. Fie

$$F_1 = F \cap (W_{x_1} \cup \dots \cup W_{x_n})$$

Evident că $f(F_1) = V_y$. De unde avem că $\text{Int}(F_1 \cap W_{x_i}) = \emptyset$ pentru fiecare $i \leq n$. Mai mult ca atât $f(F)$ este total densă în Y .

Lema este demonstrată.

Teorema 3.7. [74] Fie G și G_1 n -grupoizi topologici cu diviziuni continui. Fie G spațiu local compact și Lindelöf, G_1 este spațiu Baire și pentru orice $a_1, \dots, a_{i-1}, a_{i+1}, \dots, b \in G_1$ mulțimea soluțiilor $\omega(a_1, \dots, a_{i-1}, x, a_{i+1}, \dots, a_n) = b$ este finită. Atunci orice omomorfism continuu $g : G \rightarrow G_1$ este deschis.

Demonstrație. Considerăm ecuația $\omega(a, \dots, a, c, a, \dots, a) = a$ pe G . Fixăm o vecinătate $U \ni a$. Deoarece G este grupoid topologic, atunci există așa vecinătăți V a punctului a și W a punctului c , astfel încât $\omega(V, \dots, V, W, V, \dots, V) \subset U$. Deoarece G este n -grupoid cu diviziuni continui, pentru orice $x \in V$ și $y \in U$ există un punct $z \in W$ astfel încât $\omega(x, \dots, x, z, x, \dots, x) = y$. Vom arăta că pentru orice vecinătate U a punctului a , există așa vecinătate U' a punctului $g(a)$ astfel încât $g(U) \supset U'$. Translațiile de tipul $L_a : G \rightarrow G$, unde $L_a(x) = ax$ sunt aplicații deschise. Familia de submulțimi $\{L_{a_n}(V) : a \in G\}$ formează o acoperire deschisă a mulțimii G . Deoarece G este spațiu Lindelöf, putem găsi o acoperire numărabilă $\{L_{a_n}(V) : n \in N\}$. Notăm $F = \bar{V}$. Familia de submulțimi $\{F'_1, F'_2, \dots\}$ unde $F'_i = g(L_{a_i}(F))$ este o acoperire numărabilă închisă a mulțimii G'_1 . Din Lema 3.6, avem

că $H = \text{Int}(g(F_{i_0})) \neq \emptyset$ pentru oarecare $i_0 \leq n$. Din Teorema 3.5 urmează că $g(U)$ este mulțime deschisă.

Deci, omomorfismul $g : G \rightarrow G_1$ este deschis.

Teorema este demonstrată.

3.2. Produs direct de grupoizi cu unități multiple

În paragraful curent vom examina tipul unităților multiple din produsul grupoizilor Q_1 cu n unități multiple și Q_2 cu t unități multiple.

Inițial vom reaminti definiția produsului direct dintre un număr finit de grupoizi.

Definiția 3.8. *Produsul direct $Q_1 \times Q_2 \times \dots \times Q_n$ al grupoizilor Q_1, Q_2, \dots, Q_n în raport cu operațiile $\circ_1, \circ_2, \dots, \circ_n$, reprezintă mulțimea ordonată din n -elemente (q_1, q_2, \dots, q_n) unde $q_i \in Q_i$, împreună cu operația definită astfel:*

$$(q_1, q_2, \dots, q_n) \star (h_1, h_2, \dots, h_n) = (q_1 \circ_1 h_1, q_2 \circ_2 h_2, \dots, q_n \circ_n h_n).$$

Vom nota cel mai mic multiplu comun dintre a și b astfel: $c(a, b)$.

Teorema 3.9. [64] *Fie (Q_1, \cdot) un grupoid cu (n, m) -unitate și (Q_2, \circ) un grupoid cu (k, l) -unitate. Atunci produsul direct $G = Q_1 \times Q_2$ este un grupoid cu $(c(n, k), c(m, l))$ -unitate. Mai mult ca atât:*

1. dacă (Q_1, \cdot) și (Q_2, \circ) sunt grupoizi mediali, atunci G este de asemenea medial;
2. dacă (Q_1, \cdot) și (Q_2, \circ) sunt grupoizi paramediali, atunci G este de asemenea paramedial;
3. dacă (Q_1, \cdot) și (Q_2, \circ) sunt grupoizi bicomutativi, atunci G este de asemenea bicomutativ.

Demonstrație. Fie elementul e_1 (n, m) -unitate pentru grupoidul (Q_1, \cdot) și elementul e_2 este (k, l) -unitate pentru grupoidul (Q_2, \circ) . În acest caz au loc următoarele relații în (Q_1, \cdot) :

1. $e_1 \cdot e_1 = e_1$;
2. $n(e_1, x) = x$ în raport cu operația (\cdot) ;
3. $(x, e_1)m = x$.

În mod similar în grupoidul (Q_2, \circ) au loc relațiile respective:

1. $e_2 \circ e_2 = e_2$;
2. $k(e_2, x) = x$ în raport cu operația (\circ) ;
3. $(x, e_2)l = x$.

Vom demonstra că (e_1, e_2) este $(c(n, k), c(m, l))$ -unitate pentru grupoidul $G = Q_1 \times Q_2$. Într-adevăr,

$$1.(e_1, e_2)(e_1, e_2) = (e_1 \cdot e_1, e_2 \circ e_2) = (e_1, e_2)\text{-este unitate};$$

$$\begin{aligned} 2. [(x, y), (e_1, e_2)]c(n, k) &= [(x \cdot e_1, y \circ e_2)(e_1, e_2)](c(n, k) - 1) = \\ &= [((x, e_1) \cdot e_1, (y, e_2) \circ e_2)(e_1, e_2)](c(n, k) - 2) = \dots = \\ &= [((x, e_1) \cdot (c(n, k) - 1), (y, e_2) \circ (c(n, k) - 1))](e_1, e_2) = \\ &= [(x, e_1) \cdot c(n, k), (y, e_2) \circ c(n, k)] = (x, y); \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 3.c(m, l)[(e_1, e_2), (x, y)] &= (c(m, l) - 1)[(e_1, e_2)(e_1 \cdot x, e_2 \circ y)] = \\ &= (c(m, l) - 2)[(e_1, e_2)(e \cdot (e_1, x), e_2 \circ (e_2, y))] = \dots = \\ &= (e_1, e_2)[((c(m, l) - 1) \cdot (e_1, x)), (c(m, l) - 1) \circ (e_2, y)] = \\ &= [(c(m, l) \cdot (e_1, x)), (c(m, l) \circ (e_2, y))] = (x, y). \end{aligned}$$

În așa mod am demonstrat că (e_1, e_2) este $(c(n, k), c(m, l))$ -unitate în grupoidul $G = Q_1 \times Q_2$.

Demonstrația afirmațiilor 1-3 din Teorema 3.9 se bazează pe bine cunoscuta Teoremă Birkhoff [173].

Teorema este demonstrată.

Corolarul 3.10. [64] *Dacă (Q_1, \cdot) și (Q_2, \circ) sunt grupoizi cu $(1, m)$ -unitate și respectiv $(n, 1)$ -unitate, atunci produsul direct $G = Q_1 \times Q_2$ este grupoid cu (n, m) -unitate.*

Demonstrație. Demonstrația corolarului dat rezultă din Teorema 3.9.

Avem că pentru grupoidul (Q_1, \cdot) elementul e_1 este $(1, m)$ -unitate și respectiv elementul e_2 este $(n, 1)$ -unitate pentru grupoidul (Q_2, \circ) . Vom utiliza relațiile din Teorema 3.9. Atunci pentru grupoidul produs $G = Q_1 \times Q_2$ au loc relațiile:

$$1.(e_1, e_2) * (e_1, e_2) = (e_1 \cdot e_1, e_2 \circ e_2) = (e_1, e_2)\text{-este unitate};$$

$$\begin{aligned} 2. ((x, y), (e_1, e_2))m &= ((x \cdot e_1, y \circ e_2) * (e_1, e_2))(m - 1) = \\ &= (((x \cdot e_1) \cdot e_1, (y \circ e_2)) * (e_1, e_2))(m - 2) = \dots = ((x, e_1)(m - 1), (y \circ e_2)) * (e_1, e_2) = \\ &= ((x, e_1)m, (y \circ e_2)) = ((x, e_1)m, y) = (x, y); \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 3.n((e_1, e_2), (x, y)) &= (n - 1)((e_1, e_2) * (e_1 \cdot x, e_2 \circ y)) = \\ &= (n - 2)((e_1, e_2) * ((e_1 \cdot x), e_2 \circ (e_2 \circ y))) = \dots = (e_1, e_2) * ((e_1 \cdot x), (n - 1)(e_2, y)) = \\ &= ((e_1 \cdot x), n(e_2, y)) = (x, y). \end{aligned}$$

În așa mod am demonstrat că (e_1, e_2) este (n, m) -unitate în grupoidul $G = Q_1 \times Q_2$.

Corolarul este demonstrat.

Exemplul 3.11. Fie $Q_1 = \{1, 2, 3\}$. Definim operația binară $\{\cdot\}$ astfel:

Tabelul 3.1. Exemplu de quasigrup unde 1 este (2,1)-unitate

\cdot	1	2	3
1	1	3	2
2	2	1	3
3	3	2	1

Atunci (Q_1, \cdot) este quasigrup și 1 este (2,1)-unitate.

Fie $Q_2 = \{1, 2, 3, 4\}$. Definim operația binară $\{\circ\}$ astfel:

Tabelul 3.2. Exemplu de quasigrup unde 1 este (3,3)-unitate

\circ	1	2	3	4
1	1	3	4	2
2	3	1	2	4
3	4	2	1	3
4	2	4	3	1

Atunci (Q_2, \circ) este quasigrup și 1 este (3,3)-unitate. Vom examina produsul direct al quasigrupurilor Q_1 și Q_2 , notat astfel $G = Q_1 \times Q_2$.

Tabelul 3.3. Exemplu de quasigrup unde 1 este (6, 3)-unitate

(*)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	1	3	4	2	9	11	12	10	5	7	8	6
2	3	1	2	4	11	9	10	12	7	5	6	8
3	4	2	1	3	12	10	9	11	8	6	5	7
4	2	4	3	1	10	12	11	9	6	8	7	5
5	5	7	8	6	1	3	4	2	9	11	12	10
6	7	5	6	8	3	1	2	4	11	9	10	12
7	8	6	5	7	4	2	1	3	12	10	9	11
8	6	8	7	5	2	4	3	1	10	12	11	9
9	9	11	12	10	5	7	8	6	1	3	4	2
10	11	9	10	12	7	5	6	8	3	1	2	4
11	12	10	9	11	8	6	5	7	4	2	1	3
12	10	12	11	9	6	8	7	5	2	4	3	1

În acest caz $G = Q_1 \times Q_2$ este quasigrup și 1 este (6, 3)-unitate. Menționăm că quasigrupul produs G conține două subquasigrupuri și anume: $G_1 = \{1, 5, 9\}$ și $G_2 = \{1, 2, 3, 4\}$.

Teorema 3.12. [64] Fie (Q_1, \cdot) grupoid cu n unități multiple $(k_1, l_1), (k_2, l_2), \dots, (k_n, l_n)$ și (Q_2, \circ) grupoid cu t unități multiple $(m_1, r_1), (m_2, r_2), \dots, (m_t, r_t)$. Atunci produsul direct al acestor doi grupoizi este: $G = Q_1 \times Q_2$ cu $n \times t$ unități multiple de tipul:

1. tip de unități	2. tip de unități	...	n . tip de unități
1. $(c(k_1, m_1), c(l_1, r_1))$	1. $(c(k_2, m_1), c(l_2, r_1))$...	1. $(c(k_n, m_1), c(l_n, r_1))$
2. $(c(k_1, m_2), c(l_1, r_2))$	2. $(c(k_2, m_2), c(l_2, r_2))$...	2. $(c(k_n, m_2), c(l_n, r_2))$
.....
$t. (c(k_1, m_t), c(l_1, r_t))$	$t. (c(k_2, m_t), c(l_2, r_t))$...	$t. (c(k_n, m_t), c(l_n, r_t))$

Demonstrație. Fie grupoidul (Q_1, \cdot) cu n unități multiple $(k_1, l_1), (k_2, l_2), \dots, (k_n, l_n)$ și grupoidul (Q_2, \circ) cu t unități multiple $(m_1, r_1), (m_2, r_2), \dots, (m_t, r_t)$. Vom examina (k_1, l_1) -unitatea din (Q_1, \cdot) cu toate unitățile multiple din (Q_2, \circ) . Conform Teoremei 3.9 obținem primul tip de unități:

$$1. (c(k_1, m_1), c(l_1, r_1)) \quad 2. (c(k_1, m_2), c(l_1, r_2)) \quad \dots \quad t. (c(k_1, m_t), c(l_1, r_t)).$$

Conform Teoremei 3.9 pentru unitate (k_2, l_2) din (Q_1, \cdot) și toate unitățile multiple din (Q_2, \circ) și obținem al doilea tip de unități:

$$1.(c(k_2, m_1), c(l_2, r_1)) \quad 2.(c(k_2, m_2), c(l_2, r_2)) \quad \dots \quad t.(c(k_2, m_t), c(l_2, r_t)).$$

Continuînd acest proces examinăm, în final, unitatea (k_n, l_n) din (Q_1, \cdot) cu toate unitățile multiple din (Q_2, \circ) și obținem al n -lea tip de unități:

$$1.(c(k_n, m_1), c(l_n, r_1)) \quad 2.(c(k_n, m_2), c(l_n, r_2)) \quad \dots \quad t.(c(k_n, m_t), c(l_n, r_t)).$$

Astfel am obținut că în quasigrupul produsul $G = Q_1 \times Q_2$ există $n * t$ unități multiple.

Teorema este demonstrată.

Exemplul 3.13. Fie $Q = \{1, 2, 3, 4\}$. Definim operația binară $\{\cdot\}$ astfel.

Tabelul 3.4. Exemplu de quasigrup cu 3 unități multiple: 1 este (2,3)-unitate, 3 este (3,2)-unitate și 4 este (3,3)-unitate

\cdot	1	2	3	4
1	1	2	4	3
2	3	4	2	1
3	4	1	3	2
4	2	3	1	4

Obținem quasigrupul (Q_1, \cdot) cu 3 unități multiple: 1 este (2,3)-unitate, 3 este (3,2)-unitate și 4 este (3,3)-unitate.

Fie $Q = \{1, 2, 3, 4\}$. Definim operația binară $\{\circ\}$ astfel:

Tabelul 3.5. Exemplu de quasigrup cu 2 unități multiple: 1 este (2,2)-unitate și 3 este (3,2)-unitate

\circ	1	2	3	4
1	1	2	4	3
2	3	1	2	4
3	2	4	3	1
4	4	3	1	2

Obținem quasigrupul (Q_2, \circ) cu 2 unități multiple: 1 este (2,2)-unitate și 3 este (3,2)-unitate.

Produsul direct al quasigrupurilor Q_1 și Q_2 este $G = Q_1 \times Q_2$.

Tabelul 3.6. Exemplu de quasigrup cu 6 unități multiple

(*)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	1	2	4	3	5	6	8	7	13	14	16	15	9	10	12	11
2	3	1	2	4	7	5	6	8	15	16	14	16	11	9	10	12
3	2	4	3	1	6	8	7	5	14	16	15	13	10	12	11	9
4	4	3	1	2	8	7	5	6	16	15	13	14	12	11	9	10
5	9	10	12	11	13	14	16	15	5	6	8	7	1	2	4	3
6	11	9	10	12	15	13	14	16	7	5	6	8	3	1	2	4
7	10	12	11	9	14	16	15	13	6	8	7	5	2	4	3	1
8	12	11	9	10	16	15	13	14	8	7	5	6	4	3	1	2
9	13	14	16	15	1	2	4	3	9	10	12	11	5	6	8	7
10	15	13	14	16	3	1	2	4	11	9	10	12	7	5	6	8
11	14	16	15	13	2	4	3	1	10	12	11	9	6	8	7	5
12	16	15	13	14	4	3	1	2	12	11	9	10	8	7	5	6
13	5	6	8	7	9	10	12	11	1	2	4	3	13	14	16	15
14	7	5	6	8	11	9	10	12	3	1	2	4	15	13	14	16
15	6	8	7	5	10	12	11	9	2	4	3	1	14	16	15	13
16	8	7	5	6	12	11	9	10	4	3	1	2	16	15	13	14

În acest caz G este quasigrup cu 6 unități multiple: 1 este (2,6)-unitate, 3 este (6,6)-unitate, 9 este (6,2)-unitate, 11 este (3,2)-unitate, 13 este (6,6)-unitate și 15 este (3,6)-unitate. Quasigrupul G conține 4 subquasigrupuri $G_1 = \{1, 2, 3, 4\}$, $G_2 = \{9, 10, 11, 12\}$, $G_3 = \{13, 14, 15, 16\}$ și $G_4 = \{1, 5, 9, 13\}$.

3.3. Metode de construcție a quasigrupurilor paramediale și nemediale

În acest paragraf vom determina în ce condiții pe mulțimea $G \times G$ poate fi definită o operație binară, astfel încât noua structura este quasigrup neasociativ, paramedial și nemedial, (subpunctul 1 din Problema 9).

Vom examina produse directe speciale prin intermediul cărora putem obține exemple de quasigrupuri: paramediale și nemediale, mediale și neparamediale.

Teorema 3.14. [81] Fie $(G, +)$ grup comutativ. Mulțimea $G \times G$ cu operația

$$(x_1, y_1) \circ (x_2, y_2) = (x_2 + y_2 - x_1, x_1 + y_1 - y_2)$$

este quasigrup neasociativ, paramedial și nemedial.

Demonstrație. Vom demonstra că $(G \times G, \circ)$ este:

1. Quasigrup;
2. Quasigrup neasociativ;
3. Quasigrup paramedial;
4. Quasigrup nemedial.

1. Pentru a demonstra că grupoidul $(G \times G, \circ)$ este quasigrup, este necesar să arătăm că ecuațiile $ax = b$ și $ya = b$ au soluții unice în grupoidul dat.

Fie ecuația $ya = b$. Fie $y = (y_1, y_2)$, $a = (a_1, a_2)$ și $b = (b_1, b_2)$. Deoarece $ya = b$ putem scrie

$$(y_1, y_2) \circ (a_1, a_1) = (b_1, b_2). \quad (3.1)$$

Conform condiției Teoremei 3.14 avem că

$$(y_1, y_2) \circ (a_1, a_1) = (a_1 + a_2 - y_1, y_1 + y_2 - a_2). \quad (3.2)$$

Din (3.1) și (3.2) obținem că

$$a_1 + a_2 - y_1 = b_1 \quad (3.3)$$

și

$$y_1 + y_2 - a_2 = b_2. \quad (3.4)$$

Din (3.3) avem că

$$y_1 = a_1 + a_2 - b_1. \quad (3.5)$$

Substituim în (3.4) expresia obținută pentru y_1 și obținem

$$y_2 = b_1 + b_2 - a_1. \quad (3.6)$$

Deci, $y_1 = a_1 + a_2 - b_1$ și $y_2 = b_1 - a_1 + b_2$.

Vom arăta că orice altă soluție coincide cu y_1 și y_2 . Presupunem că y'_1 și y'_2 este o altă soluție a ecuației $ya = b$. Atunci

$$(y'_1, y'_2) \circ (a_1, a_1) = (b_1, b_2). \quad (3.7)$$

Conform condiției Teoremei 3.14 avem că

$$(y'_1, y'_2) \circ (a_1, a_2) = (a_1 + a_2 - y'_1, y'_1 + y'_2 - a_2). \quad (3.8)$$

Din (3.7) și (3.8) obținem că

$$a_1 + a_2 - y'_1 = b_1 \quad (3.9)$$

și

$$y'_1 + y'_2 - a_2 = b_2. \quad (3.10)$$

Din (3.9) avem că

$$y'_1 = a_1 + a_2 - b_1. \quad (3.11)$$

Substituim în (3.10) expresia obținută pentru y'_1 și obținem

$$y'_2 = b_1 - a_1 - b_2. \quad (3.12)$$

Deci, $y'_1 = a_1 + a_2 - b_1$ și $y'_2 = b_1 - a_1 - b_2$.

Din (3.5) și (3.11) am obținut că $y_1 = y'_1$. Din (3.6) și (3.12) avem că $y_2 = y'_2$.

Din cele de mai sus am obținut că ecuația $ya = b$ are o singură soluție.

În mod analog procedăm cu ecuația $ax = b$. Fie $x = (x_1, x_2)$, $a = (a_1, a_2)$ și $b = (b_1, b_2)$.

Deoarece $ax = b$ putem scrie

$$(a_1, a_2) \circ (x_1, x_2) = (b_1, b_2). \quad (3.13)$$

Conform condiției Teoremei 3.14 avem că

$$(a_1, a_2) \circ (x_1, x_2) = (x_1 + x_2 - a_1, a_1 + a_2 - x_2). \quad (3.14)$$

Din (3.13) și (3.14) obținem că

$$x_1 + x_2 - a_1 = b_1 \quad (3.15)$$

și

$$a_1 + a_2 - x_2 = b_2. \quad (3.16)$$

Din (3.16) avem că

$$x_2 = a_1 + a_2 - b_2. \quad (3.17)$$

Substituim în (3.15) expresia obținută pentru x_2 și obținem

$$x_1 = -a_2 + b_2 + b_1. \quad (3.18)$$

Deci, $x_1 = -a_2 + b_2 + b_1$ și $x_2 = a_1 + a_2 - b_1$.

Vom arăta că orice altă soluție coincide cu x_1 și x_2 . Presupunem că x'_1 și x'_2 este o altă soluție a ecuației $ax = b$. Așa deci,

$$(a_1, a_2) \circ (x'_1, x'_2) = (b_1, b_2). \quad (3.19)$$

Conform condiției Teoremei 3.14 avem că

$$(a_1, a_2) \circ (x'_1, x'_2) = (x'_1 + x'_2 - a_1, a_1 + a_2 - x'_2). \quad (3.20)$$

Din (3.19) și (3.20) obținem că

$$x'_1 + x'_2 - a_1 = b_1 \quad (3.21)$$

și

$$a_1 + a_2 - x'_2 = b_2. \quad (3.22)$$

Din (3.22) avem că

$$x'_2 = a_1 + a_2 - b_2. \quad (3.23)$$

Substituim în (3.21) expresia obținută pentru x'_2 și obținem

$$x'_1 = -a_2 + b_2 + b_1. \quad (3.24)$$

Deci, $x'_1 = -a_2 + b_2 + b_1$ și $x'_2 = a_1 + a_2 - b_1$.

Din (3.18) și (3.24) avem că $x_2 = x'_2$. Din (3.17) și (3.23) avem că $x_1 = x'_1$.

Din cele de mai sus am obținut că ecuația $ax = b$ are o singură soluție.

Deci, grupoidul $(G \times G, \circ)$ este quasigrup.

2. Vom arăta că în $(G \times G, \circ)$ nu se îndeplinește legea asociativă, adică nu are loc relația $(ab)c = a(bc)$. Notăm $a = (x_1, y_1)$, $b = (x_2, y_2)$, $c = (x_3, y_3)$. Deci, $((x_1, y_1) \circ (x_2, y_2)) \circ (x_3, y_3) = (x_1, y_1) \circ ((x_2, y_2) \circ (x_3, y_3))$. Aplicând legea din Teorema 3.14 pentru $((x_1, y_1) \circ (x_2, y_2)) \circ (x_3, y_3)$ avem:

$$\begin{aligned} ((x_1, y_1) \circ (x_2, y_2)) \circ (x_3, y_3) &= (x_2 + y_2 - x_1, x_1 + y_1 - y_2) \circ (x_3, y_3) = \\ &= (x_3 + y_3 - x_2 - y_2 + x_1, x_2 + y_2 - x_1 + x_1 + y_1 - y_2 - y_3) = \\ &= (x_3 + y_3 - x_2 - y_2 + x_1, x_2 + y_1 - y_3). \end{aligned} \quad (3.25)$$

În mod analog procedăm cu $(x_1, y_1) \circ ((x_2, y_2) \circ (x_3, y_3))$ și obținem

$$\begin{aligned}
(x_1, y_1) \circ ((x_2, y_2) \circ (x_3, y_3)) &= (x_1, y_1) \circ (x_3 + y_3 - x_2, x_2 + y_2 - y_3) = \\
&= (x_3 + y_3 - x_2 + x_2 + y_2 - y_3 - x_1, x_1 + y_1 - x_2 - y_2 + y_3) = \\
&= (x_3 + y_2 - x_1, x_1 + y_1 - x_2 - y_2 + y_3).
\end{aligned} \tag{3.26}$$

Din (3.25) și (3.26) observăm că nu se îndeplinește legea asociativă.

3. Demonstrăm că $(G \times G, \circ)$ este paramedial, adică are loc legea $xy \cdot zt = ty \cdot zx$. Notăm $x = (x_1, y_1), y = (x_2, y_2), z = (x_3, y_3), t = (x_4, y_4)$, atunci $((x_1, y_1) \cdot (x_2, y_2)) \cdot ((x_3, y_3) \cdot (x_4, y_4)) = ((x_4, y_4) \cdot (x_2, y_2)) \cdot ((x_3, y_3) \cdot (x_1, y_1))$. Aplicăm legea din Teorema 3.14 pentru $((x_1, y_1) \cdot (x_2, y_2)) \cdot ((x_3, y_3) \cdot (x_4, y_4))$ și obținem

$$\begin{aligned}
&((x_1, y_1) \circ (x_2, y_2)) \circ ((x_3, y_3) \circ (x_4, y_4)) = \\
&= (x_2 + y_2 - x_1, x_1 + y_1 - y_2) \circ (x_4 + y_4 - x_3, x_3 + y_3 - y_4) = \\
&= (x_4 + y_4 - x_3 + x_3 + y_3 - y_4 - (x_2 + y_2 - x_1), x_2 + y_2 - x_1 + x_1 + y_1 - y_2 - (x_3 + y_3 - y_4)) = \\
&= (x_4 + y_3 - (x_2 + y_2 - x_1), x_2 + y_1 - (x_3 + y_3 - y_4)).
\end{aligned} \tag{3.27}$$

În mod similar procedăm cu $((x_4, y_4) \cdot (x_2, y_2)) \cdot ((x_3, y_3) \cdot (x_1, y_1))$ și avem

$$\begin{aligned}
&((x_4, y_4) \circ (x_2, y_2)) \circ ((x_3, y_3) \circ (x_1, y_1)) = \\
&= (x_2 + y_2 - x_4, x_4 + y_4 - y_2) \circ (x_1 + y_1 - x_3, x_3 + y_3 - y_1) = \\
&= (x_1 + y_1 - x_3 + x_3 + y_3 - y_1 - (x_2 + y_2 - x_4), x_2 + y_2 - x_4 + x_4 + y_4 - y_2 - (x_3 + y_3 - y_1)) = \\
&= (x_1 + y_3 - x_2 - y_2 + x_4, x_2 + y_4 - x_3 - y_3 + y_1) = \\
&= (x_4 + y_3 - (x_2 + y_2 - x_1), x_2 + y_1 - (x_3 + y_3 - y_4)).
\end{aligned} \tag{3.28}$$

Din (3.27) și (3.28) observăm că quasigrupul $(G \times G, \circ)$ este paramedial.

4. Demonstrăm că $(G \times G, \circ)$ nu este medial, adică nu are loc legea $xy \cdot zt = xz \cdot yt$. Notăm $x = (x_1, y_1), y = (x_2, y_2), z = (x_3, y_3), t = (x_4, y_4)$, atunci $((x_1, y_1) \cdot (x_2, y_2)) \cdot ((x_3, y_3) \cdot (x_4, y_4)) = ((x_1, y_1) \cdot (x_3, y_3)) \cdot ((x_2, y_2) \cdot (x_4, y_4))$. Aplicăm legea din Teorema 3.14 pentru $((x_1, y_1) \cdot (x_2, y_2)) \cdot ((x_3, y_3) \cdot (x_4, y_4))$ obținem

$$((x_1, y_1) \circ (x_2, y_2)) \circ ((x_3, y_3) \circ (x_4, y_4)) =$$

$$\begin{aligned}
&= (x_2 + y_2 - x_1, x_1 + y_1 - y_2) \circ (x_4 + y_4 - x_3, x_3 + y_3 - y_4) = \\
&= (x_4 + y_4 - x_3 + x_3 + y_3 - y_4 - (x_2 + y_2 - x_1), x_2 + y_2 - x_1 + x_1 + y_1 - y_2 - (x_3 + y_3 - y_4)) = \\
&= (x_4 + y_3 - (x_2 + y_2 - x_1), x_2 + y_1 - (x_3 + y_3 - y_4)). \tag{3.29}
\end{aligned}$$

În mod similar procedăm cu $((x_1, y_1) \cdot (x_3, y_3)) \cdot ((x_2, y_2) \cdot (x_4, y_4))$ și avem

$$\begin{aligned}
&((x_1, y_1) \circ (x_3, y_3)) \circ ((x_2, y_2) \circ (x_4, y_4)) = \\
&= (x_3 + y_3 - x_1, x_1 + y_1 - y_3) \circ (x_4 + y_4 - x_2, x_2 + y_2 - y_4) = \\
&= (x_4 + y_4 - x_2 + x_2 + y_2 - y_4 - (x_3 + y_3 - x_1), x_3 + y_3 - x_1 + x_1 + y_1 - y_3 - (x_2 + y_2 - y_4)) = \\
&= (x_4 + y_3 - (x_2 + y_2 - x_1), x_2 + y_1 - (x_3 + y_3 - y_4)). \tag{3.30}
\end{aligned}$$

Din (3.29) și (3.30) observăm că nu are loc legea medialității în $(G \times G, \circ)$.

Teorema este demonstrată.

Exemplul 3.15. Fie $G = \{0, 1\}$. Definim operația ”+” în felul următor:

Tabelul 3.7. Exemplu de grup comutativ utilizat la construcția quasigrupului paramedial

(+)	0	1
0	0	1
1	1	0

$(G, +)$ este grup comutativ. Examinăm $(G \times G, \circ)$, unde ” \circ ” este definită astfel:

$$(x_1, y_1) \circ (x_2, y_2) = (x_2 + y_2 - x_1, x_1 + y_1 - y_2)$$

Obținem

Tabelul 3.8. Exemplu de quasigrup paramedial, neasociativ și nemedial

(+)	0	1	2	3
0	0	3	2	1
1	1	2	3	0
2	3	0	1	2
3	2	1	0	3

Astfel $(G \times G, \circ)$ este quasigrup paramedial, neasociativ și nemedial.

Teorema 3.16. [75] Fie $(G, +)$ grup comutativ. Mulțimea $G \times G$ cu operația

$$(x_1, y_1) \circ (x_2, y_2) = (-x_2 - y_2 + x_1, -x_1 - y_1 + y_2)$$

este quasigrup neasociativ, paramedial și nemedial.

Demonstrație. Vom demonstra că $(G \times G, \circ)$ este:

1. Quasigrup;
2. Quasigrup neasociativ;
3. Quasigrup paramedial;
4. Quasigrup nemedial.

1. Pentru a demonstra că grupoidul $(G \times G, \circ)$ este quasigrup, este necesar să arătăm că ecuațiile $ax = b$ și $ya = b$ au soluții unice în grupoidul dat.

Fie ecuația $ya = b$. Fie $y = (y_1, y_2)$, $a = (a_1, a_2)$ și $b = (b_1, b_2)$. Deoarece $ya = b$ putem scrie

$$(y_1, y_2) \circ (a_1, a_1) = (b_1, b_2). \quad (3.31)$$

Conform condiției Teoremei 3.16 avem că

$$(y_1, y_2) \circ (a_1, a_1) = (-a_1 - a_2 + y_1, -y_1 - y_2 + a_2). \quad (3.32)$$

Din (3.31) și (3.32) obținem că

$$-a_1 - a_2 + y_1 = b_1 \quad (3.33)$$

și

$$-y_1 - y_2 + a_2 = b_2. \quad (3.34)$$

Din (3.33) avem că

$$y_1 = a_1 + a_2 + b_1. \quad (3.35)$$

Substituim în (3.34) expresia obținută pentru y_1 și obținem

$$y_2 = -b_1 - a_1 - b_2. \quad (3.36)$$

Deci, $y_1 = a_1 + a_2 + b_1$ și $y_2 = -b_1 - a_1 - b_2$.

Vom arăta că orice altă soluție coincide cu y_1 și y_2 . Presupunem că y'_1 și y'_2 este o altă soluție a ecuației $ya = b$. Atunci

$$(y'_1, y'_2) \circ (a_1, a_1) = (b_1, b_2). \quad (3.37)$$

Conform condiției Teoremei 3.16 avem că

$$(y'_1, y'_2) \circ (a_1, a_2) = (-a_1 - a_2 + y'_1, -y'_1 - y'_2 + a_2). \quad (3.38)$$

Din (3.37) și (3.38) obținem că

$$-a_1 - a_2 + y'_1 = b_1 \quad (3.39)$$

și

$$-y'_1 - y'_2 + a_2 = b_2. \quad (3.40)$$

Din (3.39) avem că

$$y'_1 = a_1 + a_2 + b_1. \quad (3.41)$$

Substituim în (3.40) expresia obținută pentru y'_1 și obținem

$$y'_2 = -b_1 - a_1 - b_2. \quad (3.42)$$

Deci, $y'_1 = a_1 + a_2 + b_1$ și $y'_2 = -b_1 - a_1 - b_2$.

Din (3.35) și (3.41) am obținut că $y_1 = y'_1$. Din (3.36) și (3.42) avem că $y_2 = y'_2$.

Din cele de mai sus am obținut că ecuația $ya = b$ are o singură soluție.

În mod analog procedăm cu ecuația $ax = b$. Fie $x = (x_1, x_2)$, $a = (a_1, a_2)$ și $b = (b_1, b_2)$.

Deoarece $ax = b$ putem scrie

$$(a_1, a_2) \circ (x_1, x_2) = (b_1, b_2). \quad (3.43)$$

Conform condiției Teoremei 3.16 avem că

$$(a_1, a_2) \circ (x_1, x_2) = (-x_1 - x_2 + a_1, -a_1 - a_2 + x_2). \quad (3.44)$$

Din (3.43) și (3.44) obținem că

$$-x_1 - x_2 + a_1 = b_1 \quad (3.45)$$

și

$$-a_1 - a_2 + x_2 = b_2. \quad (3.46)$$

Din (3.46) avem că

$$x_2 = a_1 + a_2 + b_2. \quad (3.47)$$

Substituim în (3.45) expresia obținută pentru x_2 și obținem

$$x_1 = -a_2 - b_2 - b_1. \quad (3.48)$$

Deci, $x_1 = -a_2 - b_2 - b_1$ și $x_2 = a_1 + a_2 + b_2$.

Vom arăta că orice altă soluție coincide cu x_1 și x_2 . Presupunem că x'_1 și x'_2 este o altă soluție a ecuației $ax = b$. Așa deci,

$$(a_1, a_2) \circ (x'_1, x'_2) = (b_1, b_2). \quad (3.49)$$

Conform condiției Teoremei 3.16 avem că

$$(a_1, a_2) \circ (x'_1, x'_2) = (-x'_1 - x'_2 + a_1, -a_1 - a_2 + x'_2). \quad (3.50)$$

Din (3.49) și (3.50) obținem că

$$-x'_1 - x'_2 + a_1 = b_1 \quad (3.51)$$

și

$$-a_1 - a_2 + x'_2 = b_2. \quad (3.52)$$

Din (3.52) avem că

$$x'_2 = a_1 + a_2 + b_2. \quad (3.53)$$

Substituim în (3.51) expresia obținută pentru x'_2 și obținem

$$x'_1 = -a_2 - b_2 - b_1. \quad (3.54)$$

Deci, $x'_1 = -a_2 - b_2 - b_1$ și $x'_2 = a_1 + a_2 + b_2$.

Din (3.47) și (3.53) avem că $x_2 = x'_2$. Din (3.48) și (3.54) avem că $x_1 = x'_1$.

Din cele de mai sus am obținut că ecuația $ax = b$ are o singură soluție.

Deci, grupoidul $(G \times G, \circ)$ este quasigrup.

2. Vom arăta că în $(G \times G, \circ)$ nu se îndeplinește legea asociativă, adică $(ab)c = a(bc)$.

Notăm $a = (x_1, y_1)$, $b = (x_2, y_2)$, $c = (x_3, y_3)$. Deci,

$((x_1, y_1) \circ (x_2, y_2)) \circ (x_3, y_3) = (x_1, y_1) \circ ((x_2, y_2) \circ (x_3, y_3))$. Aplicînd legea din Teorema 3.16 pentru $((x_1, y_1) \circ (x_2, y_2)) \circ (x_3, y_3)$ avem

$$\begin{aligned} ((x_1, y_1) \circ (x_2, y_2)) \circ (x_3, y_3) &= (-x_2 - y_2 + x_1, -x_1 - y_1 + y_2) \circ (x_3, y_3) = \\ &= (-x_3 - y_3 - x_2 - y_2 + x_1, x_2 + y_2 - x_1 + x_1 + y_1 - y_2 + y_3) = \\ &= (-x_3 - y_3 - x_2 - y_2 + x_1, x_2 + y_1 + y_3). \end{aligned} \quad (3.55)$$

În mod analog procedăm cu $(x_1, y_1) \circ ((x_2, y_2) \circ (x_3, y_3))$ și obținem

$$(x_1, y_1) \circ ((x_2, y_2) \circ (x_3, y_3)) = (x_1, y_1) \circ (-x_3 - y_3 + x_2, -x_2 - y_2 + y_3) =$$

$$\begin{aligned}
&= (x_3 + y_3 - x_2 + x_2 + y_3 - y_3 - x_3, -x_1 - y_1 - x_2 - y_2 + y_3) = \\
&= (x_3 + y_3 - x_3, -x_1 - y_1 - x_2 - y_2 + y_3). \tag{3.56}
\end{aligned}$$

Din (3.55) și (3.56) observăm că nu se îndeplinește legea asociativă.

3. Demonstrăm că $(G \times G, \circ)$ este paramedial, adică are loc legea $xy \cdot zt = ty \cdot zx$. Notăm $x = (x_1, y_1), y = (x_2, y_2), z = (x_3, y_3), t = (x_4, y_4)$, atunci $((x_1, y_1) \cdot (x_2, y_2)) \cdot ((x_3, y_3) \cdot (x_4, y_4)) = ((x_4, y_4) \cdot (x_2, y_2)) \cdot ((x_3, y_3) \cdot (x_1, y_1))$. Aplicăm legea din Teorema 3.16 pentru $((x_1, y_1) \cdot (x_2, y_2)) \cdot ((x_3, y_3) \cdot (x_4, y_4))$ și obținem

$$\begin{aligned}
&((x_1, y_1) \circ (x_2, y_2)) \circ ((x_3, y_3) \circ (x_4, y_4)) = \\
&= ((-x_2 - y_2 + x_1, -x_1 - y_1 + y_2)) \circ ((-x_4 - y_4 + x_3, -x_3 - y_3 + y_4)) = \\
&= (x_4 + y_4 - x_3 + x_3 + y_3 - y_4 - (x_2 + y_2 - x_1), x_2 + y_2 - x_1 + x_1 + y_1 - y_2 - (x_3 + y_3 - y_4)) = \\
&= (x_4 + y_3 - (x_2 + y_2 - x_1), x_2 + y_1 - (x_3 + y_3 - y_4)). \tag{3.57}
\end{aligned}$$

În mod similar procedăm cu $((x_4, y_4) \cdot (x_2, y_2)) \cdot ((x_3, y_3) \cdot (x_1, y_1))$ și avem

$$\begin{aligned}
&((x_4, y_4) \circ (x_2, y_2)) \circ ((x_3, y_3) \circ (x_1, y_1)) = \\
&= ((-x_2 - y_2 + x_4, -x_4 - y_4 + y_2)) \circ ((-x_1 - y_1 + x_3, -x_3 - y_3 + y_1)) = \\
&= (x_1 + y_1 - x_3 + x_3 + y_3 - y_1 - (x_2 + y_2 - x_4), x_2 + y_2 - x_4 + x_4 + y_4 - y_2 - (x_3 + y_3 - y_1)) = \\
&= (x_4 + y_3 - (x_2 + y_2 - x_1), x_2 + y_1 - (x_3 + y_3 - y_4)). \tag{3.58}
\end{aligned}$$

Din (3.57) și (3.58) observăm că quasigrupul $(G \times G, \circ)$ este paramedial.

4. Demonstrăm că $(G \times G, \circ)$ nu este medial, adică nu are loc legea $xy \cdot zt = xz \cdot yt$. Notăm $x = (x_1, y_1), y = (x_2, y_2), z = (x_3, y_3), t = (x_4, y_4)$, atunci $((x_1, y_1) \cdot (x_2, y_2)) \cdot ((x_3, y_3) \cdot (x_4, y_4)) = ((x_1, y_1) \cdot (x_3, y_3)) \cdot ((x_2, y_2) \cdot (x_4, y_4))$. Aplicăm legea din Teorema 3.16 pentru $((x_1, y_1) \cdot (x_2, y_2)) \cdot ((x_3, y_3) \cdot (x_4, y_4))$ și obținem

$$\begin{aligned}
&((x_1, y_1) \circ (x_2, y_2)) \circ ((x_3, y_3) \circ (x_4, y_4)) = \\
&= ((-x_2 - y_2 + x_1, -x_1 - y_1 + y_2)) \circ ((-x_4 - y_4 + x_3, -x_3 - y_3 + y_4)) = \\
&= (x_4 + y_4 - x_3 + x_3 + y_3 - y_4 - (x_2 + y_2 - x_1), x_2 + y_2 - x_1 + x_1 + y_1 - y_2 - (x_3 + y_3 - y_4)) = \\
&= (x_4 + y_3 - (x_2 + y_2 - x_1), x_2 + y_1 - (x_3 + y_3 - y_4)). \tag{3.59}
\end{aligned}$$

În mod similar procedăm cu $((x_1, y_1) \cdot (x_3, y_3)) \cdot ((x_2, y_2) \cdot (x_4, y_4))$ și avem

$$\begin{aligned}
 & ((x_1, y_1) \circ (x_3, y_3)) \circ ((x_2, y_2) \circ (x_4, y_4)) = \\
 & = ((-x_3 - y_3 + x_1, -x_1 - y_1 + y_3)) \circ ((-x_4 - y_4 + x_2, -x_2 - y_2 + y_4)) = \\
 & = (x_4 + y_4 - x_2 + x_2 + y_2 - y_4 - (x_3 + y_3 - x_1), x_3 + y_3 - x_1 + x_1 + y_1 - y_3 - (x_2 + y_2 - y_4)) = \\
 & = (x_4 + y_2 - (x_3 + y_3 - x_1), x_3 + y_1 - (x_2 + y_2 - y_4)). \tag{3.60}
 \end{aligned}$$

Din (3.59) și (3.60) observăm că nu are loc legea medialității în $(G \times G, \circ)$.

Teorema este demonstrată.

Exemplul 3.17. Fie $(G, +)$ grup abelian de ordinul 3.

Tabelul 3.9. Exemplu de grup abelian de ordinul 3 utilizat la construcția quasigrupului paramedial

(+)	0	1	2
0	0	1	2
1	1	2	0
2	2	0	1

Examinăm $(G \times G, \circ)$, unde " \circ " este definită astfel:

$$(x_1, y_1) \circ (x_2, y_2) = (-x_2 - y_2 + x_1, -x_1 - y_1 + y_2)$$

Obținem

Tabelul 3.10. Exemplu de quasigrup paramedial, neasociativ și nemedial

(+)	0	1	2	3	4	5	6	7	8
0	0	7	5	6	4	2	3	1	8
1	2	6	4	8	3	1	5	0	7
2	1	8	3	7	5	0	4	2	6
3	5	0	7	2	6	4	8	3	1
4	4	2	6	1	8	3	7	5	0
5	3	1	8	0	7	5	6	4	2
6	7	5	0	4	2	6	1	8	3
7	6	4	2	3	1	8	0	7	5
8	8	3	1	5	0	7	2	6	4

Deci, $(G \times G, \circ)$ este quasigrup paramedial, neasociativ și nemedial.

3.4. Metode de construcție a quasigrupurilor mediale și neparamediale

În acest paragraf vom determina în ce condiții pe mulțimea $G \times G$ poate fi definită operația binară, astfel încât noua structură este quasigrup neasociativ, medial și neparamedial, (subpunctul 2 din Problema 9).

Teorema 3.18. [75] Fie $(G, +)$ grup comutativ. Mulțimea $G \times G$ cu operația

$$(x_1, y_1) \circ (x_2, y_2) = (-x_1 - y_1 + y_2, -x_2 - y_2 + x_1)$$

este quasigrup neasociativ, neparamedial, medial, AG -quasigrup, AD -quasigrup.

Demonstrație. Vom demonstra că $(G \times G, \circ)$ este:

1. Quasigrup;
2. Quasigrup neasociativ;
3. Quasigrup medial;
4. AG -quasigrup;
5. AD -quasigrup;
6. Quasigrup neparamedial.

1. Pentru a demonstra că grupoidul $(G \times G, \circ)$ este quasigrup, este necesar să arătăm că ecuațiile $ax = b$ și $ya = b$ au soluții unice în grupoidul dat.

Fie ecuația $ya = b$. Fie $y = (y_1, y_2)$, $a = (a_1, a_2)$ și $b = (b_1, b_2)$. Deoarece $ya = b$ putem scrie

$$(y_1, y_2) \circ (a_1, a_1) = (b_1, b_2). \quad (3.61)$$

Conform condiției Teoremei 3.18 avem că

$$(y_1, y_2) \circ (a_1, a_2) = (-y_1 - y_2 + a_2, -a_1 - a_2 + y_1). \quad (3.62)$$

Din (3.61) și (3.62) obținem că

$$-y_1 - y_2 + a_2 = b_1 \quad (3.63)$$

și

$$-a_1 - a_2 + y_1 = b_2. \quad (3.64)$$

Din (3.64) avem că

$$y_1 = a_1 + a_2 + b_2. \quad (3.65)$$

Substituim în (3.63) expresia obținută pentru y_1 și obținem

$$y_2 = -b_2 - a_1 - b_1. \quad (3.66)$$

Deci, $y_1 = a_1 + a_2 + b_2$ și $y_2 = -b_2 - a_1 - b_1$.

Vom arăta că orice altă soluție coincide cu y_1 și y_2 . Presupunem că y'_1 și y'_2 este o altă soluție a ecuației $ya = b$. Atunci

$$(y'_1, y'_2) \circ (a_1, a_1) = (b_1, b_2). \quad (3.67)$$

Conform condiției Teoremei 3.18 avem că

$$(y'_1, y'_2) \circ (a_1, a_2) = (-y'_1 - y'_2 + a_2, -a_1 - a_2 + y'_1). \quad (3.68)$$

Din (3.67) și (3.68) obținem că

$$-y'_1 - y'_2 + a_2 = b_1 \quad (3.69)$$

și

$$-a_1 - a_2 + y'_1 = b_2. \quad (3.70)$$

Din (3.70) avem că

$$y'_1 = a_1 + a_2 + b_2. \quad (3.71)$$

Substituim în (3.69) expresia obținută pentru y'_1 și obținem

$$y'_2 = -a_1 - b_2 - b_1. \quad (3.72)$$

Deci, $y'_1 = a_1 + a_2 + b_2$ și $y'_2 = -b_1 - b_2 - a_1$.

Din (3.65) și (3.71) am obținut că $y_1 = y'_1$. Din (3.66) și (3.72) avem că $y_2 = y'_2$.

Din cele de mai sus am obținut că ecuația $ya = b$ are o singură soluție.

În mod analog procedăm cu ecuația $ax = b$. Fie $x = (x_1, x_2)$, $a = (a_1, a_2)$ și $b = (b_1, b_2)$.

Deoarece $ax = b$ putem scrie

$$(a_1, a_2) \circ (x_1, x_2) = (b_1, b_2). \quad (3.73)$$

Conform condiției Teoremei 3.18 avem că

$$(a_1, a_2) \circ (x_1, x_2) = (-a_1 - a_2 + x_2, -x_1 - x_2 + a_1). \quad (3.74)$$

Din (3.73) și (3.74) obținem că

$$-a_1 - a_2 + x_2 = b_1 \quad (3.75)$$

și

$$-x_1 - x_2 + a_1 = b_2. \quad (3.76)$$

Din (3.755) avem că

$$x_2 = a_1 + a_2 + b_1. \quad (3.77)$$

Substituim în (3.76) expresia obținută pentru x_2 și obținem

$$x_1 = -a_2 - b_2 - b_1. \quad (3.78)$$

Deci, $x_1 = -a_2 - b_2 - b_1$ și $x_2 = a_1 + a_2 + b_1$.

Vom arăta că orice altă soluție coincide cu x_1 și x_2 . Presupunem că x'_1 și x'_2 este o altă soluție a ecuației $ax = b$. Așa deci,

$$(a_1, a_2) \circ (x'_1, x'_2) = (b_1, b_2). \quad (3.79)$$

Conform condiției Teoremei 3.18 avem că

$$(a_1, a_2) \circ (x'_1, x'_2) = (-a_1 - a_2 + x'_2, -x'_1 - x'_2 + a_1). \quad (3.80)$$

Din (3.79) și (3.80) obținem că

$$-a_1 - a_2 + x'_2 = b_1 \quad (3.81)$$

și

$$-x'_1 - x'_2 + a_1 = b_2. \quad (3.82)$$

Din (3.81) avem că

$$x'_2 = a_1 + a_2 + b_1. \quad (3.83)$$

Substituim în (3.82) expresia obținută pentru x'_2 și obținem

$$x'_1 = -b_2 - b_1 - a_2. \quad (3.84)$$

Deci, $x'_1 = -a_2 - b_2 - b_1$ și $x'_2 = a_1 + a_2 + b_1$.

Din (3.77) și (3.83) avem că $x_2 = x'_2$. Din (3.78) și (3.84) avem că $x_1 = x'_1$. Din cele de mai sus am obținut că ecuația $ax = b$ are o singură soluție.

Deci, grupoidul $(G \times G, \circ)$ este quasigrup.

2. Vom arăta că în $(G \times G, \circ)$ nu se îndeplinește legea asociativă, adică $(ab)c = a(bc)$.

Notăm $a = (x_1, y_1)$, $b = (x_2, y_2)$, $c = (x_3, y_3)$. Deci,

$((x_1, y_1) \circ (x_2, y_2)) \circ (x_3, y_3) = (x_1, y_1) \circ ((x_2, y_2) \circ (x_3, y_3))$. Aplicînd legea din Teorema 3.18 pentru $((x_1, y_1) \circ (x_2, y_2)) \circ (x_3, y_3)$ avem

$$\begin{aligned} ((x_1, y_1) \circ (x_2, y_2)) \circ (x_3, y_3) &= (-x_1 - y_1 + y_2, -x_2 - y_2 + x_1) \circ (x_3, y_3) = \\ &= (x_1 + y_1 - y_2 + x_2 + y_2 - x_1 + y_3, -x_3 - y_3 - x_1 - y_1 + y_2) = \\ &= (y_1 + x_2 + y_3, -x_3 - y_3 - x_1 - y_1 + y_2). \end{aligned} \quad (3.85)$$

În mod analog procedăm cu $(x_1, y_1) \circ ((x_2, y_2) \circ (x_3, y_3))$ și obținem

$$\begin{aligned} (x_1, y_1) \circ ((x_2, y_2) \circ (x_3, y_3)) &= (x_1, y_1) \circ (-x_2 - y_2 + y_3, -x_3 - y_3 + x_2) = \\ &= (-x_1 - y_1 - x_3 - y_3 + x_2, x_2 + y_2 - y_3 - x_3 + y_3 - x_4 + x_1) = \\ &= (-x_1 - y_1 - x_3 - y_3, y_2 + x_3 + x_1). \end{aligned} \quad (3.86)$$

Din (3.85) și (3.86) observăm că nu se îndeplinește legea asociativă.

3. Demonstrăm că $(G \times G, \circ)$ este medial, adică are loc legea $xy \cdot zt = xz \cdot yt$. Notăm $x = (x_1, y_1), y = (x_2, y_2), z = (x_3, y_3), t = (x_4, y_4)$, atunci $((x_1, y_1) \cdot (x_2, y_2)) \cdot ((x_3, y_3) \cdot (x_4, y_4)) = ((x_1, y_1) \cdot (x_3, y_3)) \cdot ((x_2, y_2) \cdot (x_4, y_4))$. Aplicăm legea din Teorema 3.18 pentru $((x_1, y_1) \cdot (x_2, y_2)) \cdot ((x_3, y_3) \cdot (x_4, y_4))$ și obținem

$$\begin{aligned} ((x_1, y_1) \circ (x_2, y_2)) \circ ((x_3, y_3) \circ (x_4, y_4)) &= \\ &= ((-x_1 - y_1 + y_2, -x_2 - y_2 + x_1)) \circ ((-x_3 - y_3 + y_4, -x_4 - y_4 + x_3)) = \\ &= (x_1 + y_1 - y_2 + x_2 + y_2 - x_1 - (x_4 + y_4 - x_3), x_3 + y_3 - y_4 + x_4 + y_4 - x_3 - (x_1 + y_1 - y_2)) = \\ &= (x_3 + y_1 - (x_4 + y_4 - x_2), x_4 + y_4 - (x_1 + y_1 - y_2)). \end{aligned} \quad (3.87)$$

În mod similar procedăm cu $((x_1, y_1) \cdot (x_3, y_3)) \cdot ((x_2, y_2) \cdot (x_4, y_4))$ și avem

$$\begin{aligned} ((x_1, y_1) \circ (x_3, y_3)) \circ ((x_2, y_2) \circ (x_4, y_4)) &= \\ &= ((-x_1 - y_1 + y_3, -x_3 - y_3 + x_1)) \circ ((-x_2 - y_2 + y_4, -x_4 - y_4 + x_2)) = \\ &= (x_1 + y_1 - y_3 + x_3 + y_3 - x_1 - (x_4 + y_4 - x_2), x_2 + y_2 - y_4 + x_4 + y_4 - x_2 - (x_1 + y_1 - y_3)) = \\ &= (x_3 + y_1 - (x_4 + y_4 - x_2), x_4 + y_3 - (x_1 + y_1 - y_2)). \end{aligned} \quad (3.88)$$

Din (3.87) și (3.88) observăm că quasigrupul $(G \times G, \circ)$ este medial.

4. Demonstrăm că $(G \times G, \circ)$ este AG -grupoid, adică are loc legea $(xy)z = (zy)x$. Notăm $x = (x_1, y_1), y = (x_2, y_2), z = (x_3, y_3)$, atunci $((x_1, y_1) \cdot (x_2, y_2)) \cdot (x_3, y_3) = ((x_3, y_3) \cdot (x_2, y_2)) \cdot (x_1, y_1)$. Aplicăm legea din Teorema 3.18 pentru $((x_1, y_1) \cdot (x_2, y_2)) \cdot (x_3, y_3)$ și obținem

$$\begin{aligned} ((x_1, y_1) \cdot (x_2, y_2)) \cdot (x_3, y_3) &= (-x_1 - y_1 + y_2, -x_2 - y_2 + x_1) \circ (x_3, y_3) = \\ &= (x_1 + y_1 - y_2 + x_2 + y_2 - x_1 + y_3, -x_3 - y_3 - x_1 - y_1 + y_2) = \\ &= (y_1 + x_2 + y_3, -x_3 - y_3 - x_1 - y_1 + y_2). \end{aligned} \quad (3.89)$$

În mod similar procedăm cu

$((x_3, y_3) \cdot (x_2, y_2)) \cdot (x_1, y_1)$ și avem

$$\begin{aligned} ((x_3, y_3) \circ (x_2, y_2)) \circ (x_1, y_1) &= (-x_3 - y_3 + y_2, -x_2 - y_2 + x_3) \circ (x_1, y_1) = \\ &= (x_3 + y_3 - y_2 + x_2 + y_2 - x_3 + y_1, -x_1 - y_1 - x_3 - y_3 + y_2) = \\ &= (y_3 + x_2 + y_1, -x_1 - y_1 - x_3 - y_3 + y_2). \end{aligned} \quad (3.90)$$

Din (3.89) și (3.90) observăm că quasigrupul $(G \times G, \circ)$ este AG -grupoid.

5. Demonstrăm că $(G \times G, \circ)$ este AD -grupoid, adică are loc legea $x(yz) = z(yx)$. Notăm $x = (x_1, y_1), y = (x_2, y_2), z = (x_3, y_3)$, atunci $(x_1, y_1) \cdot ((x_2, y_2) \cdot (x_3, y_3)) = (x_3, y_3) \cdot ((x_2, y_2) \cdot (x_1, y_1))$. Aplicăm legea din Teorema 3.18 pentru $(x_1, y_1) \cdot ((x_2, y_2) \cdot (x_3, y_3))$ și obținem

$$\begin{aligned} (x_1, y_1) \circ ((x_2, y_2) \circ (x_3, y_3)) &= (x_1, y_1) \circ (-x_2 - y_2 + y_3, -x_3 - y_3 + x_2) = \\ &= (-x_1 - y_1 - x_3 - y_3 + x_2, y_2 + x_3 + x_1). \end{aligned} \quad (3.91)$$

În mod similar procedăm cu

$(x_3, y_3) \cdot ((x_2, y_2) \cdot (x_1, y_1))$ și avem

$$\begin{aligned} (x_3, y_3) \circ ((x_2, y_2) \circ (x_1, y_1)) &= (x_3, y_3) \circ (-x_2 - y_2 + y_1, -x_1 - y_1 + x_2) = \\ &= (-x_3 - y_3 - x_1 - y_1 + x_2, x_2 + y_2 - y_1 + x_1 + y_1 - x_2 + x_3) = \\ &= (-x_1 - y_1 - x_3 - y_3 + x_2, y_2 + x_1 + x_3). \end{aligned} \quad (3.92)$$

Din (3.91) și (3.92) observăm că quasigrupul $(G \times G, \circ)$ este AD -grupoid.

6. Demonstrăm că $(G \times G, \circ)$ nu este paramedial, adică nu are loc legea $xy \cdot zt = ty \cdot zx$. Notăm $x = (x_1, y_1), y = (x_2, y_2), z = (x_3, y_3), t = (x_4, y_4)$, atunci $((x_1, y_1) \cdot (x_2, y_2)) \cdot ((x_3, y_3) \cdot$

$(x_4, y_4) = ((x_4, y_4) \cdot (x_2, y_2)) \cdot ((x_3, y_3) \cdot (x_1, y_1))$. Aplicăm legea din Teorema 3.18 pentru $((x_1, y_1) \cdot (x_2, y_2)) \cdot ((x_3, y_3) \cdot (x_4, y_4))$ și obținem

$$\begin{aligned}
& ((x_1, y_1) \circ (x_2, y_2)) \circ ((x_3, y_3) \circ (x_4, y_4)) = \\
& = ((-x_2 - y_2 + x_1, -x_1 - y_1 + y_2)) \circ ((-x_4 - y_4 + x_3, -x_3 - y_3 + y_4)) = \\
& = (x_4 + y_4 - x_3 + x_3 + y_3 - y_4 - (x_2 + y_2 - x_1), x_2 + y_2 - x_1 + x_1 + y_1 - y_2 - (x_3 + y_3 - y_4)) = \\
& = (x_4 + y_3 - (x_2 + y_2 - x_1), x_2 + y_1 - (x_3 + y_3 - y_4)). \tag{3.93}
\end{aligned}$$

În mod similar procedăm cu $((x_4, y_4) \cdot (x_2, y_2)) \cdot ((x_3, y_3) \cdot (x_1, y_1))$ și avem

$$\begin{aligned}
& ((x_4, y_4) \circ (x_2, y_2)) \circ ((x_3, y_3) \circ (x_1, y_1)) = \\
& = ((-x_4 - y_4 + y_2, -x_2 - y_2 + x_4)) \circ ((-x_3 - y_3 + y_1, -x_1 - y_1 + x_3)) = \\
& = (x_4 + y_4 - y_2 + x_2 + y_2 - x_4 - (x_1 - y_1 + x_3), x_3 + y_3 - y_1 + x_1 + y_1 - x_3 - (x_4 + y_4 - y_2)) = \\
& = (x_2 + y_4 - (x_1 + y_1 - x_3), x_1 + y_3 - (x_4 + y_4 - y_2)). \tag{3.94}
\end{aligned}$$

Din (3.93) și (3.94) observăm că quasigrupul $(G \times G, \circ)$ nu este paramedial.

Teorema este demonstrată.

Exemplul 3.19. Fie $(G, +)$ grup abelian de ordinul 3.

Tabelul 3.11. Exemplu de grup abelian de ordinul 3 utilizat la construcția quasigrupului medial

(+)	0	1	2
0	0	1	2
1	1	2	0
2	2	0	1

Examinăm $(G \times G, \circ)$, unde " \circ " este definită astfel:

$$(x_1, y_1) \circ (x_2, y_2) = (-x_1 - y_1 + y_2, -x_2 - y_2 + x_1)$$

Obținem

Tabelul 3.12. Exemplu de quasigrup medial, neparamedial, AG-quasigrup și AD-quasigrup

(+)	0	1	2	3	4	5	6	7	8
0	0	5	7	2	4	6	1	3	8
1	6	2	4	8	1	3	7	0	5
2	3	8	1	5	7	0	4	6	2
3	7	0	5	6	2	4	8	1	3
4	4	6	2	3	8	1	5	7	0
5	1	3	8	0	5	7	2	4	6
6	5	7	0	4	6	2	3	8	1
7	2	4	6	1	3	8	0	5	7
8	8	1	3	7	0	5	6	2	4

În așa mod $(G \times G, \circ)$ este quasigrup medial, neparamedial, AG-quasigrup și AD-quasigrup.

Exemplul 3.20. Fie $(G, +)$ grup abelian de ordinul 4.

Tabelul 3.13. Exemplu de grup abelian de ordinul 4 utilizat la construcția quasigrupului medial

(+)	0	1	2	3
0	0	1	2	3
1	1	2	3	0
2	2	3	0	1
3	3	0	1	2

Examinăm $(G \times G, \circ)$, unde " \circ " este definită astfel:

$$(x_1, y_1) \circ (x_2, y_2) = (-x_1 - y_1 + y_2, -x_2 - y_2 + x_1)$$

Obținem:

Tabelul 3.14. Exemplu de quasigrup medial, neparamedial, AG-quasigrup și AD-quasigrup

(+)	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
0	0	7	10	13	3	6	9	12	2	5	8	15	1	4	11	14
1	12	3	6	9	15	2	5	8	14	1	4	11	13	0	7	10
2	8	15	2	5	11	14	1	4	10	13	0	7	9	12	3	6
3	4	11	14	1	7	10	13	0	6	9	12	3	5	8	15	2
4	13	0	7	10	12	3	6	9	15	2	5	8	14	1	4	11
5	9	12	3	6	8	15	2	5	11	14	1	4	10	13	0	7
6	5	8	15	2	4	11	14	1	7	10	13	0	6	9	12	3
7	1	4	11	14	0	7	10	13	3	6	9	12	2	5	8	16
8	10	13	0	7	9	12	3	6	8	15	2	5	11	14	1	4
9	6	9	12	3	5	8	15	2	4	11	14	1	7	10	13	0
10	2	5	8	15	1	4	11	14	0	7	10	13	3	6	9	12
11	14	1	4	11	13	0	7	10	12	3	6	9	15	2	5	8
12	7	10	13	0	6	9	12	3	5	8	15	2	4	11	14	2
13	3	6	9	12	3	5	8	15	1	4	11	14	0	7	10	13
14	15	2	5	8	14	1	4	11	13	0	7	10	12	3	6	9
15	11	14	1	4	10	13	0	7	9	12	3	6	8	15	2	5

În așa mod $(G \times G, \circ)$ este quasigrup medial, neparamedial, AG-quasigrup și AD-quasigrup.

Teorema 3.21. Fie $(G, +)$ grup comutativ. Mulțimea $G \times G$ cu operația

$$(x_1, y_1) \circ (x_2, y_2) = (x_1 + y_1 + x_2 + y_1, y_1 + y_2)$$

este buclă medială de stânga.

Demonstrație. Vom demonstra că $(G \times G, \circ)$ este:

1. Quasigrup;
2. Quasigrup neasociativ;
3. Quasigrup medial;
4. Quasigrup cu unitate de stânga.

Fie ecuația $ya = b$. Fie $y = (y_1, y_2)$, $a = (a_1, a_2)$ și $b = (b_1, b_2)$. Deoarece $ya = b$ putem scrie

$$(y_1, y_2) \circ (a_1, a_1) = (b_1, b_2). \quad (3.95)$$

Conform condiției Teoremei 3.21 avem că

$$(y_1, y_2) \circ (a_1, a_2) = (y_1 + y_2 + a_1 + y_2, a_2 + y_2). \quad (3.96)$$

Din (3.95) și (3.96) obținem că

$$y_1 + y_2 + a_1 + y_2 = b_1 \quad (3.97)$$

și

$$a_2 + y_2 = b_2. \quad (3.98)$$

Din (3.98) avem că

$$y_2 = b_2 - a_2. \quad (3.99)$$

Substituim în (3.97) expresia obținută pentru y_2 și obținem

$$y_1 = b_1 - a_1 - 2(b_2 - a_2). \quad (3.100)$$

Deci, $y_1 = b_1 - a_1 - 2(b_2 - a_2)$ și $y_2 = b_2 - a_2$.

Vom arăta că orice altă soluție coincide cu y_1 și y_2 . Presupunem că y'_1 și y'_2 este o altă soluție a ecuației $ya = b$. Atunci

$$(y'_1, y'_2) \circ (a_1, a_1) = (b_1, b_2). \quad (3.101)$$

Conform condiției Teoremei 3.21 avem că

$$(y'_1, y'_2) \circ (a_1, a_2) = (y'_1 + y'_2 + a_1 + y'_2, a_2 + y'_2). \quad (3.102)$$

Din (3.101) și (3.102) obținem că

$$y'_1 + y'_2 + a_1 + y'_2 = b_1 \quad (3.103)$$

și

$$a_2 + y'_2 = b_2. \quad (3.104)$$

Din (3.104) avem că

$$y'_2 = b_2 - a_2. \quad (3.105)$$

Substituim în (3.103) expresia obținută pentru y'_2 și obținem

$$y'_1 = b_1 - a_1 - 2(b_2 - a_2). \quad (3.106)$$

Deci $y'_1 = b_1 - a_1 - 2(b_2 - a_2)$ și $y'_2 = b_2 - a_2$.

Din (3.99) și (3.105) am obținut că $y_2 = y'_2$. Din (3.100) și (3.106) avem că $y_1 = y'_1$.

Din cele de mai sus am obținut că ecuația $ya = b$ are o singură soluție.

În mod analog procedăm cu ecuația $ax = b$. Fie $x = (x_1, x_2)$, $a = (a_1, a_2)$ și $b = (b_1, b_2)$.

Deoarece $ax = b$ putem scrie

$$(a_1, a_2) \circ (x_1, x_2) = (b_1, b_2). \quad (3.107)$$

Conform condiției Teoremei 3.21 avem că

$$(a_1, a_2) \circ (x_1, x_2) = (a_1 + a_2 + x_1 + a_2, a_2 + x_2). \quad (3.108)$$

Din (3.107) și (3.108) obținem că

$$a_1 + a_2 + x_1 + a_2 = b_1 \quad (3.109)$$

și

$$a_2 + x_2 = b_2. \quad (3.110)$$

Din (3.109) avem că

$$x_1 = b_1 - a_1 - 2a_2. \quad (3.111)$$

Din (3.110) avem că

$$x_2 = b_2 - a_2. \quad (3.112)$$

Deci $x_1 = b_1 - a_1 - 2a_2$ și $x_2 = b_2 - a_2$.

Vom arăta că orice altă soluție coincide cu x_1 și x_2 . Presupunem că x'_1 și x'_2 este o altă soluție a ecuației $ax = b$. Așa deci

$$(a_1, a_2) \circ (x'_1, x'_2) = (b_1, b_2). \quad (3.113)$$

Conform condiției Teoremei 3.21 avem că

$$(a_1, a_2) \circ (x'_1, x'_2) = (a_1 + a_2 + x'_1 + a_2, a_2 + x'_2). \quad (3.114)$$

Din (3.113) și (3.114) obținem că

$$a_1 + a_2 + x'_1 + a_2 = b_1 \quad (3.115)$$

și

$$a_2 + x'_2 = b_2. \quad (3.116)$$

Din (3.115) avem că

$$x'_1 = b_1 - 2a_2 - a_1. \quad (3.117)$$

Din (3.116) avem că

$$x'_2 = b_2 - a_2. \quad (3.118)$$

Deci, $x'_1 = b_1 - a_1 - 2a_2$ și $x'_2 = b_2 - a_2$.

Din (3.111) și (3.117) avem că $x_1 = x'_1$. Din (3.112) și (3.118) avem că $x_2 = x'_2$.

Din cele de mai sus am obținut că ecuația $ax = b$ are o singură soluție.

Deci, grupoidul $(G \times G, \circ)$ este quasigrup.

2. Vom arăta că în $(G \times G, \circ)$ nu se îndeplinește legea asociativă, adică $(ab)c = a(bc)$.

Notăm $a = (x_1, y_1)$, $b = (x_2, y_2)$, $c = (x_3, y_3)$. Deci, $((x_1, y_1) \circ (x_2, y_2)) \circ (x_3, y_3) = (x_1, y_1) \circ ((x_2, y_2) \circ (x_3, y_3))$. Aplicând legea din Teorema 3.21 pentru $((x_1, y_1) \circ (x_2, y_2)) \circ (x_3, y_3)$ avem

$$\begin{aligned} ((x_1, y_1) \circ (x_2, y_2)) \circ (x_3, y_3) &= (x_1 + y_1 + x_2 + y_1, y_1 + y_2) \circ (x_3, y_3) = \\ &= (x_1 + y_1 + x_2 + y_1 + y_1 + y_2 + x_3 + y_1 + y_2, y_1 + y_2 + y_3) = \\ &= (x_1 + 4y_1 + x_2 + 2y_2 + x_3, y_3 + y_1 + y_2). \end{aligned} \quad (3.119)$$

În mod analog procedăm cu $(x_1, y_1) \circ ((x_2, y_2) \circ (x_3, y_3))$ și obținem

$$\begin{aligned} (x_1, y_1) \circ ((x_2, y_2) \circ (x_3, y_3)) &= (x_1, y_1) \circ (x_2 + y_2 + x_3 + y_2, y_3 + y_2) = \\ &= (x_1 + y_1 + x_2 + y_2 + x_3 + y_2 + y_1, y_2 + y_3 + y_1) = \\ &= (x_1 + x_2 + x_3 + 2y_1 + 2y_2, y_2 + y_3 + y_1). \end{aligned} \quad (3.120)$$

Din (3.119) și (3.120) observăm că nu se îndeplinește legea asociativă.

3. Demonstrăm că $(G \times G, \circ)$ este medial, adică are loc legea $xy \cdot zt = xz \cdot yt$.

Notăm $x = (x_1, y_1)$, $y = (x_2, y_2)$, $z = (x_3, y_3)$, $t = (x_4, y_4)$, atunci $((x_1, y_1) \cdot (x_2, y_2)) \cdot ((x_3, y_3) \cdot (x_4, y_4)) = ((x_1, y_1) \cdot (x_3, y_3)) \cdot ((x_2, y_2) \cdot (x_4, y_4))$. Aplicăm legea din Teorema 3.21 pentru $((x_1, y_1) \cdot (x_2, y_2)) \cdot ((x_3, y_3) \cdot (x_4, y_4))$ și obținem

$$((x_1, y_1) \circ (x_2, y_2)) \circ ((x_3, y_3) \circ (x_4, y_4)) =$$

$$\begin{aligned}
&= ((x_1 + y_1 + x_2 + y_1, y_2 + y_1)) \circ ((x_3 + y_3 + x_4 + y_3, y_4 + y_3)) = \\
&= (x_1 + x_2 + 2y_1 + y_1 + y_2 + x_3 + 2y_3 + x_4 + y_1 + y_2, y_1 + y_2 + y_3 + y_4) = \\
&= (x_1 + x_2 + 4y_1 + 2y_2 + x_3 + 2y_3 + x_4, y_1 + y_2 + y_3 + y_4). \tag{3.121}
\end{aligned}$$

În mod similar procedăm cu $((x_1, y_1) \cdot (x_3, y_3)) \cdot ((x_2, y_2) \cdot (x_4, y_4))$ și avem

$$\begin{aligned}
&((x_1, y_1) \circ (x_3, y_3)) \circ ((x_2, y_2) \circ (x_4, y_4)) = \\
&= (x_1 + y_1 + x_3 + y_1, y_1 + y_3) \circ (x_2 + y_2 + x_4 + y_2, y_2 + y_4) = \\
&= (x_1 + 2y_1 + x_3 + y_1 + y_3 + x_2 + 2y_2 + x_4 + y_1 + y_3, y_1 + y_3 + y_2 + y_4) = \\
&= (x_1 + 4y_1 + x_3 + 2y_3 + x_2 + 2y_2 + x_4, y_1 + y_3 + y_2 + y_4). \tag{3.122}
\end{aligned}$$

Din (3.121) și (3.122) observăm că quasigrupul $(G \times G, \circ)$ este medial.

4. Demonstrăm existența unității de stânga, adică are loc $ex = x$. Notăm $x = (x_1, x_2)$, $e = (e, e)$, atunci $(e, e) \cdot (x_1, x_2) = (x_1, x_2)$. Aplicăm legea din Teorema 3.21 pentru $(e, e) \cdot (x_1, x_2)$ și obținem

$$\begin{aligned}
&(e, e) \cdot (x_1, x_2) = (e + e + x_1 + e, e + x_2) = \\
&= (e + x_1 + e, e + x_2) = (e + x_1, e + x_2) = (x_1, x_2). \tag{3.123}
\end{aligned}$$

Deci, există unitate de stânga.

5. Demonstrăm inexistența unității de dreapta, adică $xe \neq x$. Utilizăm notațiile $x = (x_1, x_2)$, $e = (e, e)$, atunci $(x_1, x_2) \cdot (e, e) \neq (x_1, x_2)$. Aplicăm legea din Teorema 3.21 pentru $(x_1, x_2) \cdot (e, e)$ și obținem

$$\begin{aligned}
&(x_1, x_2) \cdot (e, e) = (x_1 + x_2 + e + x_2, x_2 + e) = \\
&= (x_1 + 2x_2, x_2) \neq (x_1, x_2). \tag{3.124}
\end{aligned}$$

Deci, nu există unitate de dreapta.

Teorema este demonstrată.

Exemplul 3.22. Fie $(G, +)$ grup abelian de ordinul 3.

Tabelul 3.15. Exemplu de grup abelian de ordinul 3 utilizat la construcția unei bucle neasociative, mediale de stânga

(+)	0	1	2
0	0	1	2
1	1	2	0
2	2	0	1

Examinăm mulțimea $(G \times G, \circ)$, unde " \circ " este definită astfel:

$$(x_1, y_1) \circ (x_2, y_2) = (x_1 + y_1 + x_2 + y_1, y_1 + y_2).$$

Obținem

Tabelul 3.16. Exemplu de buclă neasociativă, medială de stânga

(+)	0	1	2	3	4	5	6	7	8
0	0	1	2	3	4	5	6	7	8
1	7	8	6	1	2	0	4	5	3
2	5	3	8	8	6	7	2	0	1
3	3	4	5	6	7	8	0	1	2
4	1	2	0	4	5	3	7	8	6
5	8	6	7	2	0	1	5	3	4
6	6	7	8	0	1	2	3	4	5
7	4	5	3	7	8	6	1	2	0
8	2	0	1	5	3	4	8	6	7

Deci, $(G \times G, \circ)$ este buclă neasociativă, medială de stânga.

3.5. Quasigrupuri topologice paramediale cu măsura Haar

Notăm cu $B(X)$ familia tuturor submulțimilor Borel din spațiul X . Valoarea reală, nenegativă a funcției μ definită pe familia $B(X)$ a submulțimilor din spațiul X se numește măsură Radon pe X dacă posedă următoarele proprietăți:

- $\mu(H) = \sup\{\mu(F) : F \subseteq H, F \text{ este submulțime compactă din } H\}$ pentru orice $H \in B(X)$;

- pentru orice punct $x \in X$ există o submulțime deschisă V_x astfel încât $x \in V_x$ și $\mu(V_x) < \infty$.

Definiția 3.23. Fie (A, \cdot) este quasigrup topologic cu diviziunile (r, l) . Măsura Radon μ pe A se numește:

- **măsură Haar invariantă de stânga**, dacă $\mu(U) > 0$ și $\mu(xH) = \mu(H)$ pentru orice mulțime nevidă deschisă $U \subseteq A$, punct $x \in A$ și mulțime Borel $H \in B(A)$;

- **măsură Haar invariantă de dreapta**, dacă $\mu(U) > 0$ și $\mu(Hx) = \mu(H)$ pentru orice mulțime nevidă deschisă $U \subseteq A$, punct $x \in A$ și mulțime Borel $H \in B(A)$;

- **măsură Haar invariantă**, dacă $\mu(U) > 0$ și

$$\mu(xH) = \mu(Hx) = \mu(l(x, H)) = \mu(r(H, x)) = \mu(H)$$

pentru orice mulțime nevidă deschisă $U \subseteq A$, punct $x \in A$ și mulțime Borel $H \in B(A)$.

Definiția 3.24. Vom spune că pe quasigrupul topologic (A, \cdot) **există o unică măsură Haar invariantă de stânga (de dreapta)**, dacă pentru orice două măsuri Haar invariante de stânga (de dreapta) μ_1, μ_2 pe A există o constantă $c > 0$ astfel încât $\mu_2(H) = c \cdot \mu_1(H)$ pentru orice mulțime Borel $H \in B(A)$.

Dacă $(G, +)$ este grup comutativ local compact, atunci pe G există o unică măsură invariantă Haar μ_G [174]. Considerăm pe grupul topologic Abelian $(G, +)$ măsura invariantă μ_G . Utilizînd metoda demonstrației din [174] vom demonstra următoarele teoreme.

Teorema 3.25. [64] Fie (G, \cdot) quasigrup paramedial local compact. Atunci:

1. Există grupul topologic comutativ $(G, +)$ și $\varphi, \psi : G \rightarrow G$ sunt automorfisme în $(G, +)$, $b \in G$, $\varphi^2 = \psi^2$ și $(G, +, \varphi, \psi, 0, b)$;

2. Dacă pe grupul topologic Abelian $(G, +)$ considerăm măsura Haar invariantă μ_G , atunci pe (G, \cdot) măsura Haar invariantă de stânga (de dreapta) este unică;

3. Dacă μ este măsură Haar invariantă de stânga (de dreapta) pe (G, \cdot) , atunci μ este măsură Haar invariantă de stânga (de dreapta) pe $(G, +)$ de asemenea;

4. Pe (G, \cdot) există o măsură Haar invariantă de dreapta dacă și numai dacă $\mu_G(\varphi(H)) = \mu_G(H)$ pentru orice $H \in B(A)$;

5. Dacă $n < +\infty$, și pe G există o $(n, +\infty)$ -unitate, atunci pe (G, \cdot) măsura μ_G este unica măsură Haar invariantă de dreapta;

6. Dacă $m < +\infty$, și pe G există o $(+\infty, m)$ -unitate, atunci pe (G, \cdot) măsura μ_G este unica măsură Haar invariantă de stânga;

7. Dacă $n, m < +\infty$, și pe G există o (n, m) -unitate, atunci pe (G, \cdot) măsura μ_G este unica măsură Haar invariantă.

Demonstrație. Fie μ măsură Haar invariantă de dreapta pe (G, \cdot) . Deoarece $x \cdot y = \varphi(x) + \psi(y) + b$ pentru orice $x, y \in G$, atunci $Hx = \varphi(H) + \psi(H) + b$. Astfel μ este măsură Haar invariantă pe $(G, +)$ și există o constantă $c > 0$ astfel încât $\mu(H) = c \cdot \mu_G(H)$. Astfel, μ_G este măsură Haar invariantă de dreapta în (G, \cdot) . Afirmățiile 1, 2 și 3 sunt demonstrate. Fie h automorfism topologic al lui $(G, +)$. Atunci $\mu_h(H) = \mu_G(h(H))$ este măsură Haar invariantă în $(G, +)$ și există o constantă $c_h > 0$ astfel încât $\mu_h(H) = \mu_G(h(H)) = c_h \cdot \mu_G(H)$ pentru fiecare submulțime Borel $H \in B(G)$. În particular. $\mu_G(h^k(H)) = c_h^k \mu_G(H)$ pentru fiecare $k \in \mathbb{N}$. Dacă $n < +\infty$ și 0 este $(n, +\infty)$ -unitate, atunci $\varphi^n(x) = x$ pentru orice $x \in G$ și $c_\varphi^n = 1$. Astfel, $c_\varphi = 1$, $\mu_G(H) = \mu_G(h(H))$ și μ_G este măsură Haar invariantă de dreapta în (G, \cdot) . Afirmățiile 4, 5 și 6 sunt demonstrate.

Teorema este demonstrată.

Corolarul 3.26. [76] Fie (G, \cdot) quasigrup paramedial. Atunci există grupul Abelian $(G, +)$, elementul $q \in Q$ și grupul automorfismelor α, β , astfel încât $x \cdot y = \alpha(x) + \beta(y) + q$ pentru orice $x, y \in Q$ și are loc relația $\alpha\alpha = \beta\beta$.

Corolarul dat a fost demonstrat în [95, 20, 157].

Teorema 3.27. [64] Fie $(G, +)$ quasigrup topologic paramedial și (G, \cdot) (n, m) -izotop omogen a lui $(G, +)$. Atunci:

1. Pe $(G, +)$ există măsură Haar invariantă de stânga (dreapta) dacă și numai dacă pe (G, \cdot) există măsură Haar invariantă de stânga (dreapta);
2. Dacă pe $(G, +)$ măsură Haar invariantă de stânga (dreapta) este unică, atunci pe (G, \cdot) măsură Haar invariantă de stânga (dreapta) este de asemenea unică.

Teorema 3.28. Quasigrupul paramedial compact G conține o unică măsură Haar invariantă μ pentru care $\mu(G) = 1$.

Teoremele 3.25, 3.27 și 3.28 au fost demonstrate în [152] pentru quasigrupuri topologice mediale.

Exemplul 3.29. Fie $(R, +)$ grup topologic Abelian a numerelor reale.

1. Dacă $\varphi(x) = x$, $\psi(x) = x$ și $x \cdot y = x + y$, atunci $(R, \cdot) = g(R, +, \varphi, \psi)$ este quasigrup paramedial, comutativ și local compact. În baza Teoremei 3.25, pe (R, \cdot) există măsură Haar invariantă la stânga și măsură Haar invariantă la dreapta.

2. Dacă $\varphi(x) = 7x$, $\psi(x) = 7x$ și $x \cdot y = 7x + 7y$, atunci $(R, \cdot) = g(R, +, \varphi, \psi)$ este quasigrup paramedial, comutativ și local compact. În baza Teoremei 3.25 pe (R, \cdot) nu există nici o măsură Haar invariantă la stânga sau la dreapta.

Exemplul 3.30. Notăm prin $Z_p = Z/pZ = \{0, 1, \dots, p-1\}$ grupul ciclic Abelian de ordinul p . Considerăm grupul comutativ $(G, +) = (Z_7, +)$, $\varphi(x) = 4x$, $\psi(x) = 3x$ și $x \cdot y = 4x + 3y$. Atunci $(G, \cdot) = g(G, +, \varphi, \psi)$ este quasigrup medial, paramedial și bicomutativ cu $(3, 6)$ -unitate în (G, \cdot) , care coincide cu elementul zero în $(G, +)$.

Exemplul 3.31. Considerăm grupul comutativ $(G, +) = (Z_7, +)$, $\varphi(x) = 5x$, $\psi(x) = 3x$ și $x \cdot y = 5x + 3y$. Atunci $(G, \cdot) = g(G, +, \varphi, \psi)$ este quasigrup medial și hexagonal, și fiecare element este din (G, \cdot) este $(6, 6)$ -unitate.

Exemplul 3.32. Considerăm grupul comutativ $(G, +) = (Z_5, +)$, $\varphi(x) = x$, $\psi(x) = 4x$ și $x \cdot y = x + 4y$. Atunci $(G, \cdot) = g(G, +, \varphi, \psi)$ este quasigrup medial, paramedial și bicomutativ cu $(2, 1)$ -unitate în (G, \cdot) , care coincide cu elementul zero în $(G, +)$.

Exemplul 3.33. Fie $(R, +)$ grupul topologic comutativ al numerelor reale, $a > 0$, $b > 0$, $\varphi(x) = ax$, $\psi(y) = by$ și $x \cdot y = \varphi(x) + \psi(y)$. Atunci (R, \cdot) este quasigrup medial, comutativ, local compact. Dacă $H = [c, d]$, atunci $0 \cdot H = [ac, ad]$ și $H \cdot 0 = [bc, bd]$. Astfel:

- pe (G, \cdot) există măsura Haar invariantă de dreapta dacă și numai dacă $a = 1$;
- pe (G, \cdot) există măsura Haar invariantă de stânga dacă și numai dacă $b = 1$;
- dacă $a \neq 1$ și $b \neq 1$, atunci pe (G, \cdot) nu există nici o măsură Haar invariantă de stânga ori de dreapta.

Exemplul 3.34. Fie $(R, +)$ grupul topologic Abelian al numerelor reale.

1. Dacă $\varphi(x) = x$, $\psi(x) = 2x$ și $x \cdot y = x + 2y$ atunci $(R, \cdot) = g(R, +, \varphi, \psi)$ este quasigrup medial, comutativ, local compact. În virtutea Teoremei 7 din [152] există o unică măsură Haar invariantă de dreapta pe (R, \cdot) .

2. Fie $\varphi(x) = 3x$, $\psi(x) = x$ și $x \cdot y = 3x + y$. Atunci $(R, \cdot) = g(R, +, \varphi, \psi)$ este quasigrup medial, comutativ, local compact. Pe (R, \cdot) există o unică măsură Haar invariantă de stânga.

3. Dacă $\varphi(x) = x$, $\psi(x) = x + 7$ și $x \cdot y = x + y + 7$ atunci $(R, \cdot) = g(R, +, \varphi, \psi)$ este quasigrup medial, comutativ, local compact și (R, \cdot) nu conține (n, m) -unitate. Dar în virtutea Teoremei 7 din [152] pe (R, \cdot) există o unică măsură Haar invariantă.

4. Fie $\varphi(x) = 3x$, $\psi(x) = 2x$ și $x \cdot y = 3x + 2y$. Atunci $(R, \cdot) = g(R, +, \varphi, \psi)$ este quasigrup medial, comutativ, local compact. Pe (R, \cdot) nu există nici o măsură Haar invariantă de stânga sau de dreapta.

Exemplul 3.35. Fie $(R, +)$ grup topologic Abelian al numerelor reale.

1. Dacă $\varphi(x) = 5x$, $\psi(x) = x$ și $x \cdot y = 5x + y$, atunci $(R, \cdot) = g(R, +, \varphi, \psi)$ este quasigrup medial comutativ local compact. În baza Teoremei 7 din [152], pe (R, \cdot) există măsură Haar invariantă de stânga.

2. Dacă $\varphi(x) = 5x$, $\psi(x) = 7x$ și $x \cdot y = 5x + 7y$, atunci $(R, \cdot) = g(R, +, \varphi, \psi)$ este quasigrup medial comutativ local și pe (R, \cdot) în baza Teoremei 7 din [152], nu există nici o măsură Haar invariantă de stânga sau de dreapta.

3.6. Grupoizi distributivi și paramedialitatea

Fie (G, \cdot) grupoid topologic distributiv cu un element idempotent.

Fie f aplicația $x \rightarrow xe$ și g este aplicația $x \rightarrow ex$. Este clar că pentru aplicațiile f și g are loc $ff = gg$.

Definim pe G operația binară (\circ) în felul următor:

$$(ex) \circ (ye) = yx.$$

Atunci (G, \circ) este grupoid topologic cu unitatea e . Notăm faptul că orice element din grupoidul distributiv (G, \cdot) , care conține un element idempotent și injectiv e este la fel idempotent. Astfel, pentru $x \in G$ avem că:

$$x \cdot e = x \cdot ee = xe \cdot xe = (xx) \cdot e.$$

Deoarece e este injectiv din ultima relație rezultă că $x = x \cdot x$.

Fie A o submulțime din G . Mulțimea A se numește e -închisă dacă:

1. $x, y \in A$ implică $x \cdot y \in A$;
2. xe, ex din A implică $x \in A$;

Dacă B este o submulțime din G atunci prin B^e vom nota intersecțiile tuturor submulțimilor e -închise din G care conțin B .

Reformulăm Teorema 2.54 în felul următor:

Teorema 3.36. [77] Dacă grupoidul topologic paramedial (G, \cdot) conține elementul idempotent bijectiv, e și operația (\circ) este definită pe G conform relației $xy = ey \circ xe$, atunci (G, \circ) este semigrup comutativ ce conține unitatea e .

Teorema 3.37. Fie (M, \cdot) grupoid distributiv cu un element idempotent injectiv e și a, b două elemente din M . Atunci:

1. Dacă $ae \cdot eb = be \cdot ea$, atunci $(\{e, a, b\}^e, \cdot)$ este un subgrupoid paramedial din M .
2. Dacă e este idempotent bijectiv, atunci $(\{e, a, b\}^e, \circ)$ unde operația (\circ) este definită definită astfel $ex \circ ye = yx$, este semigrup comutativ cu unitatea e .

Demonstrație. Conform condiției Teoremei 3.37 mulțimea $\{e, a, b\}$ este o submulțime paramedială din M . După Lema Zorn $\{e, a, b\}$ se conține într-o submulțime paramedială maximală G din M . Este clar că G se conține în G^e . Vom demonstra că $G = G^e$. Este suficient de arătat că G este e -închisă.

Dacă $x, y \in G$, atunci trebuie să demonstrăm că $x \cdot y \in G$.

Fie $u, v, w \in G$. Atunci

$$\begin{aligned} (xy \cdot u) \cdot (vt) &= (xu \cdot yu) \cdot (vt) = (xu \cdot vt) \cdot (yu \cdot vt) = \\ &= (tu \cdot vx) \cdot (tu \cdot vy) = (tu) \cdot (vx \cdot vy) = (tu) \cdot (v \cdot xy). \end{aligned}$$

În mod similar avem că:

$$\begin{aligned} (u \cdot xy) \cdot (vt) &= (ux \cdot uy) \cdot (vt) = (ux \cdot vt) \cdot (uy \cdot vt) = \\ &= (tx \cdot vu) \cdot (ty \cdot vu) = (tx \cdot ty) \cdot (vu) = (t \cdot xy) \cdot (vu). \end{aligned}$$

Similar avem că:

$$\begin{aligned} (vu) \cdot (xy \cdot t) &= (vu) \cdot (xt \cdot yt) = (vu \cdot xt) \cdot (vu \cdot yt) = \\ &= (tu \cdot xv) \cdot (tu \cdot yv) = (tu) \cdot (xv \cdot yv) = tu \cdot (xy \cdot v). \end{aligned}$$

Rezultă că $xy \in G$.

Fie $xe \in G$ și $ex \in G$. Vom arăta că $x \in G$.

Fie $y, u, v \in G$. Deoarece $e \in G$ și G este paramedial putem scrie că:

$$(xe \cdot ye) \cdot (ue \cdot ve) = (ve \cdot ye) \cdot (ue \cdot xe)$$

$$(xy \cdot e) \cdot (uv \cdot e) = (vy \cdot e) \cdot (ux \cdot e)$$

$$(xy \cdot uv) \cdot e = (vy \cdot ux) \cdot e.$$

În mod similar avem că:

$$(ex \cdot ey) \cdot (eu \cdot ev) = (ev \cdot ey) \cdot (eu \cdot ex)$$

$$(e \cdot xy) \cdot (e \cdot uv) = (e \cdot vy) \cdot (e \cdot ux)$$

$$e \cdot (xy \cdot uv) = e \cdot (vy \cdot ux).$$

Deoarece e este injectiv, avem că

$$xy \cdot uv = vy \cdot ux.$$

Condiția de paramedialitate pentru x în altă poziție se verifică la fel.

Rezultă că $x \in G$ imediat ce $x e \in G$, deoarece G este submulțime paramedială.

Similar se arată că $x \in G$ imediat ce $e x \in G$. Astfel G este e -închisă și $G = G^e$.

Deoarece $\{e, a, b\}^e$ se conține în G^e și G^e este paramedială atunci $(\{e, a, b\}^e, \cdot)$ este subgrupoid paramedial în M .

Dacă e este idempotent bijectiv, atunci definim (\circ) pe $\{e, a, b\}^e$ astfel $(ex) \circ (ye) = yx$.

Condițiile Teoremei 3.37 se îndeplinesc și rezultă că $(\{e, a, b\}^e, \circ)$ este semigrup comutativ cu unitatea e .

Teorema este demonstrată.

3.7. Unele aplicații ale calculatorului la studierea proprietăților quasigrupurilor neizomorfe finite

În această secțiune sunt prezentate unele aplicații ale informaticii la soluționarea unor probleme concrete care țin de structurile algebrice. Au fost examinate următoarele probleme:

Problema A. *Câte quasigrupuri neizomorfe de ordinul 3, 4, 5 și 6 există?*

Problema B. *Să se calculeze numărul de quasigrupuri neizomorfe de ordinul 3, 4, 5, 6 și 7 care îndeplinesc condiția de: buclă, medialitate, paramedialitate, comutativitate, bicomutativitate și distributivitate?*

Teoremele 3.38 - 3.44 au fost publicate în [78].

Pentru soluționarea problemelor respective au fost elaborați algoritmi, implementați la calculator, prin intermediul cărora am obținut următoarele rezultate:

Teorema 3.38. *Există exact:*

- 5 quasigrupuri neizomorfe de ordinul 3;
- 35 quasigrupuri neizomorfe de ordinul 4;

- 1411 quasigrupuri neizomorfe de ordinul 5;
- 1130531 quasigrupuri neizomorfe de ordinul 6.

Teorema 3.39. *Există exact:*

- 3 quasigrupuri comutative neizomorfe de ordinul 3;
- 7 quasigrupuri comutative neizomorfe de ordinul 4;
- 11 quasigrupuri comutative neizomorfe de ordinul 5;
- 491 quasigrupuri comutative neizomorfe de ordinul 6;
- 6381 quasigrupuri comutative neizomorfe de ordinul 7.

Teorema 3.40. *Există exact:*

- 1 buclă neizomorfă de ordinul 3;
- 2 bucle neizomorfe de ordinul 4;
- 6 bucle neizomorfe de ordinul 5;
- 109 bucle neizomorfe de ordinul 6;
- 23746 bucle neizomorfe de ordinul 7.

Teorema 3.41. *Există exact:*

- 5 quasigrupuri mediale neizomorfe de ordinul 3;
- 13 quasigrupuri mediale neizomorfe de ordinul 4;
- 19 quasigrupuri mediale neizomorfe de ordinul 5;
- 5 quasigrupuri mediale neizomorfe de ordinul 6;
- 41 quasigrupuri mediale neizomorfe de ordinul 7.

Teorema 3.42. *Există exact:*

- 5 quasigrupuri paramediale neizomorfe de ordinul 3;
- 11 quasigrupuri paramediale neizomorfe de ordinul 4;
- 9 quasigrupuri paramediale neizomorfe de ordinul 5;
- 5 quasigrupuri paramediale neizomorfe de ordinul 6;
- 13 quasigrupuri paramediale neizomorfe de ordinul 7.

Teorema 3.43. *Există exact:*

- 0 quasigrupuri bicomutative neizomorfe de ordinul 3;
- 11 quasigrupuri bicomutative neizomorfe de ordinul 4;
- 17 quasigrupuri bicomutative neizomorfe de ordinul 5;
- 2 quasigrupuri bicomutative neizomorfe, nemediale și neparamediale de ordinul 6;

- 8 quasigrupuri bicomutative neizomorfe, nemediale și neparamediale de ordinul 7.

Teorema 3.44. *Există exact:*

- 1 quasigrup distributiv neizomorf de ordinul 3;
- 1 quasigrup distributiv neizomorf de ordinul 4;
- 3 quasigrupuri distributive neizomorfe de ordinul 5;
- 0 quasigrupuri distributive neizomorfe de ordinul 6;
- 5 quasigrupuri distributive neizomorfe de ordinul 7.

Unele aplicații ale algebrelor universale și automatelor au fost examinate în [175], [176], [177].

3.8. Concluzii la Capitolul 3

În capitolul 3 au fost cercetate omomorfismele continue a n -grupoizilor topologici cu diviziuni continue, produsul direct de grupoizi cu unități multiple, metodele de obținere a quasigrupurilor neasociative mediale și paramediale, conexiunea dintre distributivitate și paramedialitate.

În contextul subiectelor examinate punctăm următoarele concluzii:

- a fost elaborată metoda n -grupoizilor topologici cu diviziuni și a omomorfismelor continue;
- a fost elaborată o metodă de construcție a grupoizilor cu unități multiple de un anumit tip;
- a fost elaborată metoda de construcție a quasigrupurilor mediale, neasociative și neparamediale;
- a fost elaborată metoda de construcție a quasigrupurilor paramediale, neasociative și nemediale.

Utilizând metodele respective au fost obținute următoarele rezultate:

- au fost stabilite condițiile pentru ca omomorfismele continue a n -grupoizilor topologici cu diviziuni continue să fie deschise. Problema omomorfismelor deschise a fost soluționată de L.Pontryagin pentru o clasă destul de largă de grupuri topologice.
- a fost demonstrat cum se pot construi grupoizi cu unități multiple de un anumit tip;
- a fost demonstrat cum se pot construi quasigrupuri mediale, neasociative și neparamediale utilizând produse directe speciale ale grupurilor comutative;

- a fost demonstrat cum se pot construi quasigrupurilor paramediale, neasociative și nemediale utilizând produse directe speciale ale grupurilor comutative;

Metodologia de cercetare propusă în Capitolul 3 poate fi utilizată la:

- elaborarea metodelor de construcție a quasigrupurilor topologice mediale neasociative cu anumite proprietăți algebrico-topologice;
- elaborarea metodelor de construcție a quasigrupurilor topologice paramediale neasociative cu anumite proprietăți algebrico-topologice;
- stabilirea condițiilor pentru ca omomorfismele continui a n -grupoizilor topologici de un anumit tip să fie deschise.

CONCLUZII GENERALE ȘI RECOMANDĂRI

Cercetările în domeniul algebrei topologice au fost inițiate în a doua jumătate a secolului XIX-lea. Algebra topologică, ca ramură a matematicii moderne, se află la frontiera dintre topologia generală și algebra abstractă. Metodele elaborate și rezultatele obținute în acest domeniu de mare interes științific sunt cu succes implementate nu numai în matematica teoretică dar și în matematica aplicată și sisteme informaționale.

Menționăm că problema principală a algebrei topologice constă în *studierea concordanței dintre proprietățile algebrice și topologice ale E -algebrelor topologice G din clasa $V(E, i, J)$* . Această problemă are un aspect larg și poate fi soluționată efectiv numai pentru anumite clase de algebre topologice, care se reprezintă prin fixarea operațiilor algebrice și identităților algebrice.

În acest aspect cercetările fundamentale au fost efectuate pentru grupuri topologice, inele și module topologice. Dar această problemă este insuficient cercetată pentru grupoizi topologici. Clasa de grupoizi topologici conține și clasa de grupuri topologice și clasa de quasigrupuri topologice.

Însă cercetările diferitor clase de grupoizi topologici cu diviziuni au fost modeste, necâtînd la rolul lor în multe cercetări aplicative. Rezultatele obținute în lucrarea respectivă sunt nemijlocit legate de soluționarea Problemelor 1-9 formulate mai sus.

Rezultatele principale ale lucrării sunt noi. Au fost rezolvate probleme concrete, ori unele aspecte ale problemelor formulate de M.M.Cioban și L.L.Chiriac. Cercetările realizate în această lucrare se referă la obiectivele propuse pentru investigație și permit să formulăm următoarele concluzii:

1. A fost formulată problema științifică importantă soluționată: *Elaborarea unor metode de cercetare a grupoizilor topologici cu diviziuni, ceea ce a condus la determinarea corelațiilor dintre proprietățile algebrice și topologice ale grupoizilor cu unități multiple și diviziuni continue.*

În prezenta lucrare autorul și-a adus contribuția personală la cercetarea grupoizilor topologici cu diviziuni și determinarea influenței structurilor de grupoid asupra proprietăților topologice ale grupoizilor topologici și aplicațiile lor.

2. Au fost elaborate concepte și metode eficiente de cercetare a diverselor clase de grupoizi topologici:

- metoda n -grupoizilor topologici cu diviziuni și a omomorfismelor continui;

- metoda de cercetare a (n, m) -izotopilor omogeni ai grupoizilor topologici;
- metoda de cercetare a subgrupoidului primitiv cu diviziuni al grupoidului topologic primitiv cu diviziuni;
- metoda de cercetare a buclelor topologice paramediale de dreapta;
- metoda de construcție a quasigrupurilor mediale, neasociative și neparamediale;
- metoda de construcție a quasigrupurilor paramediale, neasociative și mediale.

3. Aplicând metoda n -grupoizilor topologici cu diviziuni și a omomorfismelor continui s-a reușit de elaborat o construcție generală care permite stabilirea condițiilor pentru ca omomorfismele continui a n -grupoizilor topologici cu diviziuni continui să fie deschise. Afirmatiile obținute generalizează unele din rezultatele obținute de L.Chiriac, care a determinat condițiile pentru care omomorfismele grupoizilor topologici cu diviziune continuă sunt deschise. Problema omomorfismelor deschise a fost soluționată de L.Pontryagin pentru o clasă destul de largă de grupuri topologice. M.Cioban a determinat condițiile pentru ca omomorfismele algebrelor topologice cu semnatura continuă să fie deschise.

4. A fost dezvoltat conceptul de (n, m) -unitate introdus de M.Cioban și L.Chiriac. În cercetările realizate sunt studiate (n, m) -izotopii omogeni ai grupoidului topologic care posedă anumite proprietăți algebrice. Sunt determinate condițiile pentru care proprietățile algebrice respective se păstrează la grupoizii (n, m) -omogeni. Au fost stabilite condițiile pentru care grupoidul multiplicativ (G, \circ) este quasigrup paramedial cu $(2, 1)$ -unitate. Metodologia propusă pentru cercetare poate fi utilizată și la studierea n -grupoizilor cu unități multiple.

5. A fost elaborată o metodă de cercetare a subgrupoidului primitiv cu diviziuni al grupoidului topologic primitiv cu diviziuni. Cercetările realizate au condus la determinarea condițiilor pentru care există un astfel de subgrupoid primitiv cu diviziuni care păstrează un șir de proprietăți topologice ale grupoidului topologic primitiv cu diviziuni.

6. A fost elaborată o metodă care permite soluționarea problemei pentru care o submulțime compactă deschisă dintr-o buclă topologică paramedială de dreapta conține o subbuclă compactă deschisă paramedială de dreapta. Problema submulțimii compacte deschise dintr-un grup topologic care să conțină un subgrup compact deschis a fost rezolvată de L.Pontryagin.

7. A fost elaborată o metodă generală de construcție a quasigrupurilor mediale, neasociative și neparamediale și a quasigrupurilor paramediale, neasociative și nemediale. În acest scop s-au utilizat grupurile comutative și produse carteziane speciale. Metoda respectivă permite să se obțină din orice grup comutativ un quasigrup neasociativ medial ori

paramedial.

Luînd în considerație rolul grupoizilor topologici cu unități multiple în algebra abstractă, topologie, algebra topologică, teoria automatelor putem considera că teoria și conceptele elaborate pot fi aplicate eficient în cercetările din domeniile menționate, cât și în alte direcții de cercetare.

Se recomandă ca rezultatele obținute, construcțiile și metodele elaborate să fie aplicate:

- la examinarea proprietăților topologice ale diverselor clase de grupoizi cu unități multiple;
- la investigarea structurilor algebrice și topologice ale diferitor clase de algebre topologice;
- la cercetarea proprietăților topologice și algebrice ale n -grupoizilor topologici cu unități multiple;
- la studierea anumitor clase de automate;
- la elaborarea cursurilor opționale pentru masteranzi și doctoranzi.

Obiective de perspectivă. În perspectivă:

- se vor studia mai profund conceptul de unitate multiplă pentru diverse clase de grupoizi topologici;
- se vor studia proprietățile topologice ale spațiilor care admit anumite structuri algebrice;
- se va studia rolul grupoizilor topologici în diverse sisteme informaționale;
- se va elabora un curs opțional pentru masteranzi, doctoranzi în domeniul grupoizilor topologici cu unități multiple;
- se va continua studierea grupoizilor topologici cu diviziuni continue în vederea determinării concordanței dintre axiomele de separare;
- se vor determina condițiile pentru ca un grupoid compact să fie grupoid compact diadic;
- se vor determina condițiile pentru ca un grupoid topologic cu diviziuni ce satisface primei axiome de numerabilitate să fie metrizabil.

Bibliografie

1. Carruth J.H., Hildebrandt, J.A. and Koch R.J. Theory of topological semigroups. Vol. I, Marcel Dekker, 1986.
2. Paalman de Miranda A.B. Topological semigroups. Math. Centrum, Amsterdam, 1964. 174 p.
3. Kazim M. A., Naseeruddin M. On almost-semigroups. In: Aligarh Bulletin of Mathematics, Aligarh Muslim Univ., Aligarh, India, 1978, nr.8, p.67-70.

4. Pontryagin L.S. *Nepreerivnie gruppi*. Moskow, Nauka, 1984.
5. Marcov A.A. On free topological groups. In: *Izv. Akad. Nauk SSSR, Ser. matem.* 1945, nr.9, p.3-64 (English transl.: *Amer. In: Math. Soc. Transl.* 1962, nr.8, p.195-272).
6. Graev M.I. Free topological groups. In: *Izv. Acad. Nauk SSSR, ser.mat.* 1948, nr.12, p.279-324. (English transl.: *Amer. Math. Soc. Transl.*, 1962, v.1, nr.8, p.305-364).
7. Graev M.I. On free product of topological groups. In: *Izv. Acad. Nauk SSSR, ser.mat.* 1950, nr.14, p.343-354.
8. Graev M.I. Theory of topological groups. In: *Uspehi Matematicheskikh Nauk*, 1950, v.5, N2, p.3-56.
9. Nakayama T. *Note on free topological groups*. In: *Proc. Imp. Acad. Tokyo*, 19, 1943, p.471-475.
10. Kakutani S.H. Free topological groups and infinite direct products of topological groups. In: *Proc. Imp. Acad. Tokyo*, 20, 1944, p.595-598.
11. Arnautov V. I., Glavatsky S. T., Mikhalev A. V. *Introduction to the theory of topological rings and modules*. Marcel Dekker. Inc. New York, Basel, Hong Kong, 1996, 502 p.
12. Choban M.M. On the theory of free topological groups. In: *Topology theory and applications. Colloquie Math. Soc. J. Bolyai*, 41, 1985, p.159-175.
13. Bruck R.H. *A survey of binary systems*. Springer-Verlag, Berlin-Gottingen-Heidelberg, 1958.
14. Bruck R.H. Contribution to the theory of loops. In: *Trans. Amer. Math. Soc.*, 1964, vol. 60, p.245-354.
15. Bruck R.H. Some results in theory of quasigroups. In: *Trans. Amer. Math. Soc.*, 1944, vol. 55, p.19-52.
16. Pflugfelder H.O. *Quasigroups and loops. Introduction*, Heldermann, Berlin, 1990.
17. Belousov V.D. *Foundations of the theory of quasigroups and loops*. Moscow, Nauka, 1967, 223 p.

18. Belousov V.D. On the n -ary quasigroup. In: Chisinau, Stiinta, 1972, 227 p.
19. Jezek J., Kepka T. Medial groupoids. Rozprawy Ceskoslovenske Akademie VED, 1983, vol. 93, sesit 2, Academia, Praha, 1983.
20. Nemeč P., Kepka T. T -quasigroups. In: Part.1, Acta. Univ. Carol. Math. Phys., 1971, nr.12, p.39-49.
21. Nemeč P., Kepka T. T -quasigroups. In: Part II, Acta Univ. Carol. Math. Phys. 1971, nr.12, p.49-59.
22. Basarab A.S. Loops with weak inverse property. Teză de doctor în științe fizico-matematice, Chișinău, 1968.
23. Basarab A.S. and Kiriyak L.L. A class of G -loops. In: Mat. Issled. 1983, nr.71, 1983, p.3-6.
24. Florea I.A. Quasigroups with inverse property. Ph.D.Thesis, IM AN MSSR, 1965.
25. Ceban Andrei. Some Systems of Quasigroups With Generalized Identities. Teză de doctor în științe fizico-matematice, 1972.
26. Gorincioi Pavel. On Varieties Of Totally Symmetric Quasigroups. Teză de doctor în științe fizico-matematice, Institutul de Matematica al A.S.M., Chișinău, 1982.
27. Beleavscaya G.B. The Left, Right and Middle Kernels and Centre of Quasigroups. Preprint, Chishinau, 1988.
28. Beleavscaya G.B. Quasigroup theory: nuclei, centre, commutants. In: Bul. Acad. Șt. a R. Moldova, Mat. 1996, no. 2(21), p.47-71.
29. Sokhatsky F.M. On Decompositions Of Operations By The Help Of Nonreversible Operations. Teză de doctor în științe fizico-matematice, 1986.
30. Șcerbacov V. On linear and inverse quasigroups and their applications in code theory. Thesis for a Habilitat Doctors Degree., 2007, 246 p.
31. Șcerbacov V.A., Pushkashu D.I. On the structure of finite paramedial quasigroups. In: Comment. Math. Univ. Carolin. 1, 2(2010) p.357-370.

32. Șcerbacov V.A. On structure of finite n -ary medial quasigroups and automorphisms groups of these quasigroups. In: Quasigroups Related Systems 13, (2005), nr.1, p.125-156.
33. Șcerbacov V.A. On the structure of finite medial quasigroups. In: Buletinul Academiei de Științe a RM, 2005, nr.1, p.11-18.
34. Șcerbacov V.A. On Automorphism Groups and Congruences of Quasigroups. Thesis of Ph. Degree. IM AN MSSR, Kishinev, 1991, 88 pages. (in Russian).
35. Dudek W.A. Medial n -groups and skew elements. In: Proceedings of the 5-th Symp. Universal and applied algebra (Turava, Poland), 1988, p.55-80.
36. Dudek W.A. On number of transitive distributive quasigroups. In: Mat. Issled. 1991, nr.120, p.64-76.
37. Dudek W.A. On some old and new problems in n -ary groups. In: Quasigroups Relat. Syst. 2001, nr.8, p.15-36.
38. Dudek W.A. On Some Classes of n -Groups. Teză de doctor în științe fizico-matematice, 1990.
39. Izbaș V.I. Isomorphisms of quasigroups isotopic to groups. In: Quasigroups Relat. Syst., 1995, nr. 2, p.34-50.
40. Izbaș V.I. Monoquasigroups And Quasigroups With Distributive Lattice Of Subquasigroups. Teză de doctor în științe fizico-matematice, Chișinău, 1992.
41. Syrbu P. Teoria Quasigrupurilor. Introducere. CEP USM, Chisinau, 2014, 172 p.
42. Syrbu P., Grecu I. On comutants of middle Bol loops. In: Quasigroups and Related Systems. 2014, nr.22, p.81-88.
43. Syrbu P. Orthogonal And Self-orthogonal n -ary Operations, Teză de doctor în științe fizico-matematice, Chișinău, 1990.
44. Ursu V.I. On quasivarieties of nilpotent Moufang loops. In: I. Commentationes Mathematicae Universitatis Carolinae, 2012, nr.53.3, p.475-489.

45. Ursu V.I. On quasivarieties of nilpotent Moufang loops. In: II. Commentationes Mathematicae Universitatis Carolinae, 2012, nr.53.3, p.491-499.
46. Choban M.M., Kiriya L.L. The Medial Topological Quasigroups with Multiple Identities. In: The 4th Conference on Applied and Industrial Mathematics, Oradea-CAIM, 1995, p.11
47. Bobeica N. On paramedial loops. In: Mathematics and information technologies: research and education. MITRE 2009, Chişinău, October 8-9, p.4.
48. Bobeica N. Topological hexagonal groupoids with multiple identities. In: Mathematics and information technologies: research and education. MITRE 2009, Chişinău, October 8-9, p.5-6.
49. Bobeica N. On paramedial loops. In: The 17th Conference on Applied and Industrial Mathematics, CAIM 2009, Constanţa, september 17-20, p.20.
50. Bobeica N. The topological paramedial quasigroups with multiple identities. In: Actual problems of mathematics and informatics. Scientific conference dedicated to the 80th anniversary of the foundation of the Tiraspol State University and of the Faculty of Physics, Mathematics and Information Technologies, Chişinău 2010, september 24-25, p.29-31.
51. Bobeica N. Some properties of non-isomorphic medial and paramedial finite quasigroups. In: The 20th conference on applied and industrial mathematics dedicated to Academician Mitrofan M. Ciobanu, CAIM 2012, Chişinău, august 22-25, p.28-30.
52. Bobeica N., Chiriac L. On groupoids with multiple identities. In: Actual problems of mathematics and informatics. Scientific conference dedicated to the 80th anniversary of the foundation of the Tiraspol State University and of the Faculty of Physics, Mathematics and Information Technologies, Chişinău 2010, september 24-25, p.31-35.
53. Bobeica N., Chiriac L. On topological AG-groupoids and paramedial quasigroups with multiple identities. In: Romai Journal, 2010, vol.6, nr.1, p.5-14.
54. Bobeica N., Chiriac L. On topological AG-groupoids and paramedial quasigroups with multiple identities. In: The 18th Conference on Applied and Industrial Mathematics, CAIM 2010, Iaşi, Romania, October 14-17, p.15.

55. Chiriac L.L., Bobeica N. Some properties of the homogeneous isotopies. In: Acta et Commentationes, Universitatea de Stat Tiraspol, Chişinău, 2006, vol. III, p.107-112.
56. Chiriac L.L., Bobeica N. Paramedial topological groupoids. In: 6th Congress of Romanian Mathematicians June 28 - July 4, Bucharest, Romania, 2007, p.25-26.
57. Chiriac L.L., Bobeica N. On topological groupoids and (n,m)- homogeneous isotopies. In: The 16th Conference on Applied and Industrial Mathematics. CAIM 2008 Oradea, October 9-11, 2008, p.13.
58. Chiriac L., Bobeica N. Topological paramedial groupoids with multiple identities. In: The 17th Conference on Applied and Industrial Mathematics, CAIM 2009, Constanţa, september 17-20, p.28-29.
59. Chiriac L., Chiriac L. Jr., Bobeica N. On topological groupoids and multiple identities. In: Buletinul Academiei de Ştiinţe a RM, seria MATEMATICA. 2009, nr.1(59), ISSN 1024-7696, p.67-78.
60. Chiriac L., Bobeica N. Some properties of the homogeneous isotopies. In: The XIVth conference on applied and industrial mathematics, dedicated to the 60th anniversary of the foundation of the Faculty of Mathematics and Computer Science of Moldova State University, Satellite Conference of ICM2006, Chişinău 2006, august 17-19, p.116.
61. Chiriac L.L., Bobeica N. Some properties of the bicommutative topological groupoids. In: Math and Informatics. Chisianu, MITRE 1-4 October, 2008, p.5-6
62. Chiriac L., Bobeica N. Despre unele proprietăţi ale grupoizilor topologici paramediali. Conferinţa ştiinţifică Republicană ”Matematica - probleme actuale cu aplicaţii”, Chişinău 2009, 8 aprilie.
63. Bobeica N. On Haar measures on paramedial quasigroups. In: Mathematics and information technologies: research and education. Dedicated to the 65th anniversary of the Moldova State University, MITRE 2011, Chişinău, august 22-25, p.12-13.
64. Bobeica N. Some properties on topological paramedial groupoids with multiple identities. In: Revista Studia Universitatis, seria Ştiinţe Exacte şi Economice, USM, nr. 2 (52), Chişinău 2012, ISSN 1857-2073, p.35-41.

65. Bobeica N. On invariant Haar measure on topological quasigroups. In: The 19th edition of the annual conference on applied and industrial mathematics, CAIM 2011, Iași, september 22-25, p.19.
66. Bobeica N., Chiriac L. On the structure of grid. In: The 21th Conference on applied and industrial mathematics, CAIM 2013, București, 19-22 september, p.75.
67. Chiriac L., Pruteanu M., Bobeica N. Algoritmi și structuri algebrice. In: Acta et Commentationes, Științe fizice și matematice, informatică, didactica fizicii, matematicii și informaticii, vol.3, Chișinău 2003, p.111-113.
68. Bobeica N. ș.a. Identificarea structurilor algebrice neizomorfe. In: Acta et Commentationes, Științe fizice și matematice, informatică, didactica fizicii, matematicii și informaticii, vol.3, Chișinău 2003, p.114-117.
69. Bobeica N. ș.a. Identificarea quasigrupurilor neizomorfe de ordin finit. In: Analele Universității de Stat din Tiraspol 2004-2005, Chișinău 2006, p 102-106.
70. Bobeica N. ș.a. Identification of non-isomorphic quasigroups. In: Conferința a 2-a a Societății Matematice din RM, consacrată aniversării a 40-cea de la fondarea Institutului de Matematică și Informatică al AȘM, Chișinău 2004, august 17-19, p.109-111.
71. Bobeica N. ș.a. On the non-isomorphic quasigroups. In: The XIVth conference on applied and industrial mathematics, dedicated to the 60th anniversary of the foundation of the Faculty of Mathematics and Computer Science of Moldova State University, Satellite Conference of ICM2006, Chișinău 2006, august 17-19, p.114-115.
72. Chiriac L., Bobeica N. Direct products of groupoids with multiple identities. In: Actual problems of mathematics and informatics. Scientific conference dedicated to the 80th anniversary of the foundation of the Tiraspol State University and of the Faculty of Physics, Mathematics and Information Technologies, Chișinău 2010, september 24-25, p.74-77.
73. Chiriac L., Bobeica N. Direct products of groupoids with multiple identities. In: The 18th Conference on Applied and Industrial Mathematics, CAIM 2010, Iași, Romania, October 14-17, p.26.

74. Chiriac L., Bobeica N. On homomorphisms of topological n -groupoids with continuous division. In: Mathematics and information technologies: research and education. Dedicated to the 65th anniversary of the Moldova State University, MITRE 2011, Chişinău, august 22-25, p.35-36.
75. Bobeica N., Chiriac L. Topological quasigroups which are direct products of Abelian topological groups. In: The 22th Conference on applied and industrial mathematics, CAIM 2014, Bacău, România, September 18-21, p.45.
76. Chiriac L., Bobeica N. On homomorphism of topological groupoids with a continuous division. In: The 19th edition of the annual conference on applied and industrial mathematics, CAIM 2011, Iaşi, september 22-25, p.20.
77. Bobeica N., Chiriac L. Distributive topological groupoids and paramedialitivity. In: The 21th Conference on applied and industrial mathematics, CAIM 2013, Bucureşti, 19-22 september, p.75-76.
78. Chiriac L., Bobeica N., Znaceni A. On the non-isomorphic quasigroups. In: The 20th conference on applied and industrial mathematics dedicated to Academician Mitrofan M. Ciobanu, CAIM 2012, Chişinău, august 22-25, p.63-65.
79. Chiriac L., Bobeica N. On a Method of Constructing Medial Left Loops. In: Mathematics and information technologies: research and education, MITRE 2015, Chişinău, 2-5 iulie, p.22.
80. Chiriac L., Bobeica N., Pavel D. Study on properties of non-isomorphic finite quasigroups using the computer. In: Proceedings of the Third Conference of Mathematical Society of Moldova IMCS-50, August 19-23, 2014, Chisinau, p.18-21.
81. Chiriac L., Bobeica N. On a Method of Constructing Medial and Paramedial Quasigroups. In: Proceedings of the Third Conference of Mathematical Society of Moldova IMCS-50, August 19-23, 2014, Chisinau, p.44-47.
82. Hall M. The theory of groups. The Macmillan Company, New York, 1959.
83. Kurosh A.G. On the theory of groups. Moskow, Izd. Nauca, 1967, 648 p.(in Russian).
84. Kurosh A.G. Lectures on general algebra. Gos. izdatel'stvo fiz-mat. literatury, Moscow, 1962, (in Russian).

85. Mufang R. Zur Structur von Alternativ Korpern. In: Math. Ann. 1935, vol.110, p.416-430.
86. Belousov V.D. Uravnovesshennie tojdestva v kvazigrupax. In: Matem. Sbornic, 1966, 70(112),nr.1, p.55-97.
87. Toyoda K. On axiom of linear functions. In: Proc.Imp.Acad. Tokyo, 1941, 17, p.221-227.
88. Murdoch D.S. Quasigroups which satisfy certain generalized associative laws. In: Amer. J.Math.,1939, vol.61, p.509-522.
89. Şcerbacov V.A. O lineinih cvazigrupax i ih grupax avtomorfizmov. In: Matem. isledovanie, Chisinau, 1991, ed.120, p.104-113.
90. Mushtaq Q. and Yusuf S.M. On LA -semigroups. In: The Alig. Bull. Math., 8(1978), p.65-70.
91. Mushtaq Q. and Iqbal Q. Decomposition of a locally associative LA -semigroup. In: Semigroup Forum, 41(1990), p.155-164.
92. Protić P.V. and Božinovlć M. Some congruence on an AG^{**} -groupoid. In: Algebra Logic and Discrete Mathematics, Niš, 3, 9(1995), p.879-886.
93. Kepka T. Quasigroups which satisfy certain generalized forms of the Abelian identity. In: Čas. Pěst. Math., 100(1975), p.46-60.
94. Robert el Bashir, Jaroslav Ježek and Tomáš Kepka. Simple zeropotent paramedial groupoids are balanced. Czechoslovak Mathematical Journal, 50 (125) (2000), Praha.
95. Jung Cho, Ježek J., Kepka T. Paramedial groupoids. In: Czechoslovak Mathematical Journal, Volume 49, Number 2, June 1999 , p.277-290
96. Bourbaki N. General Topology. Izd. Mir, Moskow, 1968. (In Russian)
97. Bourbaki N. Topological groups. Izd. Mir, Moskow, 1969. (In Russian)
98. Botnaru D.V. Some categorial aspects of Tihonoff spaces. In: Analele USM, seria matematică, Chişinău, 2000, p.87-94.

99. Botnaru D.V. Local, spectral and nuclear Duality. Thesis for a Habilitat Doctors Degree, 2001, 270 p.
100. Calmutchii L.I. Algebraic and functional methods in the theory of extensions of topological spaces. Thesis for a Habilitat Doctors Degree, 2007, 246 p.
101. Engelking R. General Topology. Warszawa, Polish Scient. Publ., 1977.
102. Ipate D.M. General Problem on approximation of continuous mappings of topological spaces. Thesis for a Habilitat Doctors Degree, 2007, 246 pp.
103. Kelley J. General Topology. New York, Van Nostrand, 1955.
104. Kuratowski K. Topology. V.1. Izd. Mir, Moscow, 1966.(in Russian).
105. Kuratowski K. Topology. V.2. Izd. Mir, Moscow, 1969.(in Russian).
106. Arhangel'skii A. V. Bicomact sets and topology of spaces. In: Trudy Moskov. Matem. 13, 1965, p.3-55. English transl.: In: Trans. Mosc. Math. Soc. 13,1965, p.1-62.
107. Arhangel'skii A. V. Mappings and spaces. In: Uspehi Matem. Nauk 21, 1966, 133-184 (English translation: Russian Math. Surveys 21, 1968, 115-162).
108. Arnautov V. I., Mikhalev A. V. Topologies on a ring of polynomials, and a topological analogue of the Hilbert basis theorem. In: Math. USSR, Sb. 44, 1983, N4, p.417-430.
109. Arnautov V. I., Mikhalev A. V. Problems on the possibility of the extension of topologies of a ring and a semigroup to their semigroup ring. In: Proc. Steclov Inst. Math. 1993, 1993, p.19-23.
110. Arnautov V. I. s.a. Intersection property in the radical theory of topological algebras. In: Contemporary Mathematics. 131, 1992, part 1, p.205-225.
111. Arhangel'skii A. V. On maps associated to topological groups. Docl. Acad. Nauk USSR, 181, 6, 1968, p.1303-1306. (in Russian.)
112. Arhangel'skii A. V. Topological spaces and continuous maps. Remarks on the topological groups. Editing House of the University of Moscow, 1969, 150 pp.(in Russian)
113. Arhangel'skii A. V. Relations among the invariants of topological groups and their subspaces. In: Russ. Math. Surv. 35, N 3, 1980, p.1-23.

114. Arhangel'skii A. V. Classes of topological groups. In: Uspekhi Mat.Nauk USSR, 36, 1, 1981, p.127-146. (in Russian)
115. Arhangel'skii A. V. Each topological group is the factor-group of a null-dimensional group. Docl. Acad. Nauk USSR, 181, 6, 1968, p.1303-1306. (in Russian)
116. Arhangel'skii A. V., Tkacenko M. Topological Groups and Realated Structures. World Scientific Publishing Company. 2008, 781 pp.
117. Bel'nov V.K. On zero-dimensional topological groups. In: Soviet Math. Dokl. 17, 1976, p.749-752.
118. Borubaev A.A. On uniform groups and their completions. In: C. R. Acad. Bulgare Sci., 42, N2, 1989, p.9-11.
119. Husain T. Introduction to topological groups. Philadelphia, W. B. Saunders Co., 1966, 218 p.
120. Hofmann, K.H. Tensorprodukte lokal kompakter abelscher Gruppen. In: J. Reine Angew. Math. 261, 1964, p.134-149.
121. Hofmann, K.H. Introducion to the theory of compact groups. New Orleans, Louisiana: Tulane Univ., Dep. Math. Part I, 1968, p.294.
122. Hofmann K.H., MORRIS S.A. Compact groups with large abelian subgroups. In: Math. Proc. Camb. Phil. Soc. 133, 2002, p.235-247.
123. Kargapalov M., Merzljakov Yu. Elements de la theory de groups. Moscou, Mir, 1985.
124. Kaplansky I. Topological rings. In: American Journal of Mathematics, 69, 1947, p.153-183.
125. Muhin Iu. N. Topological groups. In: In the book.: Itogi nauki i tehniki. Algebra. Topology. Geometry. V. 20. Moscow. Nauka. 1982, p.3-69.
126. Chiriac L.L. On the homogeneous quasigroups. In: Abstracts of 13th Conference on Applied and Industrial Mathematics, Romania, Pitesti, Abstracts, October 14-16, 2005, p.13

127. Chiriac L.L. Some properties of homogeneous isotopies of medial topological groupoids. In: The 14th Conference on Applied and Industrial Mathematics. Chisinau, August 17-19, 2006, p.117-118.
128. Chiriac L.L. Some properties of quasigroups with multiple identities. In: The 5th Edition of the anual Symposion "Mathematics Applied in Biology an Biophysics". Iasi, June 16-17, 2006, Abstracts, 18-19, p.41-42.
129. Chiriac L.L. About properties of the topological primitive groupoids. In: Materia-
lele seminarului "Profesorul Petre Osmatescu-80", 19 noiembrie 2005, Chisinau: UST
2006, p.51-53.
130. Choban M.M. Some topics in topological algebra. In: Topology and its Appl. 54 (1993),
p.183-202.
131. Choban M.M. On free topological universal algebras. In: Abstracts: Proc. Nineteenth
All-Union Algebraic Conference, L'vov, 1987, p.146.
132. Choban M.M. On the topology of free topological algebras. In: Abstracts: Proc. Sixth
Symposium on the Theory of Rings, Algebras and Modules, L'vov, (1990), p.146.
133. Choban M.M. General conditions of the existence of free objects. In: Acta Comment.
Univ. Tartuensis 836, 1989, p.157-171.
134. Choban M.M. On the theory of topological algebraic systems. In: Trans. Mosc. Math.
Soc. 48, 1986, p.115-159.
135. Choban M.M. Algebras and some questions of the theory of maps. In: Fifth Prague
Topol. Symposium 1981, (1983), p.86-97.
136. Choban M.M. On topological homogeneous algebras. In: Interim report of the Prague
topological simposium. 2, 1987, p.24
137. Choban M.M. On the theory of stable metrics. In: Math. Balcan., 2, N4, 1988, p.357-
373.
138. Choban M.M. The topological structure of subsets of topological groups and their
quotient spaces. In: Matem. Isled., Chisinau, 44, 1977, p.117-173.

139. Choban M.M. Universal Topological Algebras. Editing House of the University of Oradea, 1999, 192 pp.
140. Choban M.M. Topological Algebras. Problems. Editing House of the Tiraspol State University, Chişinău, 2006, 84 pp.
141. Choban M.M. and Dumitrascu S.S. On universal algebras with continuous signature. In: Russ. Math. Surv. 36, 1981, p.141-142.
142. Choban M.M. and Valutsa I.I. Outline of the history of mathematics and mathematics in the Republic of Moldova. Editing House of the Tiraspol State University, Chişinău, 2006, 380 pp.
143. Choban M.M. Note sur la topologie exponentielle. In: Fund. Math., 1971, 71, 1, p.27-41.
144. Choban M.M., Kiriak L.L. Equations on Universal Algebras and their applications in the Groupoids Theory. In: Binary and n-ary Quasigroups, Matem. Issled. Shtiinta, (Kishinev), 120, 1991, p.96-103. (In Russian).
145. Choban M.M., Kiriak L.L. Universal Covering Algebras. In: Algebraical structure and its connections, Matem. Issled. Shtiinta, (Kishinev), 118, 1990, p.107-114. (In Russian).
146. Choban M.M., Kiriak L.L. On applying uniform structures to study of free topological algebras. In: Sibirskii Matem. J., 33, 5, 1992, p.159-172. (English: Trans. Siberian Mathematical Journal, Springer New York, 0037-4466, 1573-9260, Volume 33, Nr.5, 1992, p.891-904).
147. Choban M.M., Kiriak L.L. Homomorphisms of Fuzzy Algebras. In: The XVII-th Congress of Romanian-American Academy of Science and Arts, Chisinau, V2, 1993, p.11
148. Choban M.M., Kiriak L.L. On Fuzzy finitely generated quasigroups. In: Fuzzy Sets and Systems, Tiraspol, 1991, p.78-81.
149. Choban M.M., Kiriak L.L. On fuzzy finitely generated groupoids. In: II International Conferences of the Balcanic Union For Fuzzy Systems and Artificial Intelligence. Trabzon, Turkey, p.158-161.

150. Choban M.M., Kiriak L.L. The homomorphisms of fuzzy algebras. In: *Analele Universitatii Oradea Fasc . Mat.* 8, 2001, p.131-138.
151. Choban M.M., Kiriak L.L. Compact subsets of free algebras with topologies and equivalence of space. In: *Hadronic Journal*, Volume 25, Number 5, USA, October 2002, p.609-631.
152. Choban M.M., Kiriak L.L. The topological quasigroups with multiple identities. In: *Quasigroups and Related Systems*, 9, 2002, p.19-31.
153. Choban M.M., Kiriak L.L. Decomposition of some algebras with topologies and their resolvability. In: *Buletinul AS a Republicii Moldova, Matematica*, 3(37), 2001, p.27-37.
154. Phullendu D. Topological quasigroups. Doctor Phill thesis submitted to University of Calcuta. 1968.
155. Galkin V.M. Left distributive quasigroups. Dissertation of Doctor of Sciences, Steklov Mathematical Institute, Moscow, 1991, (in Russian).
156. Galkin V.M. Quasigroups, Algebra, Topology, Geometry. In: *VINITI*, Moscow, 1988, vol. 26, p.3-44, (in Russian).
157. Polonijo M. On medial-like identities. In: *Quasigroups and Related System*, 2005, n.13, p.281-288.
158. Sandu N.I. Medial nilpotent distributive quasigroups and CH-quasigroups. In: *Sib. Math. J.* 28 (1987), p.307-316, (in Russian).
159. Shchukin K.K. Action of a group on a quasigroup. Kishinev State University Printing House, Kishinev, 1985, (in Russian).
160. Shchukin K.K. On simple medial quasigroups. In: *Mat. Issled.* 120 (1991), p.114-117.
161. Stipe V. Pentagonal quasigroups. *Quasigroups and Related Systems*, 2014, nr. 22, p.147-158.
162. Stehlíková B., Markechová D., Tirpáková A. On the existence of a Haar measure in topological IP-loops. *Kybernetika*, 2011, vol.47, nr.5, p.740-754.

163. Khan M. Decompositions of an Abel-Grassmann's groupoid. *Quasigroups and Related Systems*, 2010, nr.18, p.143-148.
164. Hofmann K.H., Martin J.R., Topological left-loops. *Topological proceedings*, 2012, vol.39, p.185-194.
165. Stanovscky D. A guide to self-distributive quasigroups, or latin quandles. *Quasigroups and Related Systems*, 2015, nr.23, p.91-128.
166. Chiriac L.L. *On topological primitive groupoid with divisions*, In: *Acta et Commentationes*, vol. III, Universitatea de Stat Tiraspol, Chişinău, 2003, p.175-178.
167. Kiriak L.L., Choban M.M. About homogeneous isotopies and congruences. In: *Învăţământul universitar din Moldova la 70 ani*, Chişinău, vl.3, 2000, p.33.
168. Kiriak L.L. On Topological Quasigroups and Homogeneous Isotopes. In: *Analele Universitatii din Pitesti, Buletin Stiintific, seria Matematica si Informatica*, Nr. 9 , 2003, p.191-196.
169. Sigmon K. Medial topological groupoids. In: *Aeq. Math. Vol.1*, 1968, p.217-234.
170. Chiriac L. L. *Topological Algebraic System*, Chişinău, Ştiinţa, 2009.
171. Chiriac L.L. On some generalization of commutativity in topological groupoids. In: *6th Congress of Romanian Mathematicians June 28-July 4*, Bucharest, Romania, 2007, p.45.
172. Bombardelli M. Finite hexagonal quasigroups. In: *Quasigroups and Related Systems* 14, 2006, p.157-162.
173. Birkoff G. On the structure of abstract algebras. In: *Proc. Cambr. Phil. Soc.* 31, 1935, p.433-454.
174. Hewit E., Ross K. *Abstract harmonic analysis*, vol.1, Structure of topological groups. Integration theory. Group representations. Springer-Verlag. Berlin-Göttingen-Heidelberg, 1963.
175. Choban M.M., Chiriac L.L. Universal algebras and automata. In: *Second Conference of the Mathematical Society of the Republic of Moldova*. Chisinau, August 17-19, 2004, p.102-105.

176. Chiriac L.L. Algebras, automata and machines. In: Abstracts of 12th Conference on Applied and Industrial Mathematics, Romania, Pitesti, October 15-17, 2004, p.1
177. Gvaramia A. A. Quasivarieties of automata. Relations with quasigroups. In: Sibirsk. Mat. Zh. 26 (1985), no. 3, p.11-30, (in Russian).

DECLARAȚIA PRIVIND ASUMAREA RĂSPUNDERII

Subsemnata, declar pe propria mea răspundere că materialele prezentate în teza de doctorat se referă la propriile activități și realizări, în caz contrar urmând să suport consecințele, în conformitate cu legislația în vigoare.

JOSU Natalia

Semnătura:

Data: _____ 2015

CV-ul AUTORULUI

Nume: JOSU

Prenume: Natalia

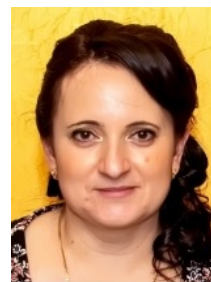
Adresa: Chișinău, Mesager 5/1, ap. 74

Telefon: +373 69424745

E-mail: nbobeica1978@gmail.com

Cetățenie: Republica Moldova

Data nașterii: 26.12.1978

EXPERIENȚĂ

01.09.2001 - 01.01.2002: Profesor de informatică la liceul teoretic "Petre Ștefănuță" din or. Ialoveni.

01.01.2002 - prezent: Lector universitar, Catedra Informatica și Tehnologii Informaționale, Universitatea de Stat din Tiraspol.

EDUCAȚIE

2003 - 2007: Studii de Doctorat. Catedra Algebră, Geometrie și Topologie, Universitatea de Stat din Tiraspol.

2002 - 2003: Studii de Masterat la specialitatea Matematică, Universitatea de Stat din Tiraspol.

1996 - 2001: Studii superioare de Licență la specialitatea Matematica și Informatică, Universitatea de Stat din Tiraspol.

PARTICIPĂRI LA CONFERINȚE

Am participat la circa 25 conferințe științifico-didactice, dintre care menționez:

1. The 23th Conference on Applied and Industrial Mathematics, CAIM, 2015, Suceava, România, 17-20 septembrie.

2. Probleme actuale ale științelor exacte și ale naturii. Învățământul superior din RM la 85 ani, UST, Chișinău, 2015, 24-25 septembrie.

3. Mathematics and Information Technologies: Research and Education, MITRE, 2015, Chișinău, 2-5 iulie.

4. Proceedings of the Third Conference of Mathematical Society of Moldova IMCS-50, Chişinău, 2014, 19-23 august.
5. The 22th Conference on Applied and Industrial Mathematics, CAIM, 2014, Bacău, România, 18-21 septembrie.
6. The 21th Conference on Applied and Industrial Mathematics, CAIM, 2013, Bucureşti, 19-22 septembrie.
7. The 20th Conference on Applied and Industrial Mathematics dedicated to Academician Mitrofan M.Cioban, CAIM, 2012, Chişinău, 22-25 august.
8. Mathematics and Information Technologies: Research and Education. Dedicated to the 65th anniversary of the Moldova State University, MITRE, 2011, Chişinău, 22-25 august.
9. The 19th edition of the annual Conference on Applied and Industrial Mathematics, CAIM, 2011, Iaşi, 22-25 septembrie.
10. Actual problems of mathematics and informatics. Scientific conference dedicated to the 80th anniversary of the foundation of the Tiraspol State University and of the Faculty of Physics, Mathematics and Information Technologies, Chişinău, 2010, 24-25 septembrie.
11. The 18th Conference on Applied and Industrial Mathematics, CAIM 2010, Iaşi, România, 14-17 octombrie.
12. Mathematics and Information Technologies: Research and Education, MITRE, 2009, Chişinău, 8-9 octombrie.
13. The 17th Conference on Applied and Industrial Mathematics, CAIM, 2009, Constanţa, 17-20 septembrie.
14. Conferinţa ştiinţifică Republicană ”Matematica - probleme actuale cu aplicaţii”, Chişinău, 2009, 8 aprilie.
15. Mathematics and Information Technologies: Research and Education, MITRE, 2008, Chişinău, 1-4 octombrie.
16. The 16th Conference on Applied and Industrial Mathematics, CAIM, 2008, Oradea, 9-11 octombrie.
17. 6th Congress of Romanian Mathematicians, Bucureşti, 2007, România, 28 iunie - 4 iulie.
18. The XIVth Conference on Applied and Industrial Mathematics, dedicated to the 60th anniversary of the foundation of the Faculty of Mathematics and Computer Science of Moldova State University, Satellite Conference of ICM, Chişinău, 2006, 17-19 august.
19. Conferinţa a 2-a a Societăţii Matematice din RM, consacrată aniversării a 40-cea de

la fondarea Institutului de Matematică și Informatică al AȘM, Chișinău, 2004, 17-19 august.

20. Ședința specială a seminarului științific consacrată profesorului Valentin Belousov, Institutul de Matematică și Informatică al Academiei de Științe a Moldovei, Chișinău, 2008-2014.

PUBLICAȚII

Am publicate circa 40 de lucrări științifico-didactice, dintre care menționez:

1. Bobeica N., Chiriac L. On topological AG -groupoids and paramedial quasigroups with multiple identities. *Romai Journal* **6** (2010), no. 1, 5-14. ISSN: 1841-5512. (0.67*c.a.*).

2. Bobeica N. Some properties on topological paramedial groupoids with multiple identities. *Studia Universitatis, seria Științe Exacte și Economice*, **52** (2012), no. 2, 35-41. ISSN: 1857-2073. (0.73*c.a.*).

3. Chiriac L., Chiriac L. Jr., Bobeica N. On topological groupoids and multiple identities. *Buletinul Academiei de Științe a RM. MATEMATICA* **59** (2009), no. 1, 67-78. ISSN: 1024-7696. (0.88*c.a.*).

4. Chiriac L.L., Bobeica N. Some properties of the homogeneous isotopies. *Acta et Commentationes, Analele UST*, vol. 3, Științe Fizico-Matematice și Informatica, 2006, 107-112. ISSN: 1857-1085. (0.45*c.a.*).

5. Chiriac L., Teleucă M., Guzun S., Danilov N., Bobeica N. Identificarea quasigrupurilor neizomorfe de ordin finit. *Acta et Commentationes, Analele UST*, vol. 3, Științe Fizico-Matematice și Informatica, 2006, 102-106. ISSN: 1857-1085. (0.37*c.a.*).

6. Chiriac L., Pruteanu M., Îndoitu N., Bobeica N. Identificarea structurilor algebrice neizomorfe. *Acta et Commentationes, Analele UST*, vol. 3, Științe Fizico-Matematice și Informatica, 2003, 114-117. ISBN: 9975-9777-6-6. (0.27*c.a.*).

7. Chiriac L., Pruteanu M., Bobeica N., Algoritmi și structuri algebrice. *Acta et Commentationes, Analele UST*, vol. 3, Științe Fizico-Matematice și Informatica, 2003, 111-113. ISBN:9975-9777-6-6. (0.27*c.a.*).

Sunt membru al Societății de Matematică din Republica Moldova și membru ROMAI.